EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 18.4.2023.
COM(2023) 227 final

2023/0112 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja mjera sanacije

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2023) 225-226} - {SEC(2023) 230}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Predložene izmjene Direktive 2014/59/EU[1] (Direktiva o oporavku i sanaciji banaka) dio su zakonodavnog paketa o upravljanju krizama i osiguranju depozita (CDMI) koji uključuje i izmjene Uredbe (EU) br. 806/2014[2] (Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu) i Direktive 2014/49/EU[3] (Direktiva o sustavima osiguranja depozita).

Okvir EU-a za upravljanje krizama pouzdan je, no nedavni slučajevi propasti banaka pokazali su da ga je potrebno poboljšati. Reforma upravljanja krizama i osiguranja depozita nadovezuje se na ciljeve okvira za upravljanje krizama i njome se nastoji uvesti dosljedniji pristup sanaciji kako bi svaka banka u krizi mogla uredno izići s tržišta, a da se pritom očuva financijska stabilnost, novac poreznih obveznika i povjerenje deponenata. Posebno je potrebno ojačati postojeći okvir za sanaciju manjih i srednjih banaka s obzirom na njegovu strukturu, provedbu i, što je najvažnije, poticaje za njegovu primjenu kako bi ga se vjerodostojnije primijenilo na te banke.

Kontekst prijedloga

EU je nakon globalne financijske krize i krize državnog duga u skladu s međunarodnim pozivima na reformu poduzeo odlučne mjere kako bi stvorio sigurniji financijski sektor za svoje jedinstveno tržište. Među ostalim, osigurani su instrumenti i ovlasti koji omogućuju uredno upravljanje propadanjem bilo koje banke, uz očuvanje financijske stabilnosti, javnih financija i zaštite deponenata. Bankovna unija osnovana je 2014. i sastoji se od dvaju stupova: jedinstvenog nadzornog mehanizma i jedinstvenog sanacijskog mehanizma. Međutim, bankovna unija nije dovršena i nedostaje joj treći stup: europski sustav osiguranja depozita (EDIS)[4]. Prijedlog Komisije o uspostavi EDIS-a[5] donesen 24. studenoga 2015. još je u tijeku.

Bankovna unija temelji se na jedinstvenim pravilima koja uključuju tri pravna akta EU-a o CMDI-ju donesena 2014.: Direktivu o oporavku i sanaciji banaka, Uredbu o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu i Direktivu o sustavima osiguranja depozita. U Direktivi o oporavku i sanaciji banaka utvrđuju se ovlasti, pravila i postupci za oporavak i sanaciju banaka, uključujući mehanizme za prekograničnu suradnju za rješavanje problema prekogranične propasti banaka. Uredbom o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu se osnivaju Jedinstveni sanacijski odbor i Jedinstveni fond za sanaciju te se utvrđuju ovlasti, pravila i postupci za sanaciju subjekata s poslovnim nastanom u bankovnoj uniji u kontekstu jedinstvenog

---

1 Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

2 Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

3 Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

4 Osim toga, i dalje ne postoji dogovor o vjerodostojnom i pouzdanom mehanizmu za osiguranje likvidnosti pri sanaciji u bankovnoj uniji, koji bi bio u skladu sa standardom utvrđenim na međunarodnoj razini.

5 COM/2015/0586 final.

sanacijskog mehanizma. Direktivom o sustavima osiguranja depozita štite se deponenti i utvrđuju pravila za korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita. Direktiva o oporavku i sanaciji banaka i Direktiva o sustavima osiguranja depozita primjenjuju se u svim državama članicama, dok se Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu primjenjuje u državama članicama koje sudjeluju u bankovnoj uniji.

u paketu mjera o bankarstvu iz 2019., koji poznat i kao „paket mjera za smanjenje rizika", revidirani su Direktiva o oporavku i sanaciji banaka, Uredba o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu, Uredba o kapitalnim zahtjevima[6] i Direktiva o kapitalnim zahtjevima[7]. Te revizije obuhvatile su mjere za ispunjavanje obveza EU-a preuzetih na međunarodnim forumima[8] u pogledu poduzimanja daljnjih koraka prema dovršetku bankovne unije donošenjem vjerodostojnih mjera za smanjenje rizika kako bi se ublažile prijetnje financijskoj stabilnosti.

Euroskupina je u studenome 2020. postigla dogovor o uspostavi i ranom uvođenju zajedničkog zaštitnog mehanizma za Jedinstveni fond za sanaciju u okviru Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM)[9].

Reforma upravljanja krizama i osiguranja depozita (CMDI) i šire posljedice za bankovnu uniju

Dovršetkom bankovne unije, uključujući njezin treći stup EDIS, i reformom CMDI-ja omogućila bi se viša razina financijske zaštite i povjerenja kućanstava i poduzeća u EU-u, povećalo bi se povjerenje i ojačala financijska stabilnost kao preduvjeti za rast, blagostanje i otpornost u ekonomskoj i monetarnoj uniji te u EU-u općenito. Unija tržišta kapitala dopunjuje bankovnu uniju jer su obje inicijative ključne za financiranje usporedne zelene i digitalne tranzicije, jačanje međunarodne uloge eura te otvorene strateške autonomije i konkurentnosti EU-a u svijetu koji se mijenja, posebno s obzirom na aktualnu nesigurnu gospodarsku i geopolitičku situaciju[10, 11].

Euroskupina u lipnju 2022. nije postigla dogovor o opsežnijem planu rada za dovršetak bankovne unije uključivanjem EDIS-a. Umjesto toga pozvala je Komisiju da podnese konkretnije zakonodavne prijedloge za reformu okvira EU-a za upravljanje krizama banaka i nacionalno osiguranje depozita[12].

---

6 Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

7 Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i izmjeni Direktive 2002/87/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

8 Bazelski odbor za nadzor banaka i Odbor za financijsku stabilnost (FSB). Odbor za financijsku stabilnost, *Key Attributes of effective resolution regimes for financial institutions* (ažurirana verzija iz 2014.) i *Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of Globally Systemically Important Banks (G-SIBs) in Resolution, Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term Sheet* (2015.).

9 Euroskupina (30. studenoga 2020.), *Statement of the Eurogroup in inclusive format on the ESM reform and the early introduction of the backstop to the Single Resolution Fund*. Provedba je planirana za razdoblje od 2022. do 2024. Međutim, Sporazum o izmjeni Ugovora o osnivanju Europskog stabilizacijskog mehanizma tek treba ratificirati.

10 Europska komisija (2020.), *Program rada Komisije za 2021.*, odjeljak 2.3., str. 5.

11 Europska komisija (2023.), *Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.*

12 Euroskupina (16. lipnja 2022.), *Eurogroup statement on the future of the Banking Union*.

U godišnjem izvješću o bankovnoj uniji za 2021.[13] Europski parlament naglasio je i važnost njezina dovršetka uspostavom EDIS-a te je podržao Komisiju u podnošenju zakonodavnog prijedloga o preispitivanju CMDI-ja. Iako Euroskupina nije izričito podržala EDIS, njime bi se povećala učinkovitost reforme CMDI-ja te bi se potaknule sinergije i povećala učinkovitost predmetnog sektora. Takav zakonodavni paket bio bi dio programa za dovršetak bankovne unije, što je predsjednica von der Leyen naglasila u svojim političkim smjernicama, u kojima je podsjetila i na važnost EDIS-a, i što čelnici redovito podržavaju[14].

Ciljevi okvira za upravljanje krizama i osiguranje depozita (CMDI)

Okvir za CMDI osmišljen je radi ublažavanja rizika institucija svih veličina i radi upravljanja njihovom propašću u skladu sa sljedeća četiri glavna cilja:

i. zaštita financijske stabilnosti uz izbjegavanje širenja štetnih učinaka, čime se postiže tržišna disciplina i kontinuitet ključnih funkcija za društvo;

ii. zaštita funkcioniranja jedinstvenog tržišta i ujednačavanje uvjeta u cijelom EU-u;

iii. smanjenje upotrebe novca poreznih obveznika i međuovisnosti banaka i države i

iv. zaštita deponenata i dobivanje povjerenja potrošača.

U okviru za CMDI predviđa se niz instrumenata koji se mogu primijeniti u različitim fazama životnog ciklusa banaka u poteškoćama: mjere oporavka popraćene planovima oporavka koje su izradile banke, mjere rane intervencije, mjere za sprečavanje propasti banke, planovi sanacije koje su izradila sanacijska tijela i instrumenti sanacije kad se utvrdi da banka propada ili je vjerojatno da će propasti te se smatra da je u javnom interesu sanacija banke (a ne njezina likvidacija). Osim toga, nacionalni postupci u slučaju insolventnosti, koji su izvan okvira za CMDI[15], i dalje se primjenjuju na banke čijom se propašću može upravljati u skladu s tim nacionalnim postupcima ako su oni prikladniji (od sanacije) i ne štete javnom interesu niti ugrožavaju financijsku stabilnost.

Cilj je okvira za CMDI omogućiti financiranje iz kombinacije različitih izvora kako bi se propašću upravljalo na ekonomski učinkovit način, zaštititi financijsku stabilnost i deponente te održati tržišnu disciplinu, uz smanjenje upotrebe sredstava iz javnog proračuna i, u konačnici, smanjenje troškova za porezne obveznike. Trošak sanacije banke najprije se pokriva vlastitim sredstvima banke, odnosno raspoređuje se na dioničare i vjerovnike same banke (koji čine unutarnji kapacitet banke za pokrivanje gubitaka), čime se smanjuje moralni hazard i poboljšava tržišna disciplina. Prema potrebi može se dopuniti sredstvima iz sustava osiguranja depozita i aranžmana financiranja sanacije (nacionalni sanacijski fondovi ili Jedinstveni fond za sanaciju u bankovnoj uniji). Ti se fondovi financiraju doprinosima svih banaka neovisno o njihovoj veličini i poslovnom modelu. U bankovnoj uniji ta pravila dodatno su integrirana tako što je Jedinstvenom sanacijskom odboru povjereno upravljanje

---

13 Europski parlament (2022.), *Godišnje izvješće o bankovnoj uniji za 2021.*; Europski parlament od 2015. svake godine objavljuje izvješće o bankovnoj uniji.

14 Sastanak na vrhu država europodručja (24. ožujka 2023.), *Statement of the Euro Summit, meeting in inclusive format*.

15 Nacionalni postupci u slučaju insolventnosti nisu usklađeni. Međutim, odluka sanacijskog tijela o pokretanju sanacije banke koja propada, utemeljena na usporedbi sanacije i nacionalnog postupka u slučaju insolventnosti (procjena javnog interesa), dio je okvira za CMDI. Ako sanacijsko tijelo odluči da neće sanirati banku koja propada, predmet se vraća na nacionalnu razinu, na kojoj se provodi procjena pokretanja postupka u slučaju insolventnosti ili drugih vrsta postupaka likvidacije u skladu s posebnostima nacionalnih postupaka zbog insolventnosti.

Jedinstvenim fondom za sanaciju i njegov nadzor, što se financira doprinosima sektora u državama članicama koje sudjeluju u bankovnoj uniji. Ovisno o instrumentu koji se primjenjuje na banku u poteškoćama (npr. preventivne mjere, mjere opreza, mjere sanacije ili alternativne mjere u okviru nacionalnog postupka u slučaju insolventnosti) i pojedinostima slučaja, kontrola državnih potpora[16] može biti potrebna za intervencije fonda za sanaciju odnosno Jedinstvenog fonda za sanaciju, sustava osiguranja depozita ili javno financiranje iz državnog proračuna.

Razlozi prijedloga

Bez obzira na napredak ostvaren od 2014. sanacija se rijetko primjenjuje, osobito u bankovnoj uniji. Utvrđena su područja za daljnje jačanje i prilagodbu okvira za CMDI kad je riječ o njegovim značajkama, provedbi i, što je najvažnije, poticajima za njegovu primjenu.

Na mnoge manje ili srednje banke koje propadaju dosad su se primjenjivali nacionalni sustavi, često uz korištenje novca poreznih obveznika (*bail-out*) umjesto sigurnosnih mreža koje financira sam sektor, kao što je Jedinstveni fond za sanaciju u bankovnoj uniji koji se dosad nije primjenjivao za sanaciju. To je protivno svrsi okvira, koji je uspostavljen nakon globalne financijske krize uz veliku promjenu paradigme od sanacije javnim sredstvima (*bail-out*) prema sanaciji vlastitim sredstvima (*bail-in*). U tom kontekstu nastaje znatan oportunitetni trošak aranžmana financiranja sanacije koje financiraju sve banke.

Okvirom za sanaciju nisu potpuno ostvareni ključni opći ciljevi, osobito olakšavanje funkcioniranja jedinstvenog bankarskog tržišta EU-a ujednačavanjem uvjeta, rješavanjem prekograničnih i domaćih kriznih situacija te smanjenjem upotrebe novca poreznih obveznika.

Razlozi za to uglavnom su neusklađeni poticaji za odabir odgovarajućeg instrumenta za upravljanje bankama koje propadaju zbog čega su se umjesto usklađenog okvira za sanaciju primjenjivala druga rješenja. Općenito govoreći, to je posljedica širokog diskrecijskog prava u procjeni javnog interesa, poteškoća u pristupu financiranju u sanaciji bez nametanja gubitaka deponentima i lakšeg pristupa financiranju izvan sanacije. Nastavi li se to, povećavaju se rizici od fragmentacije i neoptimalnih ishoda u upravljanju propašću banaka, posebno manjih i srednjih banaka.

Preispitivanjem okvira za CMDI i međudjelovanjem s nacionalnim postupcima u slučaju insolventnosti trebala bi se pronaći rješenja za ta pitanja. Na taj bi se način omogućilo ostvarenje svih ciljeva okvira i okvir bi se mogao primijeniti na sve banke u EU-u bez obzira na njihovu veličinu, poslovni model i strukturu obveza, čak i na manje i srednje banke ako je to potrebno zbog postojećih okolnosti. Revizijom bi se trebala omogućiti dosljedna primjena pravila u svim državama članicama i bolje ujednačavanje uvjeta, uz zaštitu financijske stabilnosti i deponenata, sprečavanje širenja štetnih učinaka i smanjenje upotrebe novca poreznih obveznika. Okvir bi ponajprije trebalo poboljšati kako bi se olakšala sanacija manjih i srednjih banaka kako je prvotno predviđeno, i to ublažavanjem učinaka na financijsku stabilnost i realno gospodarstvo bez upotrebe javnih sredstava te jačanjem povjerenja njihovih deponenata, koje prvenstveno čine kućanstva i mala i srednja poduzeća (MSP-ovi). Kad je riječ o opsegu predviđenih promjena, preispitivanjem CMDI-ja ne nastoji se provesti temeljita reforma postojećeg okvira, nego uvesti prijeko potrebna poboljšanja u nekoliko ključnih područja kako bi okvir funkcionirao kako je predviđeno za sve banke.

[16] Pravila o državnim potporama usko su povezana s okvirom za CMDI i dopunjuju ga. Ta pravila ne podliježu ovom preispitivanju i procjeni učinka. Kako bi se ta dva okvira uskladila, u studenome 2020. Euroskupina je pozvala Komisiju da provede preispitivanje okvira za državne potpore za banke i dovrši ga usporedno s preispitivanjem okvira za CMDI kako bi taj okvir i ažurirani okvir za CMDI istodobno stupili na snagu.

Sažeti prikaz elemenata reforme upravljanja krizama i osiguranja depozita (CMDI)

Izmjene uključene u paket CMDI obuhvaćaju niz aspekata politike i usklađen su odgovor na utvrđene probleme:

- proširenje područja primjene sanacije preispitivanjem procjene javnog interesa kad se ciljevi okvira, npr. zaštita financijske stabilnosti, novca poreznih obveznika i povjerenja deponenata, na taj način postižu bolje nego nacionalnim postupcima u slučaju insolventnosti,
- jačanje financiranja u sanaciji tako što će se unutarnji kapacitet institucija za pokrivanje gubitaka, koji ostaje prva linija obrane, dopuniti korištenjem sredstava iz sustava osiguranja depozita u sanaciji prema potrebi kako bi se olakšao pristup sanacijskim fondovima bez nametanja gubitaka deponentima u skladu s uvjetima i zaštitnim mjerama,
- izmjene reda prvenstva potraživanja u slučaju insolventnosti i jamčenje opće prednosti deponenata primjenom jedinstvene prednosti deponenata kako bi se sredstva iz sustava osiguranja depozita mogla upotrijebiti za druge mjere osim isplate osiguranih depozita,
- usklađivanje testa najmanjeg troška za sve vrste intervencija sustava osiguranja depozita koje nisu isplate osiguranih depozita u slučaju insolventnosti kako bi se bolje ujednačili uvjeti i zajamčila dosljednost ishodâ,
- pojašnjenje okvira za ranu intervenciju uklanjanjem preklapanja rane intervencije s nadzornim mjerama, osiguranje pravne sigurnosti u pogledu primjenjivih uvjeta i olakšavanje suradnje između nadležnih tijela i sanacijskih tijela,
- pravodobno pokretanje sanacije, i
- poboljšanje zaštite deponenata (npr. ciljana poboljšanja odredbi Direktive o sustavima osiguranja depozita o opsegu zaštite i prekogranične suradnje, usklađivanje nacionalnih mogućnosti i poboljšanje transparentnosti u pogledu financijske stabilnosti sustava osiguranja depozita).

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlogom se mijenja postojeće zakonodavstvo kako bi ga se potpuno uskladilo s postojećim odredbama politike u području upravljanja krizama banaka i osiguranja depozita. Preispitivanjem Direktive o oporavku i sanaciji banaka/Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu i Direktive o sustavima osiguranja depozita nastoji se unaprijediti funkcioniranje okvira tako da se sanacijskim tijelima pruže instrumenti kojima će moći upravljati propadanjem bilo koje banke bez obzira na njezinu veličinu i poslovni model kako bi se očuvala financijska stabilnost, zaštitili deponenti i izbjegla upotreba novca poreznih obveznika.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike EU-a**

Prijedlog se nadovezuje na reforme provedene nakon financijske krize koja je dovela do stvaranja bankovne unije i jedinstvenih pravila za sve banke u EU-u.

Prijedlog pridonosi jačanju financijskog zakonodavstva EU-a donesenog u posljednjem desetljeću kako bi se smanjili rizici u financijskom sektoru i uspostavilo uredno upravljanje propašću banaka. Cilj je ojačati bankarski sustav i u konačnici promicati održivo financiranje gospodarske aktivnosti u EU-u. Potpuno je u skladu s temeljnim ciljevima EU-a, a to su

promicanje financijske stabilnosti, smanjenje potpore poreznih obveznika u sanaciji banaka i očuvanje povjerenja deponenata. Ti ciljevi pridonose visokoj razini konkurentnosti i zaštite potrošača.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Prijedlogom se izmjenjuje postojeća direktiva, Direktiva o oporavku i sanaciji banaka, osobito u pogledu poboljšane primjene instrumenata koji su već dostupni u okviru za oporavak i sanaciju banaka, tako što se pojašnjavaju uvjeti za sanaciju, olakšava pristup sigurnosnim mrežama u slučaju propasti banaka te se poboljšava jasnoća i dosljednost pravila financiranja. Uspostavom usklađenih zahtjeva za primjenu okvira za CMDI na banke na unutarnjem tržištu prijedlogom se znatno smanjuje rizik od primjene različitih nacionalnih pravila u državama članicama, što bi moglo narušiti tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu.

Stoga je pravna osnova prijedloga jednaka pravnoj osnovi izvornog zakonodavnog akta, a to je članak 114. UFEU-a. Tom odredbom omogućuje se donošenje mjera za usklađivanje nacionalnih propisa čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Pravna osnova odnosi se na područje unutarnjeg tržišta, koje se smatra podijeljenom nadležnošću, kako je definirano u članku 4. UFEU-a. Većinu razmatranih mjera čine ažuriranja i izmjene postojećih propisa Unije, stoga se one odnose na područja u kojima Unija već izvršava svoju nadležnost i ne namjerava je prestati izvršavati.

Budući da se predloženim mjerama nastoje dopuniti postojeći propisi Unije, to se može najbolje ostvariti na razini Unije, a ne različitim nacionalnim inicijativama. Razlozi za poseban i usklađen EU-ov postupak sanacije za sve banke u EU-u izneseni su na početku uspostave okvira 2014. Njegove glavne značajke u skladu su s međunarodnim smjernicama i dokumentom *Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*, koji je Odbor za financijsku stabilnost donio nakon globalne financijske krize 2008.

Načelo supsidijarnosti ugrađeno je u postojeći okvir za sanaciju. Njegove ciljeve, a to je usklađivanje pravila i postupaka sanacije, ne mogu dostatno ostvariti države članice. Naprotiv, zbog učinaka propasti bilo koje institucije u cijelom EU-u oni se na bolji način mogu ostvariti na razini EU-a djelovanjem EU-a.

Svrha postojećeg okvira za sanaciju uvijek je bila stvaranje zajedničkih instrumenata za učinkovito uredno upravljanje propadanjem bilo koje banke, bez obzira na njezinu veličinu, poslovni model ili mjesto poslovanja, ako je to potrebno da bi se očuvala financijska stabilnost EU-a, države članice ili regije u kojoj banka posluje i da bi se zaštitili deponenti bez oslanjanja na javna sredstva.

Prijedlogom se izmjenjuju određene odredbe Direktive o oporavku i sanaciji banaka kako bi se postojeći okvir poboljšao, osobito kad je riječ o njegovoj primjeni na manje i srednje banke, jer se u protivnom možda neće ostvariti njegovi ciljevi.

Rizici za financijsku stabilnost, povjerenje deponenata ili korištenje sredstava javnih financija u jednoj državi članici mogu izazvati dalekosežne posljedice preko državnih granica i u konačnici pridonijeti fragmentaciji jedinstvenog tržišta. Izostanak djelovanja na razini EU-a u pogledu manje značajnih banaka i dojam da su isključene iz objedinjene sigurnosne mreže također bi mogli utjecati na njihovu sposobnost pristupa tržištima i privlačenja deponenata u odnosu na značajne banke. Osim toga, primjena nacionalnih rješenja za rješavanje problema propasti banaka pogoršala bi vezu između banaka i država te potkopala samu ideju bankovne

unije o uvođenju promjene paradigme od sanacije javnim sredstvima (*bail-out*) prema sanaciji vlastitim sredstvima (*bail-in*).

Djelovanjem na razini EU-a kako bi se reformirao okvir za sanaciju neće se propisati strategija koju bi trebalo provesti u slučaju propasti banaka. Izbor između usklađene sanacijske strategije odnosno instrumenta sanacije na razini EU-a i nacionalne strategije likvidacije ostat će diskrecijsko pravo sanacijskog tijela na temelju procjene javnog interesa. Prilagođuje se svakom pojedinačnom slučaju propasti umjesto da se automatski temelji na činjenicama kao što su veličina banke, zemljopisno područje poslovanja i struktura bankarskog sektora. To procjenu javnog interesa u praksi čini testom supsidijarnosti u EU-u.

Stoga, iako je za odluku o tome hoće li se banka sanirati potrebno obaviti procjenu na pojedinačnom slučaju, ključno je očuvati mogućnost sanacije svih banaka i odgovarajuće poticaje sanacijskim tijelima za odluku o sanaciji zbog moguće sistemske prirode svih institucija, kao što je već propisano u Direktivi o oporavku i sanaciji banaka.

Za manje ili srednje banke države članice i dalje mogu razmotriti likvidaciju u skladu s reformiranim okvirom. U tom pogledu (neusklađeni) nacionalni postupci zbog insolventnosti ostaju na snazi kad se postupak u slučaju insolventnosti smatra boljom opcijom od sanacije. Na taj način čuva se kontinuitet instrumenata, među kojima su i oni izvan okvira sanacije, na primjer: preventivne mjere i mjere opreza, instrumenti sanacije, alternativne mjere u sklopu nacionalnih postupaka u slučaju insolventnosti i isplata osiguranih depozita u slučaju djelomične likvidacije.

Izmjena Direktive o oporavku i sanaciji banaka stoga se smatra najboljom opcijom. Njome se uspostavlja odgovarajuća ravnoteža između usklađivanja pravila i održavanja nacionalne fleksibilnosti prema potrebi. Izmjenama bi se dodatno promicala ujednačena primjena okvira za sanaciju i konvergencija praksi nadzornih i sanacijskih tijela te bi se ujednačili uvjeti na cijelom unutarnjem tržištu bankovnih usluga. To je posebno važno u bankarskom sektoru u kojem brojne institucije posluju na cijelom unutarnjem tržištu EU-a. Ti se ciljevi ne bi mogli ostvariti nacionalnim pravilima.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti sadržaj i oblik djelovanja Unije ne bi trebao prijeći ono što je potrebno za ostvarivanje njezinih ciljeva, u skladu s općim ciljevima Ugovorâ.

Proporcionalnost je sastavni dio procjene učinka priložene prijedlogu. Predložene izmjene pojedinačno su ocijenjene u odnosu na cilj proporcionalnosti. Osim toga, u nekoliko područja procijenjen je nedostatak proporcionalnosti postojećih pravila i analizirane su posebne opcije usmjerene na smanjenje administrativnog opterećenja i troškova usklađivanja za manje institucije, ponajprije ukidanjem obveze utvrđivanja minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL) za određene vrste subjekata.

U sadašnjem se okviru u uvjetima pristupa aranžmanima financiranja sanacije ne uzimaju se dovoljno u obzir razlike s osnove proporcionalnosti na temelju sanacijske strategije, veličine i/ili poslovnog modela. Sposobnost banaka da ispune uvjete pristupa aranžmanu financiranja sanacije ovisi o tome imaju li u svojim bilancama u trenutku intervencije raspoložive instrumente prihvatljive za *bail-in*. Međutim, dokazi upućuju na to da se neke (manje i srednje) banke na određenim tržištima suočavaju sa strukturnim poteškoćama pri uspostavi MREL-a. U slučaju tih banaka, s obzirom na specifičnu strukturu njihovih obveza (osobito onih koje se uvelike oslanjaju na financiranje depozitima), trebalo bi u *bail-in* uključiti određene depozite kako bi mogle pristupiti aranžmanu financiranja sanacije, što bi moglo izazvati zabrinutost u pogledu financijske stabilnosti i operativne izvedivosti s obzirom na utjecaj na gospodarstvo i društvo u nekoliko država članica. Predloženim izmjenama (npr.

jasnim pravilima o prilagodbi MREL-a za sanacijske strategije prijenosa, uvođenjem jedinstvene prednosti deponenata i omogućivanjem da se sredstvima iz sustava osiguranja depozita premosti jaz u pristupu aranžmanu financiranja sanacije) poboljšao bi se pristup financiranju u sanaciji. Uvela bi se i veća proporcionalnost za banke koje bi bile sanirane strategijama prijenosa tako što bi se omogućilo da depoziti prema potrebi budu zaštićeni od *bail-ina*, a problem financiranja sanacije učinkovito bi se riješio bez slabljenja minimalnih uvjeta *bail-ina* za pristup aranžmanu financiranja sanacije.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se da se mjere provedu direktivom o izmjeni Direktive o oporavku i sanaciji banaka. Predložene mjere odnose se na postojeće odredbe uključene u ovaj pravni instrument ili ih razrađuju.

Neke od predloženih izmjena, na primjer one koje utječu na izlazak s tržišta nakon negativne procjene javnog interesa, ostavile bi državama članicama dovoljno fleksibilnosti u fazi njihova prijenosa u nacionalno pravo da zadrže različita nacionalna pravila o likvidaciji.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Okvir za CMDI osmišljen je kako bi se spriječila propast institucija svih veličina i poslovnih modela te kako bi se njome moglo upravljati. Izrađen je s ciljem održavanja financijske stabilnosti, zaštite deponenata, smanjenja korištenja javne potpore, ograničenja moralnog hazarda i poboljšanja unutarnjeg tržišta financijskih usluga. U evaluaciji je zaključeno da bi općenito trebalo unaprijediti određene aspekte okvira za CMDI, kao što je bolja zaštita novca poreznih obveznika.

Naime, evaluacija pokazuje da su pravna sigurnost i predvidljivost upravljanja propašću banaka i dalje nedostatne. Odluka javnih tijela o tome hoće li pokrenuti sanaciju ili postupak u slučaju insolventnosti može se znatno razlikovati među državama članicama. Osim toga, sigurnosne mreže koje financira sam sektor nisu uvijek djelotvorne te i dalje vladaju razlike u uvjetima pristupa financiranju u sanaciji i izvan nje. One utječu na poticaje i stvaraju prilike za arbitražu pri donošenju odluka o tome koje instrumente za upravljanje krizama treba primijeniti. Naposljetku, zaštita deponenata ostaje nejednaka i neusklađena među državama članicama u nizu područja.

- **Savjetovanja s dionicima**

Služeći se različitim sredstvima savjetovanja kako bi doprla do svih uključenih dionika, Komisija je provela opsežnu razmjenu kako bi bolje razumjela uspješnost okvira i mogućnosti njegova poboljšanja.

Komisija je 2020. pokrenula savjetovanje o kombiniranoj početnoj procjeni učinka i planu s ciljem izrade detaljne analize mjera koje bi trebalo poduzeti na razini EU-a te mogućeg utjecaja različitih opcija politike na gospodarstvo, društvo i okoliš.

Komisija je 2021. pokrenula dva savjetovanja: ciljano i javno savjetovanje kako bi od dionika zatražila povratne informacije o primjeni okvira za CMDI i stajališta o mogućim izmjenama. Ciljano savjetovanje, koje se sastojalo od 39 općih i posebnih tehničkih pitanja, provodilo se samo na engleskom jeziku od 26. siječnja do 20. travnja 2021. Javno savjetovanje sastojalo se od 10 općih pitanja na svim jezicima EU-a i povratne informacije prikupljale su se od 25. veljače do 20. svibnja 2021.

Osim toga, Komisija je bila domaćin konferencije na visokoj razini na kojoj su se 18. ožujka 2021. okupili predstavnici svih relevantnih dionika. Na konferenciji je potvrđena važnost djelotvornog okvira, no istaknute su i postojeće slabosti.

Preko Stručne skupine Komisije za bankarstvo, plaćanja i osiguranje službe Komisije u više su se navrata savjetovale s državama članicama o provedbi okvira za CMDI u EU-u te o mogućim revizijama Direktive o oporavku i sanaciji banaka/Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu i Direktive o sustavima osiguranja depozita. Osim na raspravama u okviru Stručne skupine, o pitanjima obuhvaćenima ovim Prijedlogom raspravljalo se i na sastancima pripremnih tijela Vijeća, odnosno Radne skupine Vijeća za financijske usluge i bankovnu uniju te Radne skupine na visokoj razini o EDIS-u.

Nadalje, u fazi pripreme zakonodavstva službe Komisije održale su i brojne (fizičke i virtualne) sastanke s predstavnicima bankarskog sektora i drugim dionicima.

Rezultati svih tih inicijativa uključeni su u pripremu ovog Prijedloga i popratne procjene učinka. Jasno su uputili na potrebu za ažuriranjem i dovršetkom sadašnjih pravila kako bi se na najbolji način ostvarili ciljevi okvira. Prilog 2. procjeni učinka sadržava sažetke tih savjetovanja i javne konferencije.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je uputila poziv Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo (EBA) za savjetovanje o financiranju insolventnosti i sanacije. Komisija je zatražila ciljane tehničke savjete kako bi: i. procijenila prijavljene poteškoće nekih manjih i srednjih banaka pri izdavanju dostatnih financijskih instrumenata za pokrivanje gubitaka, ii. ispitala sadašnje zahtjeve za pristup dostupnim izvorima financiranja u postojećem okviru i iii. procijenila kvantitativne učinke mogućih opcija politike u području financiranja sanacije i insolventnosti te njihovu učinkovitost u ostvarivanju ciljeva politike. EBA je odgovorila u listopadu 2021.[17]

Komisija je iskoristila i mišljenje dano u okviru platforme Fit for Future u prosincu 2021. U tom mišljenju istaknuta je potreba da se okvir za CMDI proporcionalno prilagodi tako da se može primijeniti na sve banke uzimajući u obzir mogući učinak na povjerenje deponenata i financijsku stabilnost.

- **Procjena učinka[18]**

Provedena je opsežna procjena učinka prijedloga u kojoj se uzimaju u obzir povratne informacije dionika i potreba za rješavanjem međusobno povezanih pitanja koja se pojavljuju u tim trima pravnim tekstovima.

U procjeni učinka razmotren je niz opcija politike za rješavanje problema utvrđenih pri oblikovanju i provedbi okvira za upravljanje krizama i osiguranje depozita. S obzirom na čvrstu povezanost instrumenata za upravljanje krizama i njihova financiranja u procjeni učinka razmatrali su se paketi opcija politike kojima se objedinjuju relevantne značajke okvira za CMDI kako bi se osigurao sveobuhvatan i dosljedan pristup. Neke predložene promjene povezane s mjerama rane intervencije, okidačima za utvrđivanje propada li banka ili je vjerojatno da će propasti te usklađivanjem određenih značajki Direktive o sustavima osiguranja depozita zajedničke su svim paketima opcija koji su se razmatrali.

Paketi opcija uglavnom su usmjereni na analizu spektra mogućnosti kojima bi se na vjerodostojan i djelotvoran način proširilo područje primjene sanacije u službi ambicija da se

[17] EBA (22. listopada 2021.), *Call for advice regarding funding in resolution and insolvency*.

[18] Vidjeti upućivanja na dokumente SWD(2023) 226 (sažetak procjene učinka) i SEC(2023) 230 (pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative).

financiranje učini dostupnijim. Naime, opcijama politike razmatra se olakšavanje korištenja sredstava iz sustava osiguranja depozita u sanaciji, među ostalim njihovo korištenje kao prijelaznog instrumenta, u okviru zaštitne mjere testa najmanjeg troška kako bi se poboljšala proporcionalnost pristupa aranžmanima financiranja sanacije za banke, i to osobito manje i srednje banke, na koje se primjenjuju strategije prijenosa s izlaskom s tržišta. Osim toga, u opcijama politike istražuje se mogućnost djelotvornijeg i učinkovitijeg korištenja sredstava iz sustava osiguranja depozita na temelju usklađenog testa najmanjeg troška za druge mjere osim isplate osiguranih depozita, u nastojanju da se bolje usklade poticaji koji sanacijskim tijelima pomažu pri odabiru najprikladnijeg instrumenta za upravljanje krizom. Oslobađanje sredstava iz sustava osiguranja depozita za druge mjere osim isplate osiguranih depozita ovisi o redu prvenstva sustava osiguranja depozita u hijerarhiji potraživanja. Stoga se u opcijama politike istražuju i scenariji usklađivanja prednosti deponenata.

S obzirom na te elemente u procjeni učinka istražuju se tri moguća paketa opcija politike kojima se ostvaruju ishodi s različitim rasponima ambicije. Svakim paketom nastoji se stvoriti okvir koji se temelji na poticajima, što se postiže poticanjem dosljednije primjene instrumenata sanacije, povećanjem pravne sigurnosti i predvidljivosti, ujednačavanjem uvjeta i olakšavanjem pristupa zajedničkim sigurnosnim mrežama, pri čemu se zadržavaju neke druge mogućnosti osim sanacije u okviru nacionalnih postupaka u slučaju insolventnosti. No, zbog načina na koji su paketi opcija oblikovani ti se ciljevi postižu u različitoj mjeri te se razlikuje i njihova politička izvedivost.

U najpoželjnijoj opciji predviđaju se ambiciozna poboljšanja u smislu financiranja, stvaranje mogućnosti za znatno proširenje područja primjene sanacije kojom bi se obuhvatilo više manjih i srednjih banaka te veća usklađenost poticaja za odlučivanje o najboljem kriznom instrumentu za te institucije. Smatralo se da se njome ciljevi okvira mogu ostvariti djelotvornije, učinkovitije i usklađenije nego drugim opcijama, uključujući onu osnovnu prema kojoj se ništa ne poduzima. Prije svega utvrđeno je da je ukidanje apsolutne prednosti sustava osiguranja depozita najdjelotvorniji način osiguravanja da se sredstva iz njih mogu upotrijebiti u sanaciji. Činjenica da potraživanja sustava osiguranja depozita imaju apsolutnu prednost glavni je razlog zašto se sredstva iz sustava osiguranja depozita gotovo nikad ne mogu upotrijebiti za drugo osim za isplatu osiguranih depozita u slučaju insolventnosti jer to utječe i na ishod testa najmanjeg troška kojim se daje prednost isplati. Međutim, utvrđeno je da se apsolutnom prednošću na koncu štite financijska sredstva iz sustava osiguranja depozita i bankarski sektor od mogućnosti nadopune tako što se onemogućuje ikakva intervencija sustava osiguranja depozita u sanaciji bez bolje zaštite za osigurane depozite. Stoga je ukidanje apsolutne prednosti sustava osiguranja depozita nužno da bi se riješilo pitanje postojećeg ishoda procjene najmanjeg troška koji je usmjeren na isplatu te osiguralo primjereno financiranje u sanaciji kako bi se manje i srednje banke mogle sanirati prijenosom poslovanja i izlaskom banke koja je propala s tržišta.

Procjenom učinka obuhvaćena je još jedna opcija koja se sastoji od ambiciozne reforme okvira za CMDI uključujući EDIS, u obliku prijelaznog, hibridnog modela, koji se razlikuje od Komisijina prijedloga iz 2015. U okviru te opcije potvrđuje se važnost uspostave zajedničkog sustava osiguranja depozita za pouzdanost okvira i dovršetak bankovne unije, no to je ocijenjeno kao politički neizvedivo u ovom trenutku.

Prijedlog bi uključivao troškove za nadležna tijela i određene banke, ovisno o mjeri u kojoj bi se sanacija proširila na temelju procjene javnog interesa u svakom pojedinačnom slučaju i posebnih okolnosti svakog slučaja. Korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita te sanacijskog fonda odnosno Jedinstvenog fonda za sanaciju bila bi troškovno učinkovitija u pogledu potrebnih financijskih sredstava, no može potaknuti i potrebu za nadopunom doprinosima sektora. Općenito govoreći, troškovi sanacijskih tijela i banaka nadoknadili bi se

pogodnostima bolje spremnosti većeg broja banaka, jasnijim poticajima pri odlučivanju o tome koje krizne instrumente upotrijebiti, smanjenom upotrebom sredstava poreznih obveznika te većom financijskom stabilnošću i većim povjerenjem deponenata zahvaljujući jasnijim pravilima i pristupu sigurnosnim mrežama koje financira sam sektor. Za potrošače i javnost troškovi bi trebali biti ograničeni i trebale bi ih jasno nadmašiti koristi, prije svega zbog veće zaštite deponenata, financijske stabilnosti i smanjenog korištenja novca poreznih obveznika.

Nakon prvog negativnog mišljenja Odbor za nadzor regulative potvrdio je procjenu učinka. Kako bi se uzele u obzir primjedbe koje je Odbor iznio, proširenom procjenom učinka obuhvaćena su dodatna objašnjenja o sljedećim pitanjima: i. priroda problema koji se nastoje riješiti preispitivanjem i opće koristi sanacije u odnosu na postupak u slučaju insolventnosti kako bi se zaštitili financijska stabilnost i povjerenje deponenata te kako bi se smanjila upotreba novca poreznih obveznika, ii. pojašnjenje usklađenosti reforme s načelom supsidijarnosti i iii. dodatne pojedinosti o drugim aspektima kao što su dosljednost u odnosu na preispitivanje pravila o državnim potporama, interakcija s prijedlogom Komisije o EDIS-u iz 2015., način na koji je uzet u obzir EBA-in savjet i uvjeti pod kojima bi sustav osiguranja depozita mogao intervenirati u sanaciji.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Preispitivanje je uglavnom usmjereno na opći ustroj i funkcioniranje okvira za upravljanje krizama i osiguranje depozita, pri čemu se posebna pozornost posvećuje manjim i srednjim bankama te poticanju jednakog postupanja prema deponentima. Očekuje se da će predložena reforma donijeti koristi kad je riječ o djelotvornosti okvira i pravnoj jasnoći.

Reforma je tehnološki neutralna i ne utječe na digitalnu pripravnost.

- **Temeljna prava**

EU se zalaže za visoke standarde zaštite temeljnih prava i potpisnik je brojnih konvencija o ljudskim pravima. U tom kontekstu prijedlog je u skladu s tim pravima, kako su navedena u glavnim konvencijama UN-a o ljudskim pravima, Povelji Europske unije o temeljnim pravima, koja je sastavni dio Ugovorâ EU-a, te Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Prijedlogom se zahtijeva da države članice prenesu izmjene Direktive o oporavku i sanaciji banaka u nacionalno zakonodavstvo u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu direktive o izmjeni.

Prijedlogom se, među ostalim, od EBA-e zahtijeva da izda standarde povezane s određenim odredbama okvira i izvješćuje Komisiju o njegovoj djelotvornoj provedbi, npr. u vezi s procjenama mogućnosti sanacije koje provode sanacijska tijela ili pripremom za provedbu sanacije.

Propisi će se ocijeniti pet godina nakon roka za provedbu kako bi se procijenila učinkovitost i djelotvornost u postizanju tih ciljeva te kako bi se odlučilo jesu li potrebne nove mjere ili izmjene.

6. DETALJNO OBRAZLOŽENJE POSEBNIH ODREDABA PRIJEDLOGA

Mjere rane intervencije i priprema za sanaciju

Uvjeti za primjenu mjera rane intervencije, uključujući razrješenje uprave i imenovanje privremenih upravitelja, mijenjaju se kako bi se uklonila dvosmislenost i nadležnim tijelima pružila potrebna pravna sigurnost. Članak 27. stavak 1., članak 28. i članak 29. stavak 1. mijenjaju se kako bi se predvidjela mogućnost primjene mjera rane intervencije ako su ispunjeni uvjeti za nadzorne mjere u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima ili Direktivom (EU) 2019/2034[19] (Direktiva o investicijskim društvima), ali institucija nije provela te mjere ili se one smatraju nedostatnima za rješavanje utvrđenih problema. Zadržavaju se postojeći okidači koji nisu obuhvaćeni Direktivom o kapitalnim zahtjevima ili Direktivom o investicijskim društvim. Ujedno se ukida unutarnji slijed koraka od mjera rane intervencije do razrješenja rukovoditelja i imenovanja privremenih upravitelja jer se u skladu s prijedlogom na sve njih primjenjuju isti okidači, ali nadležna tijela dužna su slijediti načelo proporcionalnosti pri odabiru najprikladnije mjere za svaku okolnost. Zadržava se nadležnost EBA-e za izradu smjernica kojima se promiče dosljedna primjena okidača.

Mjere rane intervencije navedene u članku 27. Direktive o oporavku i sanaciji banaka koje su se preklapale s dostupnim nadzornim ovlastima na temelju članka 104. Direktive o kapitalnim zahtjevima odnosno članka 49. Direktive o investicijskim društvim (u pogledu pregleda financijske situacije koje provodi upravljačko tijelo, razrješenja rukovoditelja koji više ne ispunjavaju kriterije primjerenosti, promjena poslovne strategije i operativne strukture institucije) uklonjene su iz Direktive o oporavku i sanaciji banaka i zadržane samo u Direktivi o kapitalnim zahtjevima/Direktivi o investicijskim društvim. Na taj bi se način trebali riješiti praktični i administrativni problemi koje su nadležna tijela uočila u primjeni tih mjera koje se preklapaju.

Kako bi se proširile ograničene odredbe Direktive o oporavku i sanaciji banaka kojima se zahtijeva suradnja nadležnih i sanacijskih tijela kad se financijska situacija banke počne pogoršavati, u novom članku 30.a podrobno se opisuju interakcije i odgovornosti nadležnih i sanacijskih tijela u razdoblju prije sanacije. Nadležno tijelo dužno je obavijestiti sanacijsko tijelo kad donese određene nadzorne mjere u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima ili Direktivom o investicijskim društvim (posebno one koje su se prethodno preklapale s mjerama rane intervencije), kad smatra da su ispunjeni uvjeti za ranu intervenciju i kad stvarno primjenjuje mjere rane intervencije. Nadležna tijela trebala bi u suradnji sa sanacijskim tijelima pratiti financijsku situaciju institucije i njezino postupanje u skladu sa svim donesenim mjerama. Osim toga, nadležno tijelo mora sanacijskom tijelu dostaviti sve informacije potrebne za pripremu za sanaciju ili zatražiti da ih dostavi sama institucija. Pojašnjeno je i da je sanacijsko tijelo ovlašteno staviti instituciju na tržište ili organizirati njezino stavljanje na tržište i zatražiti stvaranje virtualne sobe s podacima, a da pritom ne ovisi o prethodnoj primjeni mjera rane intervencije. Od nadležnih i sanacijskih tijela zahtijeva se bliska suradnja pri razmatranju poduzimanja bilo kakvih mjera za pripremu rane intervencije ili sanacije kako bi se postigla dosljednost i učinkovitost.

Rano upozorenje o propadanju ili vjerojatnoj propasti

U članku 30.a propisana je obveza nadležnog tijela da dovoljno rano, odnosno što prije, obavijesti sanacijsko tijelo ako smatra da postoji značajan rizik da institucija ili subjekt

[19] Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU (SL L 314, 5.12.2019., str. 64.).

ispunjavaju uvjete u skladu s kojima se može procijeniti da propadaju ili je vjerojatno da će propasti, kako je utvrđeno u članku 32. stavku 4. Ta bi obavijest trebala sadržavati razloge za procjenu nadležnog tijela te pregled alternativnih rješenja kojima bi se u razumnom roku mogla spriječiti propast dotične institucije ili subjekta.

S obzirom na ključnu ulogu trenutka u kojem se poduzima mjera sanacije za što veće očuvanje razina kapitala, MREL-a i likvidnosti institucije ili subjekta te općenitije za stvaranje potrebnih uvjeta kako bi sanacijsko tijelo moglo uspješno provesti sanacijsku strategiju pripremljenu za svaku instituciju ili subjekt, sanacijsko tijelo ovlašteno je u bliskoj suradnji s nadležnim tijelom procijeniti koji bi bio razuman rok za traženje privatnih ili administrativnih rješenja kojima se može spriječiti propast. U razdoblju ranog upozoravanja nadležno tijelo trebalo bi nastaviti izvršavati svoje ovlasti te istodobno održavati veze sa sanacijskim tijelom u skladu s člankom 30.a. Nadležno tijelo i sanacijsko tijelo trebali bi u bliskoj suradnji pratiti razvoj situacije institucije ili subjekta i provedbu alternativnih mjera. U tom kontekstu sanacijsko tijelo i nadležno tijelo trebali bi redovito održavati sastanke, čiju učestalost određuje sanacijsko tijelo.

Ako se u tom roku ne pronađe ili provede odgovarajuća alternativna mjera kojom bi se spriječila propast, nadležno tijelo trebalo bi procijeniti propadaju li institucija ili subjekt ili je vjerojatno da će propasti. Ako nadležno tijelo zaključi da institucija ili subjekt propadaju ili je vjerojatno da će propasti, trebalo bi o tome službeno obavijestiti sanacijsko tijelo u skladu s postupkom utvrđenim u članku 32. stavcima 1. i 2. Sanacijsko tijelo može i samo provesti tu procjenu ako je država članica iskoristila nacionalnu mogućnost predviđenu člankom 32. stavkom 2. Sanacijsko tijelo potom bi trebalo utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju. Ako se na temelju procjene javnog interesa utvrdi da je instituciju ili subjekt potrebno sanirati, sanacijsko tijelo trebalo bi nakon toga donijeti odluku kojom se poduzima mjera sanacije. To je u skladu s novijom sudskom praksom Suda Europske unije povezanom s predmetom koji se odvija u bankovnoj uniji, prema kojoj je procjena ESB-a pripremna mjera osmišljena kako bi se Jedinstvenom sanacijskom odboru omogućilo donošenje odluke o sanaciji banke. Sud je nadalje naveo da Jedinstveni sanacijski odbor ima isključivu ovlast za procjenu uvjeta potrebnih za primjenu mjere sanacije, pod uvjetom da Komisija odobri sanacijski program i, ako je to primjenjivo, da Vijeće ne uloži prigovor[20].

Procjena javnog interesa

Okvir za CMDI osmišljen je kako bi se spriječila propast institucija svih veličina te kako bi se njome moglo upravljati a da se pritom zaštite deponenti i porezni obveznici. Ako se smatra da banka propada ili je vjerojatno da će propasti i njezina je sanacija u javnom interesu, a ne postoji privatno rješenje, sanacijska tijela intervenirat će primjenom instrumenata i ovlasti dodijeljenih Direktivom o oporavku i sanaciji banaka. Ako sanacija nije u javnom interesu, propašću banke trebalo bi se upravljati nacionalnim postupkom uredne likvidacije koji provode nacionalna tijela, po mogućnosti financiranjem iz sustava osiguranja depozita ili drugih izvora financiranja prema potrebi.

U procjeni javnog interesa zapravo se uspoređuju sanacija i insolventnost, pri čemu se konkretno procjenjuje kako se u svakom scenariju ostvaruju ciljevi sanacije. Procjena se temelji na sljedećim ciljevima sanacije: i. učinak na financijsku stabilnost (kriza širokih razmjera može dovesti do drukčijeg ishoda procjene javnog interesa nego idiosinkrastična propast), ii. procjena učinka na ključne funkcije banke i iii. potreba da se ograniči korištenje izvanrednih javnih financijskih potpora. U skladu s postojećim okvirom odluka o sanaciji

[20] Rješenje od 6. svibnja 2019., ABLV Bank/ESB, T-281/18, EU:T:2019:296, t. 34.–36., i rješenje od 6. svibnja 2021., ABLV Bank/ESB, C-551/19 P i C-552/19 P, EU:C:2021:369, t. 62.–71.

može se donijeti samo ako se ciljevi sanacije ne bi mogli u jednakoj mjeri ostvariti postupkom u slučaju insolventnosti.

U okviru Direktive o oporavku i sanaciji banaka i Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu sanacijskim tijelima ostavlja se diskrecijsko pravo pri provedbi procjene javnog interesa, što dovodi do različitih primjena i tumačenja koji nisu uvijek u potpunosti u skladu s logikom i namjerom zakonodavstva. U nekim slučajevima, posebno unutar bankovne unije, procjena javnog interesa primjenjuje se prilično restriktivno.

Kako bi se smanjile razlike i proširila primjena procjene javnog interesa, odnosno kako bi se proširilo područje primjene sanacije, Prijedlog uključuje sljedeće zakonodavne izmjene:

Izmjene ciljeva sanacije

U sadašnjoj definiciji „ključnih funkcija" ne upućuje se izričito na učinak njihova poremećaja na realno gospodarstvo i financijsku stabilnost na regionalnoj razini, što dovodi do mogućeg tumačenja da se funkcije mogu smatrati ključnima samo ako njihova obustava ima učinak na nacionalnoj razini. Kako bi se izbjegla različita tumačenja, u definiciji „ključnih funkcija" dodaje se upućivanje na „nacionalnu ili regionalnu razinu" učinka poremećaja na realno gospodarstvo ili financijsku stabilnost koji proizlazi iz njihove obustave (članak 2. stavak 1. točka 35.).

U okviru cilja sanacije prema kojem se mora smanjiti korištenje izvanredne javne financijske potpore korištenje nacionalnih proračunskih sredstava ne razlikuje se od korištenja sigurnosnih mreža koje financira sam sektor (nacionalni sanacijski fondovi, Jedinstveni fond za sanaciju ili sustavi osiguranja depozita). Stoga se izmjenom tog cilja sanacije uključuje posebno upućivanje na potporu iz proračuna države članice, pri čemu se ističe da bi se financiranje iz sigurnosnih mreža koje financira sam sektor trebalo smatrati poželjnijim od financiranja novcem poreznih obveznika (članak 31. stavak 1. točka (c)). Usto je uvedena i izmjena postupovnih pravila o procjeni javnog interesa kojom se od sanacijskog tijela zahtijeva da razmotri i usporedi sve izvanredne javne financijske potpore za koje se razumno može očekivati da će se pružiti instituciji u sanaciji u odnosu na potpore iz hipotetskog scenarija insolventnosti. Ako se u hipotetskom scenariju insolventnosti očekuje potpora za likvidaciju, ishod procjene javnog interesa trebao bi biti pozitivan (članak 32. stavak 5. drugi podstavak).

Cilj sanacije koji se odnosi na zaštitu deponenata mijenja se kako bi se pojasnilo da bi sanacija trebala biti usmjerena na zaštitu deponenata uz smanjenje gubitaka za sustave osiguranja depozita. To znači da bi sanacija trebala imati prednost ako bi u slučaju insolventnosti nastali veći troškovi za sustav osiguranja depozita.

Postupovne promjene u usporedbi sanacije i nacionalnih postupaka u slučaju insolventnosti

U skladu s postojećom Direktivom o oporavku i sanaciji banaka od sanacijskih tijela očekuje se da se odluče za postupak u slučaju insolventnosti, osim ako bi se odabirom sanacije bolje ostvarili ciljevi sanacije. Postojećim člankom 32. stavkom 5. propisano je da se sanacija odabire samo ako se likvidacijom institucije redovnim postupkom u slučaju insolventnosti ciljevi sanacije ne bi ostvarili u jednakoj mjeri. Kako bi se omogućila šira primjena sanacije, članak 32. stavak 5. prvi podstavak mijenja se kako bi se pojasnilo da bi nacionalni postupak u slučaju insolventnosti trebao imati prednost samo ako se tom strategijom bolje ostvaruju ciljevi okvira nego sanacijom (i to ne u istoj mjeri). Iako se insolventnost zadržava kao standardna opcija, izmjenom se povećava teret dokazivanja za sanacijska tijela kad dokazuju da sanacija nije u javnom interesu. Bez obzira na to o procjeni javnog interesa i dalje će odlučivati sanacijsko tijelo ovisno o pojedinačnom slučaju.

Korištenje sustava osiguranja depozita u sanaciji

Temeljno je načelo postojećeg okvira za sanaciju da bi se sanacija prije svega trebala financirati internim sredstvima banke (njezinim kapitalom i drugim obvezama, uključujući određene kategorije depozita) koja se upotrebljavaju za pokrivanje njezinih gubitaka. Ona se mogu dopuniti vanjskim izvorima financiranja, odnosno 1. aranžmanom financiranja sanacije, ali tek nakon što se 8 % kapitala i obveza banke upotrijebi za pokrivanje njezinih gubitaka, i 2. sustavom osiguranja depozita do iznosa gubitaka koje bi pretrpjeli osigurani deponenti (kad bi mogli biti izloženi gubicima u sanaciji). Određenim manjim i srednjim bankama, posebno onima koje se prvenstveno financiraju depozitima, može biti vrlo teško ispuniti te zahtjeve za pristup vanjskom financiranju iz sredstava samog sektora, a da se *bail-inom* pritom ne obuhvate depoziti iznad razine pokrića i oni isključeni iz pokrića. Međutim, u određenim slučajevima gubici po depozitima mogu dovesti do općeg širenja štetnih učinaka i financijske nestabilnosti, čime se pogoršavaju rizici od opće navale na banke, te stoga mogu imati znatan negativan utjecaj na realno gospodarstvo.

Stoga, kako bi se ostvario viši stupanj proporcionalnosti okvira za sanaciju, poboljšala primjena instrumenata za prijenos u sanaciji manjih ili srednjih banaka koje će izići s tržišta te kako bi se olakšale intervencije sustava osiguranja depozita prema potrebi za potporu takvim instrumenta kako bi se spriječili gubici deponenata, članak 109. mijenja se kako bi se pojasnili određeni aspekti korištenja sustava osiguranja depozita u sanaciji. Time su očuvani temeljno načelo da bi prva linija obrane u slučaju poteškoća banke uvijek trebao biti njezin unutarnji kapacitet pokrivanja gubitaka, kao i uvjeti za pristup aranžmanu financiranja sanacije. U članku 109. pojašnjava se da sustav osiguranja depozita može poslužiti za potporu za transakcije prijenosa koje uključuju osigurane depozite i, pod određenim uvjetima, prihvatljive depozite iznad razine pokrića i depozite isključene iz osiguranja sustava osiguranja depozita. Doprinos sustava osiguranja depozita trebao bi djelomično ili u cijelosti pokriti razliku između vrijednosti depozita prenesenih kupcu ili prijelaznoj instituciji i vrijednosti prenesene imovine. Ako kupac zahtijeva doprinos kako bi se u sklopu transakcije osigurala njegova neutralnost kapitala i očuvala usklađenost s njegovim kapitalnim zahtjevima, doprinos sustava osiguranja depozita dopušten je i u tu svrhu.

Kako se sredstva ne bi iscrpila i radi osiguravanja da sredstva iz sustava osiguranja depozita budu dostatna za održavanje njegovih funkcija, na doprinos sustava osiguranja depozita u sanaciji i dalje se primjenjuju određena ograničenja.

S jedne strane, člankom 109. stavkom 1. zahtijeva se da svaki gubitak koji sustav osiguranja depozita pretrpi zbog intervencije u sanaciji ne smije premašiti gubitak koji bi pretrpio u slučaju insolventnosti kad bi se iz njega izvršila isplata osiguranim deponentima te bi na sustav osiguranja depozita prešla njihova potraživanja. Taj iznos određuje sustav osiguranja depozita na temelju testa najmanjeg troška u skladu s kriterijima i metodologijom utvrđenima u Direktivi o sustavima osiguranja depozita za svako moguće korištenje sustava osiguranja depozita. Ti se isti kriteriji i metodologija trebaju upotrijebiti i pri utvrđivanju načina na koji bi se postupalo u odnosu na sustav osiguranja depozita da je za instituciju pokrenut redovni postupak u slučaju insolventnosti u okviru provedbe *ex post* vrednovanja u skladu s člankom 74. u svrhu procjene usklađenosti s načelom prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj i utvrđivanja potrebe za odštetom sustava osiguranja depozita.

S druge strane, iznos doprinosa sustava osiguranja depozita ne smije premašiti manjak vrijednosti imovine institucije u sanaciji koja se prenosi na kupca ili prijelaznu instituciju u odnosu na vrijednost prenesenih depozita i obveza koje u insolvencijskoj hijerarhiji imaju red prvenstva isti kao ti depoziti ili viši od njih. Na taj se način omogućuje da se doprinos sustava

osiguranja depozita koristi samo za zaštitu deponenata prema potrebi, a ne za zaštitu vjerovnika koji u insolvencijskoj hijerarhiji imaju niži red prvenstva od depozita.

Nadalje, u članku 109. stavku 1. pojašnjava se da je u transakciji koja uključuje sve depozite moguć doprinos sustava osiguranja depozita samo ako sanacijsko tijelo zaključi da bi prihvatljivi depoziti koji premašuju razinu pokrića koju osigurava sustav osiguranja depozita, kao i depoziti isključeni iz pokrića, trebali biti zaštićeni od gubitaka i da ne mogu biti obuhvaćeni *bail-inom* niti se mogu ostaviti u preostaloj instituciji u sanaciji, koja će se likvidirati. To bi vrijedilo posebno ako isključenje bude nužno i razmjerno kako bi se očuvao kontinuitet ključnih funkcija i temeljnih linija poslovanja ili, prema potrebi, kako bi se izbjeglo opće širenje štetnih učinaka i financijska nestabilnost koje bi moglo uzrokovati ozbiljne poremećaje u gospodarstvu Unije ili države članice. Kako bi se osigurao pristup aranžmanima financiranja sanacije kad je to potrebno za provedbu strategije prijenosa, člankom 109. stavkom 2.b predviđa se da bi se doprinosi sustava osiguranja depozita u sanaciji trebali uračunati u zahtjev za pristup aranžmanu financiranja sanacije koji iznosi 8 % ukupnih obveza i regulatornog kapitala. Ako doprinos dioničara i vjerovnika institucije u sanaciji u obliku smanjenja, otpisa ili konverzije njihovih obveza, kad se zbroji s doprinosom sustava osiguranja depozita, iznosi najmanje 8 % ukupnih obveza institucije, uključujući regulatorni kapital, sanacijsko tijelo moći će upotrijebiti aranžman financiranja sanacije za financiranje mjere sanacije koja mora dovesti do izlaska s tržišta institucije koja propada. Kako bi MREL i dalje bio prva linija obrane i kako bi se očuvali jednaki uvjeti, to bi trebalo biti moguće samo u slučaju institucija čijim se planom sanacije ili planom sanacije grupe ne predviđa njihova uredna likvidacija u slučaju propasti s obzirom na to da je MREL tih institucija utvrđen na razini koja uključuje i pokrivanje gubitaka i iznose dokapitalizacije.

Ne očekuje se da će korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita kojima se omogućuje pristup aranžmanima financiranja sanacije utjecati na poticaje institucijama za ispunjenje MREL-a. Naime, poticaji za ispunjenje MREL-a ugrađeni su u upravljanje okvirom. Sanacijska tijela kalibriraju zahtjeve MREL-a za sve institucije sa sanacijskim strategijama, uključujući prema potrebi manje i srednje institucije, u skladu s postojećim pravnim odredbama i rješavaju eventualne neusklađenosti u okviru nekoliko mjera. Osim toga, obveza institucija da javno objavljuju svoj MREL i kapacitet za MREL, koja će se početi primjenjivati 2024. (u skladu s postojećim pravilima), ojačat će tržišnu disciplinu i usklađenost. Nadalje, korištenje sustava osiguranja depozita za olakšavanje pristupa aranžmanu financiranja sanacije bit će moguće samo za strategije prijenosa s izlaskom s tržišta i na pojedinačnoj osnovi ako to sanacijska tijela smatraju opravdanim. Stoga, s obzirom na to da će propala institucija nakon sanacije izići s tržišta u slučaju korištenja sredstava iz sustava osiguranja depozita, tim se mehanizmom *de facto* sprečava bilo kakva prednost u pogledu kalibracije MREL-a ili korištenja sredstava iz sustava osiguranja depozita u odnosu na druge institucije koje bi nastavile poslovati nakon restrukturiranja. Važno je napomenuti da moralni hazard postoji zbog mogućnosti subvencija izvan sanacije u obliku javnih sredstava u slučaju insolventnosti. Cilj je reforme omogućavanjem vjerodostojnije primjene sanacije na temelju korištenja sustava osiguranja depozita u posebnim slučajevima smanjiti sklonost upotrebi novca poreznih obveznika, što može utjecati na tržišna očekivanja *ex ante* i tako omogućiti veću tržišnu disciplinu i smanjiti rizik moralnog hazarda. Naposljetku, korištenje doprinosa sustava osiguranja depozita za usklađivanje s pragom od 8 % ukupnih obveza i regulatornog kapitala radi pristupa aranžmanima financiranja sanacije ograničena je na institucije za koje je utvrđen MREL (tj. institucije i subjekte koji nisu utvrđeni kao subjekti planirani za likvidaciju) te uključuje i komponentu pokrivanja gubitaka i komponentu dokapitalizacije jer se odgovarajućim planom sanacije ili planom sanacije grupe ne predviđa njihova likvidacija u slučaju propasti.

Prednost deponenata

Prema sadašnjem tekstu članka 108. stavka 1. Direktive o oporavku i sanaciji banaka hijerarhija potraživanja sastoji se od tri razine prednosti deponenata. Propisano je da u propisima o insolventnosti svake države članice osigurani depoziti i potraživanja sustava osiguranja depozita moraju imati „apsolutnu prednost" u redu prvenstva vjerovnika u odnosu na neosigurane povlaštene depozite (dio prihvatljivih depozita fizičkih osoba i MSP-ova koji premašuje razinu pokrića od 100 000 EUR). Posljednje navedeni moraju imati viši red prvenstva od potraživanja običnih neosiguranih vjerovnika.

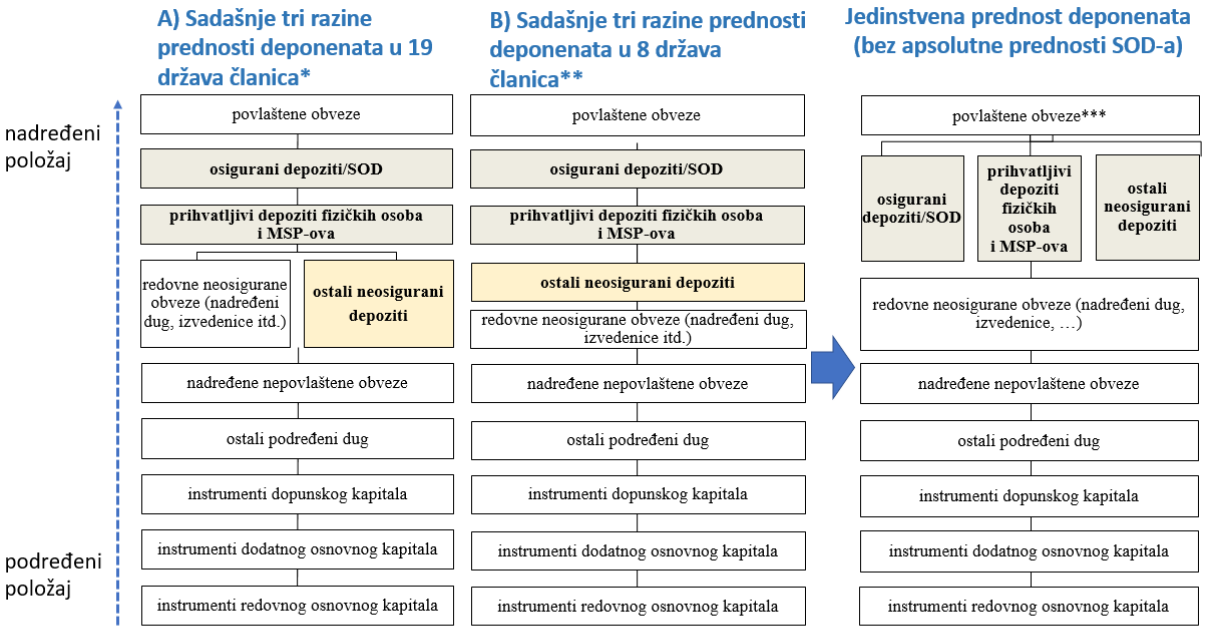
U važećoj Direktivi o oporavku i sanaciji banaka ne spominje se red prvenstva preostalih depozita, a to su neosigurani nepovlašteni depoziti (tj. depoziti trgovačkih društava koja nisu MSP-ovi u iznosu koji premašuje razinu pokrića od 100 000 EUR) i isključeni depoziti (koji prema sadašnjem okviru obuhvaćaju depozite javnih tijela, subjekata financijskog sektora i mirovinskih fondova). U većini država članica neosigurani nepovlašteni depoziti u insolvencijskoj hijerarhiji imaju isti red prvenstva kao redovna neosigurana potraživanja, uključujući nadređene dužničke instrumente prihvatljive za MREL (odjeljak A na slici u nastavku), dok u manjem broju država već imaju viši red prvenstva od redovnih neosiguranih potraživanja (odjeljak B na slici u nastavku).

Apsolutna prednost sustava osiguranja depozita u postojećem okviru (tj. viši red prvenstva od neosiguranih potraživanja deponenata) utječe na rezultate testa najmanjeg troška tako što se sredstva iz sustava osiguranja depozita gotovo nikad ne mogu iskoristiti za isplatu osiguranih depozita u slučaju insolventnosti jer bi sustav osiguranja depozita očekivao povrat svih ili velikog dijela sredstava iskorištenih za isplatu osiguranih depozita.

S druge strane, nepostojanje opće prednosti deponenata (tj. svi depoziti imaju viši red prvenstva od redovnih neosiguranih potraživanja) u nekim državama članicama stvara nejednake uvjete i moguće zapreke sanaciji u prekograničnom kontekstu te bi moglo dovesti do kršenja načela da nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj, pri čemu je radi financijske stabilnosti potrebno isključiti mogućnost gubitaka za neosigurane depozite.

Kako bi se olakšalo korištenje sustava osiguranja depozita u sanaciji u okviru zaštitne mjere testa najmanjeg troška ako je to nužno za održavanje financijske stabilnosti i zaštitu deponenata, kao i za uklanjanje prepreka sanaciji, članak 108. stavak 1. mijenja se uvođenjem opće prednosti deponenata s jednim redom prvenstva. To bi se postiglo dvjema preinakama. Prvo, pravna prednost redovnih neosiguranih potraživanja u propisima o insolventnosti država članica koja se zahtijeva Direktivom o oporavku i sanaciji banaka proširuje se na sve depozite. To podrazumijeva da svi depoziti, uključujući prihvatljive depozite velikih trgovačkih društava i isključene depozite, imaju viši red prvenstva od redovnih neosiguranih potraživanja. Drugo, relativni red prvenstva različitih kategorija depozita zamjenjuje se jedinstvenom prednošću deponenata, pri čemu se ukida apsolutna prednost sustava osiguranja depozita/osiguranih depozita i svi depoziti imaju isti red prvenstva (tj. međusobno su na istoj razini) te viši red prvenstva od redovnih neosiguranih potraživanja.

Stilizirani prikaz insolvencijske hijerarhije vjerovnika prema sadašnjem okviru (tri razine prednosti deponenata) i prema predloženoj reformi (jedinstvena opća prednost deponenata)

** AT, BE, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, FR, IE, LV, LT, LU, MT, NL, PL, RO, SE i SK.*
*** U osam drugih država članica (BG, CY, EL, HR, HU, IT, PT i SI) neosigurani depoziti imaju povlašten položaj u odnosu na redovna neosigurana potraživanja.*
**** Među povlaštenim su obvezama i Jedinstveni sanacijski fond/nacionalni sanacijski fondovi.*
Napomena: ilustracija je stilizirana i pojednostavnjena. U stvarnosti je hijerarhija potraživanja u državama članicama tek djelomično usklađena (osobito na podređenim razinama), dok su nadređene razine usklađene i mogu obuhvaćati dodatne podrazrede.

Izvor: službe Komisije.

Kao što je vidljivo iz procjene učinka, jedinstvena prednost deponenata ne bi utjecala na zaštitu koju uživaju osigurani deponenti, koji su uvijek osigurani na temelju Direktive o sustavima osiguranja depozita ako njihovi računi postanu nedostupni i obvezno su isključeni iz preuzimanja gubitaka u sanaciji (članak 44. stavak 2. Direktive o oporavku i sanaciji banaka). Umjesto toga povlašteniji red prvenstva potraživanja sustava osiguranja depozita štiti bankarski sektor, koji plaća doprinose sustav osiguranja depozita. Međutim, sa stajališta samog bankarskog sektora viši red prvenstva sustava osiguranja depozita ne dovodi nužno do potrebe da se sustav osiguranja depozita manje često nadopunjava s obzirom na to da se zbog tog višeg reda prvenstva sredstva iz sustava osiguranja depozita češće koriste za isplatu nego za strategije prijenosa u sanaciji. To je zato što isplata zahtijeva korištenje dostupnih financijskih sredstava iz sustava osiguranja depozita za pokriće bruto iznosa osiguranih depozita, a u postupcima u slučaju insolventnosti koji katkad dugo traju dolazi do vremenskog odmaka od trenutka isplate do povrata, kao i gubitak vrijednosti franšize imovine.

Osim toga, kad je riječ o argumentu da je korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita u sanaciji troškovno učinkovitije u odnosu na trošak isplate osiguranih depozita u slučaju insolventnosti, empirijski dokazi na koje se upućuje u procjeni učinka[21] pokazuju da se isplatom osiguranih depozita mogu brzo iscrpiti financijska sredstva iz sustava osiguranja depozita (čak i kad je potpuno napunjen) ili da u nekim slučajevima isplata nije moguća iz financijskih sredstava iz sustava osiguranja depozita ako je iznos osiguranih depozita znatan. U tom pogledu preispitivanjem CMDI-ja nastoje se omogućiti alternativni troškovno učinkovitiji načini korištenja sustava osiguranja depozita u sanaciji u odnosu na trošak isplate iz sustava osiguranja depozita u slučaju insolventnosti kako bi se podupro prijenos imovine i

[21] ESB (listopad 2022.), *Protecting depositors and saving money - why DGS in the EU should be able to support transfers of assets and liabilities when a bank fails*.

obveza (uključujući depozite) i potom izlazak s tržišta. Za sveobuhvatnu analizu (uključujući odgovor EBA-e na Komisijin poziv na savjetovanje iz listopada 2021.) vidjeti procjenu učinka.

Uvjeti za pružanje izvanrednih javnih financijskih potpora

Kako se sredstva u obliku izvanrednih javnih financijskih potpora ne bi koristila za potporu institucijama ili subjektima koji nisu financijski održivi, potrebno je propisati stroge uvjete o tome kad se takve potpore mogu pružiti i u kojem obliku. Postojeća pravila predviđaju određena ograničenja, ali nisu dovoljno precizna. Izvanredne javne financijske potpore izvan sanacije trebalo bi ograničiti na slučajeve preventivne dokapitalizacije, preventivne mjere sustava osiguranja depozita usmjerene na očuvanje financijske stabilnosti i dugoročne održivosti kreditnih institucija, mjere koje sustav osiguranja depozita poduzima kako bi se očuvao pristup deponenata i druge oblike potpore koja se dodjeljuje u kontekstu postupka likvidacije. Izvanredne javne financijske potpore u svim drugim situacijama izvan sanacije ne bi trebale biti dopuštene i posljedično bi se trebalo smatrati da institucija ili subjekt koji ih primaju propadaju ili je vjerojatno da će propasti.

Preventivna dokapitalizacija

Osobita pozornost mora se posvetiti izvanrednim javnim financijskim potporama koje se dodjeljuju u obliku preventivne dokapitalizacije. Potrebno je jasnije propisati dopuštene oblike mjera opreza koje se primjenjuju izvan sanacije s ciljem dokapitalizacije dotičnog subjekta. Odobrene mjere trebale bi biti privremene jer bi trebale služiti za ublažavanje negativnih posljedica vanjskih šokova, a ne kao nadoknada za unutarnje slabosti povezane, na primjer, sa zastarjelim poslovnim modelom. Korištenje instrumenata bez dospijeća kao što je redovni osnovni kapital trebalo bi postati iznimka i moguće samo ako drugi oblici instrumenata kapitala ne bi bili primjereni. Takva promjena nužna je kako bi se osiguralo da potpora ostane privremena. Potrebni su i stroži te izričitiji zahtjevi kojima se unaprijed utvrđuje trajanje i izlazna strategija za mjere opreza. Subjekt koji prima potporu trebao bi biti solventan u trenutku primjene mjera, odnosno nadležno tijelo trebalo je ocijeniti da ne krši niti je vjerojatno da će u sljedećih 12 mjeseci prekršiti primjenjive kapitalne zahtjeve. Ako se ne poštuju uvjeti pod kojima se dodjeljuje potpora, trebalo bi smatrati da subjekt koji prima potporu propada ili je vjerojatno da će propasti.

Članak 32.b i izlazak s tržišta

Bez obzira na moguće proširenje primjene sanacije sanacija nekih banaka u EU-u neće biti u javnom interesu. U takvim slučajevima banke bi trebalo likvidirati u skladu s nacionalnim pravom. Primjenjiva nacionalna pravila o pokretanju i strukturi tog postupka veoma se razlikuju među državama članicama EU-a. U nekim državama članicama za banku bi se pokrenuo redovan postupak u slučaju insolventnosti, dok u drugima za banke postoji poseban postupak zbog insolventnosti ili postupak likvidacije ili je dostupno nekoliko postupaka, a nije nužno da u svim slučajevima dođe do izlaska banke s tržišta. Nadalje, okidači nacionalnih postupaka u slučaju insolventnosti nisu uvijek usklađeni s utvrđenjem o propasti ili vjerojatnoj propasti na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka. To može stvoriti neizvjesnost u pogledu mogućnosti pokretanja postupka u slučaju insolventnosti („situacije limba”) odnosno njegova jasnog ishoda u smislu stvarnog izlaska s tržišta.

Kako bi se pronašlo rješenje za takve situacije, paketom mjera o bankarstvu iz 2019. umetnut je članak 32.b kojim se propisuje da države članice u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom moraju osigurati urednu likvidaciju banaka koje propadaju i nisu sanirane zbog negativne procjene javnog interesa. Međutim, provedba te odredbe u nacionalnim pravnim okvirima nije dovoljna za otklanjanje svih preostalih rizika da institucije koje propadaju neće

izaći s tržišta. Točnije, i dalje nije izvjesno koji bi postupak trebalo primijeniti u tim slučajevima te osobito bi li se trebao primjenjivati samo redovni postupak u slučaju insolventnosti ili bi se mogli primijeniti i neki drugi nacionalni postupci.

Stoga, kako bi se otklonile postojeća nedosljednost i neizvjesnost među državama članicama, članak 32.b mijenja se radi dodatnog oblikovanja i jasnoće te kako bi se osiguralo da primjenjivi nacionalni postupci dovedu do izlaska banke s tržišta u razumnom roku. Izmjene nisu usmjerene na usklađivanje nacionalnih pravila o insolventnosti niti vode k tomu te se na nacionalnoj razini zadržava sloboda u pogledu načina na koji bi trebalo doći do tog izlaska s tržišta (tj. prodajom ili drukčije).

U tom kontekstu predlaže se i dodatno jačanje uloge oduzimanja odobrenja za rad banci ako se proglasi da propada ili je vjerojatno da će propasti, a ne slijedi sanacija. Novom odredbom članka 32.b stavka 3. daje se ovlast nadzornom tijelu da oduzme odobrenje za rad isključivo na temelju utvrđenja o propasti ili vjerojatnoj propasti, što bi pak trebao biti dovoljan uvjet da nadležna nacionalna upravna ili pravosudna tijela bez odgode pokrenu primjenjiv nacionalni postupak likvidacije.

Izmjene povezane s minimalnim zahtjevom za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL)

MREL za strategije prijenosa

Pri planiranju sanacije sanacijska tijela utvrđuju preferirane sanacijske strategije i druge verzije tih strategija i pripremaju primjenu odgovarajućih instrumenata kako bi osigurala njihovu učinkovitu provedbu. Očekuje se da će *bail-in* otvorene banke općenito biti najpoželjniji instrument sanacije velikih i složenih institucija, što podrazumijeva otpis i konverziju regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza kako bi se gubici pokrili, a banka koja izlazi iz sanacije dokapitalizirala.

S druge strane, određene manje i srednje institucije čiji se poslovni modeli uglavnom temelje na financiranju vlasničkim kapitalom i depozitima mogu biti kandidati za strategije s instrumentima prijenosa, što uključuje prodaju dijelova ili cijelog poslovanja kupcu ili prijelaznoj instituciji, prijenos neprihodonosne imovine na subjekt za upravljanje imovinom i izlazak s tržišta.

Kako je već propisano postojećim okvirom, razina zahtjeva za MREL trebala bi biti u skladu s preferiranom sanacijskom strategijom. Postojeća odredba članka 45.c usmjerena je na kalibraciju MREL-a za strategije *bail-ina* (zahtjev za iznos za pokrivanje gubitaka i iznos dokapitalizacije s detaljnim pravilima o tome kako bi svaki od njih trebalo prilagoditi te zahtjevi podređenosti koji su uglavnom usmjereni na ispunjenje zahtjeva za ukupne obveze i regulatorni kapital od 8 %). Iako se dopušta mogućnost primjene i drugih instrumenata sanacije osim *bail-ina*, postojećom se Direktivom o oporavku i sanaciji banaka ne uređuje detaljno kalibracija MREL-a za strategije prijenosa. To u praksi dovodi do pravne nesigurnosti i razlika u metodologijama koje primjenjuju sanacijska tijela kad određuju MREL za takve strategije.

Stoga je potrebno osigurati jasniju pravnu osnovu za razlikovanje kalibracije MREL-a za strategije prijenosa od one za strategije *bail-ina,* kao i radi proporcionalnosti i dosljedne primjene. U tom pogledu, uzimajući u obzir i sadašnju praksu sanacijskih tijela, dodaje se novi članak 45.ca u kojem se utvrđuju načela koja bi trebalo uzeti u obzir pri kalibraciji MREL-a za strategije prijenosa, a to su veličina, poslovni model, profil rizičnosti, analiza prenosivosti, utrživost, je li u pitanju strategija prijenosa imovine ili prodaja dionica i komplementarna upotreba subjekta za upravljanje imovinom za imovinu koja se ne može prenijeti.

Izmjenama se naglašava načelo da bi MREL trebao ostati prva i glavna linija obrane za sve banke, uključujući one na koje će se primijeniti strategija prijenosa i izlazak s tržišta, kako bi se osiguralo da gubitke što više pokriju dioničari i vjerovnici.

Procjena zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj u slučaju zabrane određenih raspodjela

Kako bi se riješio problem nedovoljne pravne jasnoće sadašnjeg okvira u pogledu ovlasti sanacijskih tijela da zabrane određene raspodjele ako subjekt ne ispuni zahtjev za kombinirani zaštitni sloj povrh vlastitog MREL-a, a osobito ako subjekt ne podliježe zahtjevu za kombinirani zaštitni sloj (u skladu s člankom 104.a Direktive 2013/36/EU) po istoj osnovi kao i za MREL, članku 16.a dodaje se novi stavak 7. kojim se pojašnjava da bi se ovlast zabrane određenih raspodjela trebala primjenjivati na temelju procjene zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj koja proizlazi iz delegiranog akta u skladu s člankom 45.c stavkom 4. u kojem se utvrđuje metodologija koju sanacijska tijela trebaju primjenjivati u procjeni zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj u takvim okolnostima.

Izuzeće de minimis *od određenih zahtjeva MREL-a*

U skladu s pravilima o MREL-u u Direktivi o oporavku i sanaciji banaka strukturno podređene obveze iz članka 72.b stavka 2. točke (d) podtočke iii. Uredbe o kapitalnim zahtjevima obuhvaćene su definicijom „podređenih prihvatljivih instrumenata" koja se upotrebljava u članku 45.b Direktive o oporavku i sanaciji banaka. Međutim, obveze koje mogu biti prihvatljive u Uredbi o kapitalnim zahtjevima u skladu s izuzećem *de minimis* iz članka 72.b stavka 4. Uredbe o kapitalnim zahtjevima ne ispunjavaju uvjete za „podređene prihvatljive instrumente" u skladu s Direktivom o oporavku i sanaciji banaka jer je članak 72.b stavak 4. Uredbe o kapitalnim zahtjevima izričito isključen iz definicije u članku 2. stavku 1. točki 71.b Direktive o oporavku i sanaciji banaka.

Kako bi se ispravila ta nedosljednost, u članak 45.b Direktive o oporavku i sanaciji banaka dodaje se novi stavak kojim se sanacijskim tijelima omogućuje da sanacijskim subjektima dopuste da ispune zahtjeve za podređenost MREL-a primjenom nadređenih obveza kad su ispunjeni uvjeti iz članka 72.b stavka 4. Uredbe o kapitalnim zahtjevima.

Radi usklađenosti s okvirom za TLAC zahtjev za podređenost MREL-a sanacijskih subjekata na koje se primjenjuje izuzeće *de minimis* ne smije se prilagođavati naniže za iznos koji je jednak smanjenju ukupnog iznosa izloženosti riziku (TREA) od 3,5 % za TLAC u skladu s člankom 45.b stavkom 4. prvim podstavkom drugom rečenicom Direktive o oporavku i sanaciji banaka.

Nepredviđene obveze

Prijedlogom se uvode i pojašnjenja o statusu nepredviđenih obveza i rezerviranja za potrebe planiranja i provedbe sanacije. U izmjenama se uzima u obzir Međunarodni računovodstveni standard (MSFI) 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina" Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) te se umeću upućivanja na i. rezerviranja (obveze neizvjesnog vremena ili iznosa) i ii. nepredviđene obveze (moguće obveze koje ovise o tome hoće li doći do nekog neizvjesnog budućeg događaja ili sadašnje obveze za koje nije vjerojatno da će biti podmirene ili kojima iznos nije moguće pouzdano izmjeriti). Te dvije kategorije razlikuju se sa stajališta stupnja vjerojatnosti da će se plaćanje morati obaviti pa bi rezerviranja trebalo, a nepredviđene obveze ne bi trebalo, tretirati kao obveze. U sanaciji to znači da bi rezerviranja koja se moraju priznati u načelu trebala biti prihvatljiva za *bail-in*, dok nepredviđene obveze vjerojatno neće biti obuhvaćene *bail-inom* s obzirom na njihovu neizvjesnost.

Doprinosi i neopozive obveze plaćanja

Kako bi se uzeo u obzir istek početnog razdoblja povećanja sredstava za aranžmane financiranja sanacije i posljedično smanjenje iznosa redovitih *ex ante* doprinosa, u članke 102. i 104. unose se tehničke izmjene kako bi se najveći iznos *ex post* doprinosa koji se može prikupiti odvojio od iznosa redovitih *ex ante* doprinosa, čime bi se izbjegla nerazmjerno niska granica za *ex post* doprinose, te omogućila odgoda naplate redovitih *ex ante* doprinosa ako trošak godišnje naplate ne bude razmjeran iznosu koji će se prikupiti. U članku 103. pojašnjava se i postupanje s neopozivim obvezama plaćanja za njihovo korištenje u sanaciji, kao i postupku koji se provodi ako se na instituciju ili subjekt prestane primjenjivati obveza plaćanja doprinosa.

Osim toga, radi veće transparentnosti i sigurnosti u pogledu udjela neopozivih obveza plaćanja u ukupnom iznosu ex ante doprinosa koji treba prikupiti pojašnjava se da bi sanacijska tijela trebala odrediti taj udio na godišnjoj osnovi i u skladu s primjenjivim ograničenjima.

Mandati EBA-e

Sanacijska tijela posljednjih godina uspostavila su i provela širok skup politika kojima se poboljšava mogućnost sanacije i osigurava primjerena razina pripreme u provedbi instrumenata sanacije i sanacijskih ovlasti u slučaju sanacije. EBA je izradila zajedničke standarde kojima se dopunjavaju odredbe Direktive o oporavku i sanaciji banaka i usklađuje praksa nadležnih tijela u cijeloj Uniji.

Kako bi primjenjivi standardi ostali svrsishodni i prema potrebi donijeli se novi, EBA-i se dodjeljuju nove uloge i odgovornosti za izvješćivanje o postojećoj praksi, poticanje konvergencije i promicanje visoke razine pripravnosti među nadležnim i sanacijskim tijelima. Uvode se novi mandati EBA-e za praćenje mjera koje poduzimaju sanacijska tijela kako bi se osigurala učinkovita provedba okvira i za procjenu mogućih razlika među državama članicama u području procjena mogućnosti sanacije i operacionalizacije instrumenata sanacije i sanacijskih ovlasti. Osim toga, u području oporavka i sanacije uvodi se i nova uloga EBA-e, a to je poticanja konvergencije i razmjene među nadležnim i sanacijskim tijelima koordinacijom testiranja primjene okvira u cijeloj Uniji u oporavku i sanaciji.

Nadalje, s obzirom na više nacionalnih opcija koje su dostupne državama članicama u skladu s člankom 44.a, od EBA-e se traži da izvješćuje o primjeni tog članka na temelju usporedbe načina njegove provedbe u državama članicama i analize utjecaja eventualnih razlika na prekogranične operacije.

Naposljetku, budući da se od institucija i subjekata može zatražiti da ispune interni MREL na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi, praksa je pokazala da se u nekim situacijama dodatni kapitalni zahtjevi i zahtjev za kombinirani zaštitni sloj propisani Direktivom o kapitalnim zahtjevima ne utvrđuju na istoj osnovi kao interni MREL. Zbog toga bi postojeće regulatorne tehničke standarde za procjenu dodatnih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj, koji su doneseni Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/1118[22], trebalo proširiti

[22] Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1118 od 26. ožujka 2021. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija koju sanacijska tijela upotrebljavaju za procjenu zahtjeva iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj za subjekte u sanaciji na konsolidiranoj razini sanacijske grupe ako sanacijska grupa ne podliježe tim zahtjevima na temelju te direktive (SL L 241, 8.7.2021., str. 1.).

kako bi obuhvatili ne samo sanacijske subjekte nego i subjekte koji nisu utvrđeni kao sanacijski subjekti. U skladu s tim mijenja se EBA-in mandat iz članka 45.c stavka 4.

Ostale odredbe

Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje institucija u pogledu obveza godišnjeg ažuriranja planova oporavka, u članku 5. stavku 2. dodaje se treći podstavak kojim se propisuje da nadzorna tijela moraju imati diskrecijsko pravo izuzeti se od zahtjeva ažuriranja nekih dijelova plana na određeno razdoblje ako se nisu promijenile pravna ni organizacijska struktura institucije, njezino poslovanje ni financijska situacija.

U skladu s Direktivom o oporavku i sanaciji banaka planovi oporavka ne pretpostavljaju dostupnost izvanrednih javnih financijskih potpora ili primitak tih potpora. To pravilo iz članka 5. stavka 3. dopunjeno je tako da se, povrh javnih financijskih potpora, planovima oporavka ne pretpostavlja dostupnost ni primitak hitne likvidnosne pomoći središnje banke, a ni likvidnosne pomoći središnje banke predviđene pod uvjetima nestandardne kolateralizacije, razdoblja dospijeća ili kamatnih stopa.

Sanacijska tijela dužna su utvrditi mjere koje bi trebalo poduzeti u odnosu na grupe subjekata pri izradi planova sanacije grupa. Intenzitet i detaljnost tog rada kad je riječ o društvima kćerima koja nisu sanacijski subjekti može ovisiti o veličini i profilu rizičnosti dotičnih institucija i subjekata, postojanju ključnih funkcija i sanacijskoj strategiji grupe. Stoga se Direktiva o oporavku i sanaciji banaka mijenja tako što se u članku 12. stavku 1. uvodi novi podstavak, kojim će se sanacijskim tijelima omogućiti da pri izvršavanju te zadaće prema potrebi primjenjuju pojednostavnjeni pristup.

Pojašnjenja članka 44. stavka 7.

Postojeća odredba članka 44. stavka 7. nejasna je u pogledu uvjeta i redoslijeda korištenja aranžmana financiranja sanacije i alternativnih izvora financiranja nakon početnog financiranja do gornje granice od 5 % ukupnih obveza i regulatornog kapitala te nakon što se sve neosigurane nepovlaštene obveze osim prihvatljivih depozita u cijelosti otpišu ili konvertiraju. Stoga se članak 44. stavak 7. mijenja kao bi se osigurala pravna jasnoća i dodatna fleksibilnost za korištenje sanacijskoga fonda u iznosu većem od 5 % ukupnih obveza i regulatornog kapitala.

Sanacijski kolegiji

Radi usklađenosti s člankom 51. stavkom 3. direktive (EU) 2013/36, kojim se predviđa da nadležna tijela koja nadziru instituciju sa značajnim podružnicama u drugim državama članicama osnivaju kolegije nadzornih tijela kako bi se olakšala suradnja i razmjena informacija između nadzornih tijela matične države i nadzornih tijela države domaćina, u članku 88. Direktive o oporavku i sanaciji banaka dodaje se novi stavak 6.a kojim se predviđa osnivanje sanacijskih kolegija u tim slučajevima kako bi se olakšala suradnja i razmjena informacija između sanacijskih tijela matične države članice i sanacijskih tijela države domaćina.

Red prvenstva potraživanja aranžmana financiranja sanacije

Člankom 37. stavkom 7. predviđeno je da bi aranžman financiranja sanacije od institucije u sanaciji, kao povlašteni vjerovnik, trebao moći izvršiti povrat svih opravdanih, valjano nastalih izdataka u vezi s korištenjem instrumenata sanacije i sanacijskih ovlasti. No u Direktivi o oporavku i sanaciji banaka nije utvrđen relativni red prvenstva aranžmana financiranja sanacije u odnosu na druge vjerovnike s pravom prvenstva. U novom stavku 9. koji se dodaje članku 108. pojašnjava se da bi ta potraživanja aranžmana financiranja sanacije trebala imati viši red prvenstva od potraživanja deponenata i sustavâ osiguranja depozita

Osim toga, aranžman financiranja sanacije može se dodatno iskoristiti u sanaciji za potrebe utvrđene u članku 101. U Direktivi o oporavku i sanaciji banaka dosad nije bilo navedeno nastaje li takvim korištenjem potraživanje u korist aranžmana financiranja sanacije ni, ako nastaje, koji je red prvenstva takvog potraživanja u insolvencijskoj hijerarhiji. Članku 108. dodaje se novi stavak 8. u kojem se navodi da bi aranžman financiranja sanacije, u slučaju da se djelatnost institucije u sanaciji djelomično prenosi na prijelaznu instituciju ili privatnog kupca uz potporu aranžmana financiranja sanacije, trebao imati pravo na potraživanje od preostale institucije. Postojanje takvog potraživanja trebalo bi procijeniti u svakom pojedinačnom slučaju, ovisno o sanacijskoj strategiji i načinu na koji je aranžman financiranja sanacije konkretno korišten, ali bi trebalo biti povezano s korištenjem aranžmana financiranja sanacije za preuzimanje gubitaka umjesto vjerovnika, na primjer kad se aranžman koristi kao jamstvo za imovinu i obveze prenesene na primatelja ili za pokrivanje razlike između prenesene imovine i obveza.

Ako se aranžmanom financiranja sanacije podupire primjena *bail-in* instrumenta kao primarne sanacijske strategije (članak 43. stavak 2. točka (a)) umjesto otpisa i konverzije obveza određenih vjerovnika, time ne smije nastati potraživanje od institucije u sanaciji jer bi to poništilo svrhu doprinosa aranžmana financiranja sanacije. Potraživanje u korist aranžmana financiranja sanacije me smije nastati ni zbog odšteta koje se isplaćuju zbog kršenja načela prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj.

Razmjena informacija

Članak 128. mijenja se kako bi se Jedinstvenom sanacijskom odboru, ESB-u i drugim članovima Europskog sustava središnjih banaka, EBA-i, sanacijskim tijelima i nadležnim tijelima omogućilo da Komisiji dostavljaju sve informacije potrebne za izvršenje njezinih zadaća povezanih s razvojem politike.

2023/0112 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu mjera rane intervencije, uvjeta za sanaciju i financiranja mjera sanacije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke[23],

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[24],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Okvir Unije za sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava („institucije”) uspostavljen je nakon globalne financijske krize 2008.–2009. i objave međunarodno prihvaćene publikacije Odbora za financijsku stabilnost „Ključna svojstva djelotvornih postupaka sanacije financijskih institucija”[25]. Okvir Unije za sanaciju čine Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća[26] i Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[27]. Oba akta primjenjuju se na institucije s poslovnim nastanom u Uniji i sve druge subjekte koji su obuhvaćeni područjem primjene te direktive ili uredbe („subjekti”). Cilj je okvira Unije za sanaciju uredno upravljanje propadanjem institucija i subjekata očuvanjem njihovih ključnih funkcija i sprečavanjem prijetnji financijskoj stabilnosti uz zaštitu deponenata i javnih sredstava. Njegov je dodatan cilj potaknuti razvoj unutarnjeg bankarskog tržišta stvaranjem usklađenog sustava za koordinirano rješavanje prekograničnih kriza i izbjegavanjem narušavanja tržišnog natjecanja i rizikâ od nejednakog postupanja.

---

23 SL C , , str. .

24 SL C , , str. .

25 Odbor za financijsku stabilnost, *Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*, 15. listopada 2014.

26 Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

27 Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

(2) Nakon nekoliko godina provedbe okvir Unije za sanaciju u svojem sadašnjem obliku ne postiže željene rezultate u pogledu određenih ciljeva. Naime, iako su institucije i subjekti ostvarili veliki napredak u omogućivanju sanacije, čemu su posvetili znatna sredstva, posebno povećanjem kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije te nadopunom aranžmana financiranja sanacije, okvir Unije za sanaciju rijetko se koristi. Naprotiv, propast određenih manjih i srednjih institucija i subjekata uglavnom se rješava neusklađenim nacionalnim mjerama. Umjesto sredstava iz aranžmana financiranja sanacije troši se novac poreznih obveznika. Čini se da su razlog tomu nedostatni poticaji. Ti nedostatni poticaji posljedica su međudjelovanja okvira Unije za sanaciju i nacionalnih pravila, pri čemu se u procjeni javnog interesa široko diskrecijsko pravo ne primjenjuje uvijek u skladu s načinom na koji bi se okvir Unije za sanaciju trebao primjenjivati. Okvirom Unije za sanaciju rijetko koristilo i zbog rizika da će deponenti institucija koje se financiraju depozitima snositi gubitke kako bi te institucije mogle pristupiti vanjskom financiranju u sanaciji, osobito ako ne postoje druge obveze prihvatljive za *bail-in*. Naposljetku, budući da su pravila o pristupu financiranju manje stroga izvan sanacije nego u sanaciji, umjesto primjene okvira Unije za sanaciju biraju se druga rješenja, u okviru kojih se umjesto sredstava institucije ili subjekta ili sredstava iz sigurnosnih mreža koje financira sam sektor često troši novac poreznih obveznika. To pak stvara rizike od fragmentacije, rizike od neoptimalnih ishoda u upravljanju propašću institucija i subjekata, posebno manjih i srednjih institucija i subjekata, kao i oportunitetne troškove zbog neiskorištenih financijskih sredstava. Stoga je potrebno djelotvornije i dosljednije primjenjivati okvir Unije za sanaciju te omogućiti njegovu primjenu kad god je to u javnom interesu, među ostalim za manje i srednje institucije koje se prvenstveno financiraju depozitima i nemaju dovoljno drugih obveza prihvatljivih za *bail-in*.

(3) Intenzitet i detaljnost planiranja sanacije za društva kćeri koja nisu utvrđena kao sanacijski subjekti ovise o veličini i profilu rizičnosti dotičnih institucija i subjekata, postojanju ključnih funkcija i sanacijskoj strategiji grupe. Stoga bi pri utvrđivanju mjera koje treba poduzeti u odnosu na takva društva kćeri sanacijska tijela trebala moći uzeti u obzir te čimbenike i prema potrebi primijeniti pojednostavnjeni pristup.

(4) Nakon što se utvrdi da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti i sanacijsko tijelo zaključi da sanacija nije u javnom interesu, institucija ili subjekt koji se likvidira u skladu s nacionalnim pravom u konačnici će izići s tržišta. To znači da plan mjera koje treba poduzeti u slučaju propasti nije potreban, neovisno o tome je li nadležno tijelo dotičnoj instituciji ili subjektu već oduzelo odobrenje za rad. Isto vrijedi i za preostalu instituciju u sanaciji nakon prijenosa imovine, prava i obveza u okviru strategije prijenosa. Stoga je primjereno odrediti da u tim situacijama ne treba donijeti sanacijske planove.

(5) Sanacijska tijela mogu zabraniti određene raspodjele ako institucija ili subjekt ne ispunjava zahtjev za kombinirani zaštitni sloj kad se on razmatra uz minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze („MREL”). Međutim, u određenim će situacijama institucija ili subjekt možda trebati ispuniti MREL na drukčijoj osnovi od one na kojoj mora ispuniti zahtjev za kombinirani zaštitni sloj. Pritom postaje neizvjesno u kojim uvjetima sanacijska tijela mogu izvršavati svoje ovlasti zabrane raspodjele i u kojim se uvjetima može izračunati najveći raspodjeljivi iznos povezan s MREL-om. Stoga bi za te slučajeve trebalo propisati da bi sanacijska tijela trebala izvršavati ovlast zabrane određenih raspodjela na temelju procjene zahtjeva za

kombinirani zaštitni sloj koju provode u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/1118[28]. Radi transparentnosti i pravne sigurnosti sanacijska tijela trebala bi o procijenjenom zahtjevu za kombinirani zaštitni sloj obavijestiti instituciju ili subjekt, koji bi ga potom trebali javno objaviti.

(6) Mjere rane intervencije stvorene su kako bi nadležna tijela mogla riješiti problem pogoršanja financijske i ekonomske situacije institucije ili subjekta te što više smanjiti rizik i posljedice moguće sanacije. No, s obzirom na to da nije sigurno koji su okidači za primjenu tih mjera, kao i da se djelomično preklapaju s nadzornim mjerama, mjere rane intervencije rijetko se koriste. Stoga bi trebalo pojednostavniti i razraditi uvjete za primjenu mjera rane intervencije. Da bi se otklonile dvojbe o uvjetima i vremenskom okviru za razrješenje upravljačkog tijela i imenovanje privremenih upravitelja, te bi mjere trebalo izričito svrstati u mjere rane intervencije i njihovu primjenu temeljiti na istim okidačima. Isto tako od nadležnih tijela trebalo bi se zahtijevati da odaberu odgovarajuće mjere za rješavanje određene situacije u skladu s načelom proporcionalnosti. Da bi mogla uzeti u obzir reputacijske rizike ili rizike povezane s pranjem novca ili informacijskom i komunikacijskom tehnologijom, nadležna tijela trebala bi uvjete za primjenu mjera rane intervencije ocijeniti ne samo na temelju kvantitativnih pokazatelja, kao što su kapitalni ili likvidnosni zahtjevi, razina financijske poluge, neprihodonosni krediti i koncentracija izloženosti, nego i na temelju kvalitativnih okidača.

(7) Kako bi se poboljšala pravna sigurnost, trebalo bi ukloniti mjere rane intervencije utvrđene u Direktivi 2014/59/EU koje se preklapaju s već postojećim ovlastima na temelju bonitetnog okvira utvrđenog u Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća[29] i u Direktivi (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća[30]. Osim toga, sanacijskim tijelima treba omogućiti da se pripreme za moguću sanaciju institucije ili subjekta. Nadležno tijelo stoga bi trebalo dovoljno rano obavijestiti sanacijska tijela o pogoršanju financijskog stanja institucije ili subjekta, a sanacijska tijela trebala bi imati ovlasti potrebne za provedbu pripremnih mjera. Važno je napomenuti da prethodna primjena mjera rane intervencije ne bi trebala biti uvjet sanacijskom tijelu za pripremu stavljanja institucije ili subjekta na tržište odnosno za traženje informacija radi ažuriranja plana sanacije i pripreme vrednovanja jer će to sanacijskim tijelima omogućiti da što brže odgovore na pogoršanje stanja institucije ili subjekta. Radi dosljednog, koordiniranog, djelotvornog i pravodobnog odgovora na pogoršanje financijskog stanja institucije ili subjekta te pravilne pripreme za moguću sanaciju potrebno je poboljšati interakciju i koordinaciju nadležnih tijela i sanacijskih tijela. Čim institucija ili subjekt ispuni uvjete za primjenu mjera rane intervencije, nadležna tijela i sanacijska tijela trebala bi početi intenzivnije razmjenjivati informacije,

---

[28] Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1118 od 26. ožujka 2021. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija koju sanacijska tijela upotrebljavaju za procjenu zahtjeva iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj za subjekte u sanaciji na konsolidiranoj razini sanacijske grupe ako sanacijska grupa ne podliježe tim zahtjevima na temelju te direktive (SL L 241, 8.7.2021., str. 1.).

[29] Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i izmjeni Direktive 2002/87/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

[30] Direktiva (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU (SL L 314, 5.12.2019., str. 64.).

uključujući privremene informacije, i zajednički pratiti financijsko stanje institucije ili subjekta.

(8) Potrebno je osigurati pravodobno djelovanje i ranu koordinaciju nadležnog tijela i sanacijskog tijela kad institucija ili subjekt i dalje trajno posluju, no postoji značajan rizik od njihove propasti. Stoga bi nadležno tijelo trebalo što prije obavijestiti sanacijsko tijelo o takvom riziku. U toj bi se obavijesti trebalo navesti zašto je nadležno tijelo provelo procjenu te iznijeti pregled alternativnih mjera privatnog sektora, nadzornih mjera ili mjera rane intervencije kojima se može spriječiti propast institucije ili subjekta u razumnom roku. Ta rana obavijest ne bi trebala dovesti u pitanje postupke kojima se utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju. Prethodna obavijest o značajnom riziku od propasti ili vjerojatne propasti institucije ili subjekta, koju sanacijskom tijelu dostavlja nadležno tijelo, ne bi trebala biti uvjet za kasnije utvrđivanje da institucija ili subjekt stvarno propada ili je vjerojatno da će propasti. Nadalje, ako se kasnije procijeni da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti i da nema alternativnih rješenja za sprečavanje te propasti u razumnom roku, sanacijsko tijelo mora donijeti odluku o tome hoće li poduzeti mjere sanacije. U tom slučaju pravodobnost odluke o primjeni mjere sanacije na instituciju ili subjekt može biti ključna za uspješnu provedbu sanacijske strategije ponajprije zato što ranija intervencija u instituciji ili subjektu može pridonijeti stvaranju dostatnih razina kapaciteta pokrivanja gubitaka i likvidnosti za provedbu te strategije. Stoga je primjereno omogućiti sanacijskom tijelu da u bliskoj suradnji s nadležnim tijelom procijeni koji bi bio razuman rok za provedbu alternativnih mjera kako bi se izbjegla propast institucije ili subjekta. Da bi se osigurao pravodobni ishod i sanacijskom tijelu omogućila pravilna priprema za moguću sanaciju institucije ili subjekta, sanacijsko tijelo i nadležno tijelo trebali bi redovito održavati sastanke, o čijoj bi učestalosti trebalo odlučiti sanacijsko tijelo ovisno o okolnostima slučaja.

(9) Okvir za sanaciju trebao bi se primjenjivati na sve institucije ili subjekte neovisno o njihovoj veličini i poslovnom modelu ako instrumenti dostupni u okviru nacionalnog prava nisu primjereni za upravljanje njihovom propašću. Kako bi se to postiglo, trebalo bi odrediti kriterije za primjenu procjene javnog interesa na instituciju ili subjekt koji propada. Posebno je potrebno pojasniti da se, ovisno o posebnim okolnostima, određene funkcije institucije ili subjekta mogu smatrati ključnima čak i ako bi njihova obustava utjecala na financijsku stabilnost ili ključne usluge samo na regionalnoj razini.

(10) U procjeni je li sanacija institucije ili subjekta u javnom interesu trebalo bi uzeti u obzir da su deponenti bolje zaštićeni kad se sredstva sustava osiguranja depozita učinkovitije koriste, a gubici tih sredstava smanje. Stoga bi se u procjeni javnog interesa trebalo smatrati da se zaštita deponenata kao cilj sanacije bolje ostvaruje u sanaciji ako bi odabirom postupka u slučaju insolventnosti nastali veći troškovi za sustav osiguranja depozita.

(11) U procjeni je li sanacija institucije ili subjekta u javnom interesu trebalo bi što više uzeti u obzir i razliku između financiranja sredstvima iz sigurnosnih mreža koje financira sam sektor (aranžmani financiranja sanacije ili sustavi osiguranja depozita) s jedne strane i financiranja sredstvima država članica iz novca poreznih obveznika s druge strane. Financiranje sredstvima država članica podrazumijeva veći rizik od moralnog hazarda i slabiji poticaj za tržišnu disciplinu. Stoga bi sanacijska tijela, pri procjeni cilja što manjeg oslanjanja na izvanredne javne financijske potpore, trebala utvrditi da je financiranje sredstvima iz aranžmana financiranja sanacije ili sustava

osiguranja depozita poželjnije od financiranja jednakim iznosom sredstava iz proračuna država članica.

(12) Radi što učinkovitijeg ostvarivanja ciljeva sanacije trebalo bi se procijeniti da sanacija nije u javnom interesu samo ako bi se likvidacijom institucije ili subjekta koji propada u redovnom postupku u slučaju insolventnosti ciljevi sanacije ostvarili učinkovitije, a ne samo u jednakoj mjeri kao sanacijom.

(13) Instituciju ili subjekt koji propada i nije u postupku sanacije trebalo bi likvidirati u skladu s postupcima u okviru nacionalnog prava. Takvi se postupci mogu znatno razlikovati među državama članicama. Iako je primjereno omogućiti dovoljno fleksibilnu primjenu postojećih nacionalnih postupaka, trebalo bi pojasniti određene aspekte kako bi dotične institucije ili subjekti mogli izaći s tržišta.

(14) Trebalo bi omogućiti da odgovarajuće nacionalno upravno ili pravosudno tijelo brzo pokrene postupak u skladu s nacionalnim pravom kad se smatra da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti i kad za njih nije pokrenut postupak sanacije. Ako je dobrovoljna likvidacija institucije ili subjekta na temelju odluke dioničara moguća u skladu s nacionalnim pravom, takva bi mogućnost trebala i dalje biti dostupna. Međutim, izostane li brzo djelovanje dioničara, trebalo bi odgovarajućem nacionalnom upravnom ili pravosudnom tijelu omogućiti poduzimanje mjera.

(15) Trebalo bi propisati i da je konačni ishod takvih postupaka izlazak s tržišta institucije ili subjekta koji propada ili prestanak njihovih bankarskih aktivnosti. Ovisno o nacionalnom pravu, taj se cilj može ostvariti na različite načine, među ostalim prodajom institucije ili subjekta ili njihovih dijelova, prodajom određene imovine ili obveza, postupnom likvidacijom ili prestankom njihovih bankarskih aktivnosti, uključujući plaćanja i primanje depozita, u svrhu postupne prodaje njihove imovine radi isplate vjerovnicima. Međutim, kako bi se povećala predvidljivost postupaka, taj bi se ishod trebao postići u razumnom roku.

(16) Nadležna tijela trebala bi biti ovlaštena za oduzimanje odobrenja za rad institucije ili subjekta isključivo na temelju činjenice da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti i da za njih nije pokrenut postupak sanacije. Nadležna tijela trebala bi moći oduzeti odobrenje za rad radi potpore cilju likvidacije institucije ili subjekta u skladu s nacionalnim pravom, posebno u slučajevima kad se postupci dostupni u okviru nacionalnog prava ne mogu pokrenuti u trenutku kad se utvrdi da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti, uključujući slučajeve u kojima institucija ili subjekt još nisu insolventni u bilanci. Kako bi se dodatno pridonijelo ostvarenju cilja likvidacije institucije ili subjekta, države članice trebale bi se pobrinuti za to da se oduzimanje odobrenja za rad koje provodi nadležno tijelo također uključi u moguće uvjete za pokretanje barem jednog od postupaka dostupnih u okviru nacionalnog prava i primjenjivih na institucije ili subjekte koji propadaju ili će vjerojatno propasti, ali za koje nije pokrenut postupak sanacije.

(17) S obzirom na iskustvo stečeno u provedbi Direktive 2014/59/EU, Uredbe (EU) br. 806/2014 i Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća[31] potrebno je razraditi uvjete pod kojima se mogu iznimno odobriti preventivne mjere opreza koje se smatraju izvanrednim javnim financijskim potporama. Da bi se smanjilo narušavanje

[31] Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

tržišnog natjecanja zbog razlika među sustavima osiguranja depozita u Uniji, intervencije sustavâ osiguranja depozita u kontekstu preventivnih mjera usklađenih s Direktivom 2014/49/EU koje se smatraju izvanrednim javnim financijskim potporama iznimno bi trebalo dopustiti ako institucija korisnica ili subjekt korisnik ne ispunjava nijedan od uvjeta u skladu s kojima bi se smatralo da propada ili je vjerojatno da će propasti. Trebalo bi osigurati dovoljno rano poduzimanje mjera opreza. Za potrebe preventivne dokapitalizacije Europska središnja banka (ESB) trenutačno utvrđuje jesu li institucija ili subjekt solventni na temelju procjene budućeg poslovanja u kojoj razmatra može li institucija ili subjekt u sljedećih 12 mjeseci ispuniti kapitalne zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[32] ili Uredbe (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća[33] i dodatan kapitalni zahtjev utvrđen u Direktivi 2013/36/EU odnosno Direktivi (EU) 2019/2034. Tu praksu trebalo bi propisati u Direktivi 2014/59/EU. Nadalje, mjerama pomoći za imovinu umanjene vrijednosti, uključujući subjekte za upravljanje imovinom i sustave osiguranja imovine, mogu se djelotvorno i učinkovito ukloniti uzroci financijskih poteškoća s kojima se mogu suočiti institucije i subjekti te spriječiti njihova propast, pa bi se stoga mogle smatrati relevantnim mjerama opreza. Zato bi trebalo odrediti da takve mjere opreza mogu biti u obliku mjera za imovinu umanjene vrijednosti.

(18) Da bi se očuvala tržišna disciplina, zaštitila javna sredstva i izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja, mjere opreza trebale bi ostati iznimka i primjenjivati se samo za uklanjanje ozbiljnih poremećaja na tržištu ili očuvanje financijske stabilnosti. Isto tako mjere opreza ne bi se smjele koristiti za nadoknadu pretrpljenih ili vjerojatnih gubitaka. Najpouzdaniji način za utvrđivanje gubitaka koji su pretrpljeni ili je vjerojatno da će biti pretrpljeni jest da ESB, europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, EBA) osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća[34] ili nacionalna nadležna tijela obave provjeru kvalitete imovine. Tom provjerom, ako se može provesti u razumnom roku, nadležna tijela trebali bi utvrditi gubitke koji su pretrpljeni ili je vjerojatno da će biti pretrpljeni. Ako to nije moguće, nadležna tijela trebala bi te gubitke utvrditi na način koji je najpouzdaniji s obzirom na postojeće okolnosti, prema potrebi izravnim nadzorom.

(19) Cilj je preventivne dokapitalizacije pružiti potporu održivim institucijama i subjektima za koje je utvrđeno da će se u bliskoj budućnosti vjerojatno suočiti s privremenim poteškoćama, kao i spriječiti daljnje pogoršanje njihove situacije. Da bi izbjegla dodjela javnih subvencija poduzećima koja su u trenutku dodjele već neprofitabilna, odobrene mjere opreza u obliku stjecanja instrumenata regulatornog kapitala ili drugih instrumenata kapitala odnosno mjera za imovinu umanjene vrijednosti ne bi trebale premašivati iznos potreban za rješavanje nedostatka kapitala utvrđenog u nepovoljnom scenariju u testu otpornosti na stres ili jednakovrijednoj ocjeni. Da bi se u konačnici obustavilo javno financiranje, te mjere opreza trebale bi biti vremenski ograničene i imati jasan rok trajanja (izlaznu strategiju). Instrumenti bez dospijeća, uključujući

---

32 Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

33 Uredba (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (SL L 314, 5.12.2019., str. 1.).

34 Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

redovni osnovni kapital, trebali bi se koristiti samo u izvanrednim okolnostima i podlijegati određenim kvantitativnim ograničenjima jer ne ispunjavaju uvjet privremenosti.

(20) Mjere opreza trebalo bi ograničiti na iznos koji je instituciji ili subjektu potreban za održavanje solventnosti u slučaju događaja iz nepovoljnog scenarija utvrđenog u testu otpornosti na stres ili jednakovrijednoj ocjeni. Institucija ili subjekt na koji se primijene mjere opreza u obliku mjera za imovinu umanjene vrijednosti trebali bi moći iskoristiti iznos iz tih mjera za pokrivanje gubitaka od prenesene imovine ili u kombinaciji sa stjecanjem instrumenata kapitala, pod uvjetom da se ne premaši ukupan iznos koji nedostaje. Potrebno je osigurati i da te mjere opreza u obliku mjera za imovinu umanjene vrijednosti budu usklađene s postojećim pravilima o državnim potporama i najboljom praksom, da se njima obnovi dugoročna održivost institucije ili subjekta, da državna potpora bude ograničena na najmanji potreban iznos i da se izbjegne narušavanje tržišnog natjecanja. Zato bi u slučaju primjene mjera opreza u obliku mjera za imovinu umanjene vrijednosti relevantna tijela trebala imati na umu posebne smjernice, uključujući Nacrt za društva za upravljanje imovinom[35] i Komunikaciju o rješavanju problema neprihodonosnih kredita[36]. Te mjere opreza u obliku mjera za imovinu umanjene vrijednosti trebale bi usto uvijek podlijegati i glavnom uvjetu privremenosti. Očekuje se da će državna jamstva za imovinu umanjene vrijednosti dotične institucije ili subjekta koja se odobravaju za određeno razdoblje ispunjavati uvjet privremenosti bolje od prijenosa takve imovine na subjekt koji prima javne potpore. Da bi institucije i subjekti koji su unatoč primljenoj potpori ostali neodrživi doista izišli s tržišta, potrebno je propisati da će se smatrati kako dotična institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti ako ne ispunjava uvjete mjere potpore koji su određeni u trenutku odobrenja tih mjera.

(21) Kako bi se obuhvatila bitna kršenja bonitetnih zahtjeva, potrebno je razraditi i uvjete na temelju kojih se utvrđuje propadaju li holdinzi ili je vjerojatno da će propasti. Ako holding prekrši te zahtjeve, to bi se trebalo smatrati bitnim kršenjem koje je po vrsti i opsegu usporedivo s kršenjem zbog kojeg bi nadležnom tijelu, da ga počini kreditna institucija, imalo osnovu za oduzimanje odobrenja za rad u skladu s člankom 18. Direktive 2013/36/EU.

(22) Države članice mogu u skladu sa svojim nacionalnim pravom imati ovlasti suspenzije obveza plaćanja ili isporuke koje mogu obuhvaćati prihvatljive depozite. Ako suspenzija obveza plaćanja ili isporuke nije izravno povezana s financijskim okolnostima kreditne institucije, depoziti možda neće biti nedostupni za potrebe Direktive 2014/49/EU. Zbog toga deponenti možda neće imati pristup svojim depozitima tijekom duljeg razdoblja. Kako bi se zadržalo povjerenje deponenata i njihovo povjerenje u bankarski sektor te održala financijska stabilnost, države članice trebale bi se pobrinuti za to da deponenti imaju pristup primjerenom dnevnom iznosu iz svojih depozita, osobito za pokriće troškova života, ako se njihovi depoziti učine nedostupnima zbog suspenzije plaćanja iz drugih razloga osim onih koji dovode do isplate deponentima. Takav bi postupak trebao ostati iznimka, a države članice trebale bi se pobrinuti za to da deponenti imaju pristup primjerenim dnevnim iznosima.

(23) Radi veće pravne sigurnosti, a s obzirom na moguću važnost obveza koje mogu nastati zbog budućih neizvjesnih događaja, uključujući ishod sudskih sporova koji su u tijeku

35 COM(2018) 133 final.
36 COM(2020) 822 final.

u trenutku sanacije, potrebno je propisati postupak za te obveze pri primjeni *bail-in* instrumenta. Pritom bi se trebalo voditi načelima iz računovodstvenih pravila, posebno onih utvrđenih u Međunarodnom računovodstvenom standardu br. 37 koji je usvojen Uredbom Komisije (EZ) br. 1126/2008[37]. Na temelju toga sanacijska tijela trebala bi razlikovati rezerviranja od nepredviđenih obveza. Rezerviranja su obveze koje se odnose na vjerojatni odljev sredstava i koje se mogu pouzdano procijeniti. Nepredviđene obveze ne priznaju se kao računovodstvene obveze jer se odnose na obvezu koja se ne može smatrati vjerojatnom u trenutku procjene ili se ne može pouzdano procijeniti.

(24) Budući da su rezerviranja računovodstvene obveze, trebalo bi odrediti da se s takvim rezerviranjima treba postupati na isti način kao s ostalim obvezama. Ta rezerviranja trebala bi biti prihvatljiva za *bail-in*, osim ako ispunjavaju jedan od posebnih kriterija za isključenje iz područja primjene *bail-in* instrumenta. S obzirom na moguću važnost tih rezerviranja za sanaciju, a radi sigurne primjene *bail-in* instrumenta, trebalo bi odrediti da su rezerviranja obveze prihvatljive za *bail-in* i da se stoga *bail-in* instrument primjenjuje i na njih. Trebalo bi osigurati i da se nakon primjene *bail-in* instrumenta financijske obveze te sve druge obveze i potraživanja koja se na njih odnose u svakom slučaju smatraju izvršenima. To je osobito važno za financijske i druge obveze koje proizlaze iz sudskih potraživanja od institucije u sanaciji.

(25) Računovodstveno je načelo da se nepredviđene obveze ne mogu priznavati kao obveze niti bi stoga trebale biti prihvatljive za *bail-in*. No potrebno je zajamčiti da nepredviđena obveza koja bi nastala zbog događaja koji nije vjerojatan ili se ne može pouzdano procijeniti u trenutku sanacije neće narušiti djelotvornost sanacijske strategije i pogotovo *bail-in* instrumenta. U tu bi svrhu u okviru vrednovanja za potrebe sanacije procjenitelj trebao procijeniti nepredviđene obveze iskazane u bilanci institucije u sanaciji i u skladu sa svojim mogućnostima izračunati potencijalnu vrijednost tih obveza. Da bi nakon postupka sanacije institucija ili subjekt mogli zadržati dostatno povjerenje tržišta tijekom odgovarajućeg razdoblja, procjenitelj bi tu potencijalnu vrijednost trebao uzeti u obzir pri utvrđivanju iznosa za koji se obveze prihvatljive za *bail-in* moraju otpisati ili konvertirati da bi se ponovno uspostavili omjeri kapitala institucije u sanaciji. Točnije, sanacijsko tijelo trebalo bi primijeniti svoje ovlasti konverzije na obveze prihvatljive za *bail-in* u mjeri potrebnoj da se osigura dokapitalizacija institucije u sanaciji dostatna za pokrivanje potencijalnih gubitaka od obveze koja može nastati zbog događaja koji nije vjerojatan. Pri procjeni iznosa otpisa ili konverzije sanacijsko tijelo trebalo bi dobro razmotriti utjecaj potencijalnog gubitka na instituciju u sanaciji na temelju niza čimbenika, uključujući vjerojatnost nastanka događaja, vremenski okvir njegova nastanka i iznos nepredviđene obveze.

(26) U određenim okolnostima, nakon što se iz aranžmana financiranja sanacije osigura doprinos do najviše 5 % ukupnih obveza institucije ili subjekta, uključujući regulatorni kapital, sanacijska tijela mogu upotrijebiti dodatne izvore financiranja kao dodatnu potporu svojim mjerama sanacije. Trebalo bi jasnije odrediti u kojim se okolnostima iz aranžmana financiranja sanacije može osigurati dodatna kad se u cijelosti otpisuju ili konvertiraju sve obveze niže reda prvenstva od depozita koji nisu obvezno ili diskrecijski isključeni iz *bail-ina*.

---

[37] Uredba Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 320, 29.11.2008., str. 1.).

(27) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća[38], Uredbom (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća[39] i Direktivom (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća[40] u Uniji je uveden međunarodni standard „Sažeti pregled o ukupnom kapacitetu pokrivanja gubitaka" (TLAC – Total Loss-Absorbing Capacity) koji je 9. studenoga 2015. objavio Odbor za financijsku stabilnost („standard TLAC") za globalne sistemski važne banke, koje se u Unijom pravu nazivaju globalnim sistemski važnim institucijama (GSV institucije). Uredbom (EU) 2019/877 i Direktivom (EU) 2019/879 izmijenjen je i MREL iz Direktive 2014/59/EU i Uredbe (EU) br. 806/2014. Odredbe o MREL-u iz Direktive 2014/59/EU potrebno je uskladiti s provedbom standarda TLAC za GSV institucije u pogledu određenih obveza koje bi se mogle iskoristiti za ispunjavanje dijela MREL-a koji bi trebalo ispuniti regulatornim kapitalom i drugim podređenim obvezama. Točnije, obveze koje imaju isti red prvenstva kao i određene isključene obveze trebalo bi uključiti u instrumente regulatornog kapitala i podređene prihvatljive instrumente sanacijskih subjekata kad iznos tih isključenih obveza u bilanci sanacijskog subjekta ne premašuje 5 % iznosa regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza sanacijskog subjekta te iz tog isključenja ne proizlaze rizici povezani s načelom prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj.

(28) Pravila za utvrđivanje MREL-a uglavnom su usmjerena na određivanje primjerene razine MREL-a, pri čemu se pretpostavlja da je *bail-in* instrument preferirana strategija sanacije. Međutim, Direktivom 2014/59/EU omogućuje se sanacijskim tijelima da primijene druge instrumente sanacije, prije svega one kojima se poslovanje institucije u sanaciji prenosi na privatnog kupca ili prijelaznu instituciju. Stoga bi trebalo odrediti da, ako se planom sanacije predviđa primjena instrumenta prodaje poslovanja ili instrumenta prijelazne institucije i izlazak sanacijskog subjekta s tržišta, sanacijska tijela trebala bi utvrditi razinu MREL-a za dotični sanacijski subjekt na temelju posebnosti tih instrumenata sanacije i drukčijih potreba za pokrivanjem gubitaka i dokapitalizacijom u okviru tih instrumenata.

(29) Razina MREL-a za sanacijske subjekte je zbroj iznosa gubitaka očekivanih u sanaciji i iznosa dokapitalizacije kojim se sanacijskom subjektu omogućuje da i dalje ispunjava uvjete odobrenja za rad i obavlja svoje aktivnosti tijekom odgovarajućeg razdoblja. Određene preferirane sanacijske strategije, posebno instrument prodaje poslovanja, podrazumijevaju prijenos imovine, prava i obveza na primatelja te izlazak s tržišta. U tim slučajevima ciljevi koji se nastoje ostvariti komponentom dokapitalizacije možda se neće primjenjivati u jednakoj mjeri jer se sanacijsko tijelo neće morati pobrinuti za to da sanacijski subjekt ponovno ispunjava kapitalne zahtjeve nakon mjere sanacije. Ipak, očekuje se da će u takvim slučajevima gubici premašiti kapitalne zahtjeve sanacijskog subjekta. Stoga je primjereno propisati da razina MREL-a tih sanacijskih

---

38 Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

39 Uredba (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 150, 7.6.2019., str. 226.).

40 Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava te Direktive 98/26/EZ (SL L 150, 7.6.2019., str. 296.).

subjekata i dalje obuhvaća iznos dokapitalizacije prilagođen na način razmjeran sanacijskoj strategiji.

(30) Ako se sanacijskom strategijom predviđaju i drugi instrumenti sanacije osim *bail-ina*, potrebe dotičnog subjekta za dokapitalizacijom obično će biti manje nakon sanacije nego u slučaju *bail-ina* otvorene banke. Taj bi aspekt u takvom slučaju trebalo uzeti u obzir kad se u okviru kalibracije MREL-a procjenjuje potreba za dokapitalizacijom. Stoga bi sanacijska tijela, pri prilagodbi razine MREL-a za sanacijske subjekte čijim se planom sanacije predviđa instrument prodaje poslovanja ili instrument prijelazne institucije i njihov izlazak s tržišta, trebala uzeti u obzir značajke tih instrumenata, uključujući očekivani opseg prijenosa na privatnog kupca ili prijelaznu instituciju, vrste instrumenata koji se prenose, očekivanu vrijednost i utrživost tih instrumenata, te značajke preferirane sanacijske strategije, uključujući komplementarno korištenje instrumenta odvajanja imovine. Budući da sanacijsko tijelo o eventualnom korištenju sredstva iz sustava osiguranja depozita za sanaciju mora odlučiti na pojedinačnoj osnovi, pa se takva oluka ne može sa sigurnošću pretpostaviti *ex ante*, pri kalibraciji razine MREL-a sanacijska tijela ne bi trebala uzimati u obzir potencijalni doprinos sustava osiguranja depozita u sanaciji.

(31) Jednaki poticaji potrebni su za stvaranje dostatnih iznosa MREL-a za institucije i subjekte na koje bi se mogle primjenjivati strategije prijenosa i u sanaciji i izvan nje. Stoga bi se razina MREL-a za institucije ili subjekte koji bi mogli podlijegati mjerama u kontekstu nacionalnih postupaka u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2014/49/EU trebala utvrđivati po istim pravilima kao i razina MREL-a za sanacijske subjekte čijom se preferiranom sanacijskom strategijom predviđa prodaja poslovanja ili prijenos na prijelaznu instituciju i potom izlazak s tržišta.

(32) Između okvira za sanaciju i okvira za sprečavanje zlouporabe tržišta postoje interakcije. Naime, iako se mjere koje se poduzimaju u okviru priprema za sanaciju mogu kvalificirati kao povlaštene informacije u skladu s Uredbom (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[41], preuranjenom objavom tih mjera riskira se ugrožavanje postupka sanacije. Institucije u sanaciji taj problem mogu riješiti podnošenjem zahtjeva za odgodu objave povlaštenih informacija u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014. Međutim, u trenutku pripreme za sanaciju možda neće uvijek biti pravih poticaja da institucija u sanaciji preuzme inicijativu i podnese taj zahtjev. Kako bi se izbjegle takve situacije, sanacijska tijela trebala bi imati ovlast da izravno zatraže odgodu objave povlaštenih informacija u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014) u ime institucije u sanaciji.

(33) Kako bi se olakšali planiranje sanacije, procjena mogućnosti sanacije i izvršenje ovlasti rješavanja ili uklanjanja prepreka mogućnosti sanacije te potaknula razmjena informacija, sanacijsko tijelo institucije sa značajnim podružnicama u drugim državama članicama trebalo bi osnovati sanacijski kolegij i njime predsjedati.

(34) Nakon početnog razdoblja povećanja sredstava za aranžmane financiranja sanacije iz članka 102. stavka 1. Direktive 2014/59/EU, dostupna financijska sredstva mogla bi se smanjiti na razinu nižu od ciljane razine, pogotovo zbog povećanja broja osiguranih

[41] Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.)

depozita. Stoga je vjerojatno da će se u tim okolnostima pozvati na izvršenje mali iznos *ex ante* doprinosa. Zato je moguće da nakon nekolikog godina iznos tih *ex ante* doprinosa više neće biti razmjeran trošku prikupljanja tih doprinosa. Zbog toga bi sanacijska tijela trebala moći odgoditi prikupljanje *ex ante* doprinosa na jednu godinu ili više godina dok iznos koji se treba prikupiti ne postane razmjeran trošku postupka prikupljanja, pod uvjetom da takva odgoda ne utječe bitno na kapacitet sanacijskih tijela za korištenje aranžmana financiranja sanacije.

(35) Neopozive obveze plaćanja su vrsta dostupnih financijskih sredstava aranžmana financiranja sanacije. Stoga je potrebno odrediti okolnosti u kojima se može pozvati na izvršenje tih obveza plaćanja, kao i postupak koji se primjenjuje kad obveze prestanu jer institucija ili subjekt više nema obvezu uplaćivati doprinose u aranžman financiranja sanacije. Osim toga, radi veće transparentnosti i sigurnosti udio neopozivih obveza plaćanja u ukupnom iznosu *ex ante* doprinosa koje se prikupljaju sanacijska tijela trebala bi odrediti na godišnjoj osnovi i u skladu s primjenjivim ograničenjima.

(36) Najveći godišnji iznos izvanrednih *ex post* doprinosa aranžmanima financiranja sanacije na čije se izvršenje može pozvati ne smije premašivati trostruki iznos *ex ante* doprinosa. Nakon početnog razdoblja povećanja sredstava iz članka 102. stavka 1. Direktive 2014/59/EU ti *ex ante* doprinosi ovisit će, u okolnostima koje ne uključuju korištenje aranžmanâ financiranja sanacije, samo o promjenama razine osiguranih depozita, pa će vjerojatno biti maleni. Zato bi temeljenje najvećeg iznosa izvanrednih *ex post* doprinosa na *ex ante* doprinosima moglo iznimno ograničiti mogućnost prikupljanja *ex post* doprinosa aranžmanima financiranja sanacije i tako smanjiti njihovu mogućnost djelovanja. Da bi se to izbjeglo, trebalo bi propisati drukčije ograničenje i odrediti da najveći iznos izvanrednih *ex post* doprinosa na čije se izvršenje poziva ne smije premašivati iznos triput veći od osmine ciljane razine predmetnog aranžmana financiranja sanacije.

(37) Direktivom 2014/59/EU djelomično je usklađen red prvenstva depozita u nacionalnim propisima kojima se uređuje redovni postupak u slučaju insolventnosti. Tim pravilima predviđao se trorazinski red prvenstva depozita, pri čemu su osigurani depoziti imali najviši red prvenstva, nakon čega su slijedili prihvatljivi depoziti fizičkih osoba te mikropoduzeća i malih i srednjih poduzeća iznad razine pokrića. Preostali depoziti, odnosno depoziti velikih trgovačkih društava koji premašuju razinu pokrića i depoziti koji nisu prihvatljivi za isplatu iz sustava osiguranja depozita, morali su imati niži red prvenstva, ali njihov položaj inače nije bio usklađen. Naposljetku, potraživanja sustavâ osiguranja depozita imala su isti, viši red prvenstva kao i osigurani depoziti. Usprkos tomu, to rješenje nije se pokazalo optimalnim za zaštitu deponenata. Djelomično usklađivanje stvorilo je razlike u tretmanu preostalih deponenata među državama članica, osobito zato što je sve više država članica preostalim depozitima odlučilo odobriti pravnu prednost. Zbog tih razlika nastale su poteškoće pri utvrđivanju hipotetskog scenarija insolventnosti za prekogranične grupe u vrednovanjima za potrebe sanacije. Nadalje, nepostojanje opće prednosti deponenata uz rangiranje potraživanja deponenata prema redu prvenstva u tri razine mogla je dovesti do poteškoća u pogledu usklađenosti s načelom prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj, osobito kad su depoziti čiji red prvenstva nije usklađen Direktivom 2014/59/EU imali isti red prvenstva kao nadređena potraživanja. Naposljetku, visok red prvenstva dodijeljen potraživanjima sustavâ osiguranja depozita nije omogućivao da se dostupna financijska sredstva tih sustava u intervencijama upotrijebe na učinkovitiji i djelotvorniji način nego što je isplata

osiguranih depozita u slučaju insolventnosti, odnosno u okviru sanacije, alternativnih mjera u slučaju insolventnosti ili preventivnih mjera. Zaštita osiguranih depozita ne temelji se na rangiranju potraživanja sustava osiguranja depozita prema redu prvenstva, nego se osigurava obveznim isključenjem iz *bail-ina* u sanaciji i promptnom isplatom iz sustava osiguranja depozita u slučaju nedostupnosti depozita. Stoga bi red prvenstva depozita u sadašnjoj hijerarhiji potraživanja trebalo izmijeniti.

(38) Red prvenstva svih depozita trebalo bi potpuno uskladiti uvođenjem opće prednosti deponenata s jednorazinskim pristupom, u okviru kojeg svi depoziti imaju viši red prvenstva od redovnih neosiguranih potraživanja bez ikakve razlike među vrstama depozita. Korištenje sustava osiguranja depozita u sanaciji te u slučaju insolventnosti i primjene preventivnih mjera uvijek bi trebalo ovisiti o ispunjavanju odgovarajućih uvjeta, osobito testa najmanjeg troška.

(39) Opća prednost deponenata pridonijet će jačanju povjerenja deponenata i dodatnom sprečavanju rizika od navala na banke. Poboljšana zaštita deponenata usklađena je i sa središnjom ulogom koju depoziti imaju u realnom gospodarstvu kao primarni instrument štednje i plaćanja te u bankarskoj djelatnosti, u kojoj su depoziti važan izvor financiranja i ključni pokretač povjerenja u bankarski sustav, koje je osobito važno u razdobljima tržišnog stresa. Nadalje, opća prednost deponenata poboljšava mogućnost sanacije institucija i subjekata povećanjem njihove sposobnosti da ispune zahtjeve za pristup aranžmanima financiranja sanacije i smanjenjem iznosa financiranja potrebnog iz tih aranžmana zbog manjeg rizika od kršenja načela prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj ako se *bail-inom* obuhvati redovni neosigurani dug. Naime, uklanjanjem depozita iz insolvencijske kategorije redovnih neosiguranih potraživanja povećala bi se prihvatljivost preostalih redovnih neosiguranih potraživanja za *bail-in* zbog smanjenja rizika od kršenja načela prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj. S obzirom na smanjenje vjerojatnosti otpisa ili konverzije depozita kako bi se osigurao pristup aranžmanima financiranja sanacije opća prednost deponenata pridonijela bi većoj učinkovitosti i vjerodostojnosti *bail-in* instrumenta te bi dovela do povećanja transparentnosti i pravne sigurnosti okvira za sanaciju. Opća prednost deponenata pridonijela bi i vjerodostojnosti strategija prijenosa u sanaciji jer bi se tako olakšalo uključivanje cijelog ugovora o depozitu u opseg obveza koje se prenose privatnom kupcu ili prijelaznoj instituciji, što bi koristilo odnosu s klijentom i vrijednosti franšize institucije u sanaciji. Naposljetku, potpuno usklađivanje reda prvenstva deponenata u insolvencijskoj hijerarhiji bilo bi korisno u prekograničnom smislu i u smislu ujednačavanja uvjeta.

(40) Jednorazinski pristup rangiranju depozita prema redu prvenstva u nacionalnim propisima kojima se uređuje redovni postupak u slučaju insolventnosti pridonosi učinkovitijoj zaštiti svih depozita i smanjuje njezin trošak. Kad je riječ o osiguranim depozitima, taj pristup olakšava financiranje drugih mjera osim isplate osiguranih depozita iz sustava osiguranja depozita, što može biti učinkovitije i manje ometati zaštitu pristupa deponiranim sredstvima jer ne dovodi do prekida u pristupu bankovnim računima i uslugama platnog prometa. Kad je riječ o neosiguranim depozitima, taj pristup olakšava njihovu zaštitu prema potrebi radi zaštite financijske stabilnosti i povjerenja deponenata. Naposljetku, uvođenjem fleksibilnosti u korištenje mehanizama zaštite deponenata koji potencijalno stvaraju manje troškove, tim se pristupom smanjuju potrebe za neposrednom isplatom iz sustavâ osiguranja depozita, od kojih se traži da nadopune ta sredstva, a time osigurava i bolje očuvanje njihovih

dostupnih financijskih sredstava u slučaju drugih kriza te smanjuje opterećenje za bankarski sektor.

(41) Promjene reda prvenstva depozita, osobito ukidanje višeg reda prvenstva osiguranih depozita i potraživanja sustavâ osiguranja depozita u odnosu na sve druge depozite, ne bi nepovoljno utjecale na zaštitu koju uživaju osigurani depoziti u slučaju propasti jer bi ta zaštita i dalje bila zajamčena obveznim isključenjem osiguranih depozita iz pokrivanja gubitaka u slučaju sanacije i, u konačnici, isplatom iz sustava osiguranja depozita u slučaju nedostupnosti depozita.

(42) Aranžmani financiranja sanacije mogu poslužiti kao potpora primjeni instrumenta prodaje poslovanja ili instrumenta prijelazne institucije, u okviru kojih se imovina, prava i obveze institucije u sanaciji prenose na primatelja. U tom slučaju aranžman financiranja sanacije može imati pravo na potraživanje od preostale institucije ili subjekta u njegovoj kasnijoj likvidaciji u redovnom postupku u slučaju insolventnosti. Do toga može doći ako se aranžman financiranja sanacije koristi za gubitke koje bi inače snosili vjerovnici, među ostalim u obliku jamstava za imovinu i obveze, ili za pokrivanje razlike između prenesene imovine i obveza. Da bi dioničari i vjerovnici koji su ostali u preostaloj instituciji ili subjektu doista pokrili gubitke institucije u sanaciji i da bi se povećala mogućnost isplate sigurnosnoj mreži za sanaciju u slučaju insolventnosti, ta potraživanja aranžmana financiranja sanacije od preostale institucije ili subjekta i potraživanja zbog opravdanih, valjano nastalih izdataka trebali bi u insolvencijskoj hijerarhiji imati viši red prvenstva od potraživanja depozita i sustava osiguranja depozita. Budući da se odštetom koja se dioničarima i vjerovnicima isplaćuje iz aranžmanâ financiranja sanacije zbog kršenja načela prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj nastoje nadoknaditi rezultati mjera sanacije, ta odšteta ne bi trebala dovesti do potraživanja tih aranžmana.

(43) Kako bi se omogućila dovoljna fleksibilnost i olakšale intervencije sustava osiguranja depozita za potporu korištenju instrumenata sanacije, ako na taj način dolazi do izlaska institucije u sanaciji s tržišta te se prema potrebi sprečava da gubitke snose deponenti, trebalo bi odrediti određene aspekte korištenja sustava osiguranja depozita u sanaciji. Ponajprije je potrebno odrediti da se u određenim slučajevima i pod jasnim uvjetima sustav osiguranja depozita može koristiti za potporu transakcijama prijenosa koje obuhvaćaju depozite, uključujući prihvatljive depozite iznad razine pokrića koju omogućuje sustav osiguranja depozita, kao i depozite isključene iz isplate iz sustava osiguranja depozita. Doprinos sustava osiguranja depozita trebao bi biti usmjeren na pokrivanje manjka vrijednosti imovine koja se prenosi na kupca ili prijelaznu instituciju u odnosu na vrijednost prenesenih depozita. Ako kupac zahtijeva doprinos kako bi se u sklopu transakcije osigurala njegova neutralnost kapitala i očuvala usklađenost s njegovim kapitalnim zahtjevima, doprinos sustava osiguranja depozita trebao bi biti dopušten i u tu svrhu. Potpora sustava osiguranja depozita mjerama sanacije trebala bi biti u novcu ili drugom obliku kao što su jamstva ili sporazumi o podjeli gubitaka kojima se utjecaj potpore na dostupna financijska sredstva iz sustava osiguranja depozita može smanjiti i pritom omogućiti da se doprinosom sustava osiguranja depozita ispuni njegova svrha.

(44) Na doprinos sustava osiguranja depozita u sanaciji trebala bi se primjenjivati određena ograničenja. Prvo, važno je da svaki gubitak koji sustav osiguranja depozita pretrpi zbog intervencije u sanaciji ne premaši gubitak koji bi pretrpio u slučaju insolventnosti kad bi se iz njega izvršila isplata osiguranim deponentima te bi na sustav osiguranja depozita prešla njihova potraživanja prema imovini institucije. Taj bi se iznos trebao utvrditi na temelju testa najmanjeg troška u skladu s kriterijima i metodologijom

utvrđenima u Direktivi 2014/49/EU. Ti se kriteriji i metodologija trebaju upotrijebiti i pri utvrđivanju načina na koji bi se postupalo u odnosu na sustav osiguranja depozita da je za instituciju pokrenut redovni postupak u slučaju insolventnosti u okviru provedbe *ex post* vrednovanja u svrhu procjene usklađenosti s načelom prema kojem nijedan vjerovnik ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj i utvrđivanja potrebe za odštetom sustava osiguranja depozita. Drugo, iznos doprinosa sustava osiguranja depozita usmjeren na pokrivanje razlike između imovine i obveza koji se prenose na kupca ili prijelaznu instituciju ne bi trebao premašiti razliku između prenesene imovine te prenesenih depozita i obveza koje u insolvencijskoj hijerarhiji imaju red prvenstva isti kao ti depoziti ili viši od njih. Na taj bi se način omogućilo da se doprinos sustava osiguranja depozita koristi samo za izbjegavanje nametanja gubitaka deponentima prema potrebi, a ne za zaštitu vjerovnika koji imaju niži red prvenstva od depozita. Međutim, zbroj doprinosa sustava osiguranja depozita za pokrivanje razlike između imovine i obveza te doprinosa sustava osiguranja depozita regulatornom kapitalu subjekta primatelja ne bi trebao premašiti trošak isplate osiguranim deponentima izračunan testom najmanjeg troška.

(45) Valja napomenuti da je doprinos sustava osiguranja depozita prijenosu drugih obveza osim osiguranih depozita u okviru sanacije moguć samo ako sanacijsko tijelo zaključi da se drugi depoziti osim osiguranih depozita ne mogu obuhvatiti *bail-inom* niti se mogu ostaviti u preostaloj instituciji u sanaciji koja će se likvidirati. Sanacijskom tijelu osobito bi se trebalo omogućiti da izbjegne raspodjelu gubitaka na te depozite ako je isključenje nužno i razmjerno kako bi se očuvao kontinuitet ključnih funkcija i temeljnih linija poslovanja ili, prema potrebi, kako bi se izbjeglo opće širenje štetnih učinaka i financijske nestabilnosti koje bi moglo uzrokovati ozbiljne poremećaje u gospodarstvu Unije ili države članice. Isti razlozi trebali bi se primjenjivati na uključivanje obveza prihvatljivih za *bail-in* koje imaju niži red prvenstva od depozita u prijenos na kupca ili prijelaznu instituciju. U tom slučaju prijenos tih obveza prihvatljivih za *bail-in* ne bi trebalo podupirati doprinosom sustava osiguranja depozita. Ako je potrebna ikakva financijska potpora za prijenos tih obveza prihvatljivih za *bail-in*, tu potporu trebao bi osigurati aranžman financiranja sanacije.

(46) S obzirom na mogućnost korištenja sustava osiguranja depozita u sanaciji potrebno je dodatno utvrditi način na koji se doprinos sustava osiguranja depozita može uključiti u izračun zahtjevâ za pristup aranžmanima financiranja sanacije. Ako doprinos dioničara i vjerovnika institucije u sanaciji u obliku smanjenja, otpisa ili konverzije njihovih obveza, kad se zbroji s doprinosom sustava osiguranja depozita, iznosi najmanje 8 % ukupnih obveza institucije, uključujući regulatorni kapital, institucija bi trebala biti u mogućnosti pristupiti aranžmanu financiranja sanacije radi primanja dodatnog financiranja prema potrebi kako bi se osigurala učinkovita sanacija u skladu s ciljevima sanacije. Ako su ti uvjeti ispunjeni, doprinos sustava osiguranja depozita trebao bi biti ograničen na iznos koji je potreban kako bi se omogućio pristup aranžmanu financiranja sanacije. Kako bi se sanacija i dalje prvenstveno financirala internim sredstvima institucije, a narušavanje tržišnog natjecanja smanjilo, mogućnost korištenja doprinosa sustava osiguranja depozita za omogućavanje pristupa aranžmanima financiranja sanacije trebala bi biti dostupna samo institucijama čijim se planom sanacije ili planom sanacije grupe ne predviđa njihova uredna likvidacija u slučaju propasti s obzirom na to da je MREL tih institucija utvrđen na razini koja uključuje i pokrivanje gubitaka i iznose dokapitalizacije.

(47) S obzirom na ulogu EBA-e u daljnjoj konvergenciji prakse nadležnih tijela, EBA bi trebala pratiti i izvješćivati o izradi i provedbi procjena mogućnosti sanacije institucija

i grupa te mjerama i pripremama sanacijskih tijela usmjerenima na učinkovitu provedbu instrumenata sanacije i sanacijskih ovlasti. U tim bi izvješćima EBA trebala procijeniti i razinu transparentnosti mjera koje sanacijska tijela poduzimaju prema relevantnim vanjskim dionicima te opseg njihova doprinosa pripravnosti za sanaciju i mogućnosti sanacije institucija. EBA bi nadalje trebala izvješćivati o mjerama koje su države članice donijele za zaštitu malih ulagatelja u pogledu dužničkih instrumenata koji su prihvatljivi za MREL na temelju Direktive 2014/59/EU tako što će uspoređivati i procjenjivati svaki mogući učinak tih mjera na prekogranične operacije. Područje primjene postojećih regulatornih tehničkih standarda za procjenu dodatnih kapitalnih zahtjeva i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj sanacijskih subjekata trebalo bi proširiti na subjekte koji nisu utvrđeni kao sanacijski subjekti, pri čemu ti zahtjevi nisu utvrđeni na istoj osnovi kao MREL. U godišnjem izvješću o MREL-u EBA bi trebala procijeniti koliko su uspješno sanacijska tijela u svoje politike prenijela nova pravila kalibracije MREL-a za strategije prijenosa. U kontekstu zadaća kojima doprinosi osiguravanju dosljednog i koordiniranog sustava za upravljanje u kriznim situacijama i rješavanje krize EBA bi trebala koordinirati i nadgledati simulacije kriza. Te simulacije trebale bi obuhvatiti koordinaciju i suradnju nadležnih tijela, sanacijskih tijela i sustava osiguranja depozita tijekom pogoršanja financijske situacije institucija i subjekata, testiranje primjene instrumenata u planiranju oporavka i sanacije, ranoj intervenciji i sanaciji na cjelovit način. Pritom bi trebalo uzeti u obzir osobito prekograničnu dimenziju interakcije relevantnih tijela te primjenu dostupnih instrumenata i ovlasti. Simulacije kriza trebale bi prema potrebi obuhvatiti i donošenje i provedbu planova sanacije unutar bankovne unije na temelju Uredbe (EU) br. 806/2014.

(48) Visokokvalitetna procjena učinka neophodna je za izradu pouzdanih zakonodavnih prijedloga koji se temelje na dokazima, a činjenice i dokazi ključni su za donošenje informiranih odluka u zakonodavnom postupku. Stoga sanacijska tijela, nadležna tijela, Jedinstveni sanacijski odbor, ESB i drugi članovi Europskog sustava središnjih banaka te EBA trebali bi Komisiji na njezin zahtjev dostaviti sve informacije koje su joj potrebne za zadaće povezane s razvojem politika, među ostalim za pripremu procjena učinka te pripremu zakonodavnih prijedloga i pregovore o njima.

(49) Direktivu 2014/59/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(50) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, prvenstveno poboljšanje djelotvornosti i učinkovitosti okvira za oporavak i sanaciju institucija i subjekata, ne mogu dostatno ostvariti države članice uslijed rizika koji bi zbog drukčijih nacionalnih pristupa mogli ugroziti cjelovitost jedinstvenog tržišta nego se izmjenom pravila već utvrđenih na razini Unije oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2014/59/EU

Direktiva 2014/59/EU mijenja se kako slijedi:

(1) članak 2. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka 29.a:

„29.a „alternativna mjera privatnog sektora” znači svaka potpora koja nije izvanredna javna financijska potpora;”;

(b) točka 35. zamjenjuje se sljedećim:

„35. „ključne funkcije” znači aktivnosti, usluge ili poslovanje čija bi obustava u jednoj ili više država članica vjerojatno dovela do prekida usluga bitnih za realno gospodarstvo ili do poremećaja financijske stabilnosti na nacionalnoj ili regionalnoj razini zbog veličine, tržišnog udjela, vanjske i unutarnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti institucije ili grupe osobito zbog zamjenjivost tih aktivnosti, usluga ili poslovanja;”;

(c) točka 71. zamjenjuje se sljedećim:

„71. „obveze prihvatljive za *bail-in*” znači obveze, uključujući one zbog kojih se formiraju računovodstvena rezerviranja, i instrumenti kapitala koji nisu instrumenti redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ni dopunskog kapitala institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) te koji nisu isključeni iz područja primjene *bail-in* instrumenta u skladu s člankom 44. stavkom 2.;”;

(d) umeću se sljedeće točke 83.d i 83.e:

„83.d „GSV institucija izvan EU-a” znači GSV institucija izvan EU-a kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 134. Uredbe (EU) br. 575/2013;”;

„83.e „GSV subjekt” znači GSV subjekt kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 136. Uredbe (EU) br. 575/2013;”;

(e) umeće se sljedeća točka 93.a:

„93.a „depozit” znači, za potrebe članaka 108. i 109., depozit kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 3. Direktive 2014/49/EU;”;

(2) u članku 5. stavci 2., 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Nadležna tijela osiguravaju da institucije ažuriraju svoje planove oporavka najmanje jednom godišnje ili nakon promjene pravne ili organizacijske strukture institucije, poslovne ili financijske situacije, koja bi mogla bitno utjecati na plan oporavka ili stvoriti potrebu za njegovom bitnom promjenom. Nadležna tijela mogu zahtijevati da institucije češće ažuriraju svoje planove oporavka.

Ako tijekom 12 mjeseci nakon zadnjeg godišnjeg ažuriranja plana oporavka ne dođe do promjena iz prvog podstavka, nadležna tijela mogu iznimno odobriti izuzeće od obveze ažuriranja plana oporavka do sljedećeg razdoblja od 12 mjeseci.

3. U planovima oporavka ne pretpostavlja se dostupnost ili primitak sljedećeg:

(a) izvanredne javne financijske potpore;

(b) hitne likvidnosne pomoći središnje banke;

(c) likvidnosne pomoći središnje banke predviđene pod uvjetima nestandardne kolateralizacije, razdoblja dospijeća ili kamatnih stopa.

4. Planovi oporavka uključuju, ovisno o slučaju, analizu toga kako i kada se institucija može, pod uvjetima navedenima u planu, prijaviti za primjenu instrumenata središnje banke koji nisu isključeni iz područja primjene plana

oporavka u skladu sa stavkom 3. i u njima se navodi imovina koja bi se mogla smatrati kolateralom.”;

(3) u članku 6. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako nadležno tijelo utvrdi da u planu postoje bitni nedostaci ili bitne prepreke njegovoj provedbi, dužno je o tome obavijestiti instituciju ili matično društvo grupe i zatražiti da institucija u roku od tri mjeseca, s mogućnošću produljenja roka za mjesec dana uz odobrenje tijela, dostavi izmijenjeni plan u kojem se navodi kako će se ti nedostaci ili prepreke ukloniti.”;

(4) u članku 8. stavku 2. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA može na zahtjev nadležnog tijela pomoći nadležnim tijelima da donesu zajedničku odluku u skladu s člankom 31. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(5) u članku 10. umeće se sljedeći stavak 8.a:

„8.a Sanacijska tijela ne donose planove sanacije ako je institucija u postupku likvidacije u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom na temelju članka 32.b ili ako se primjenjuje članak 37. stavak 6.”;

(6) članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći treći podstavak:

„Pri utvrđivanju mjera koje treba poduzeti u pogledu društava kćeri iz prvog podstavka točke (b) koja nisu sanacijski subjekti sanacijska tijela mogu primijeniti pojednostavnjeni pristup ako to ne utječe negativno na mogućnost sanacije grupe s obzirom na veličinu društva kćeri, njezin profil rizičnosti, nepostojanje ključnih funkcija i sanacijsku strategiju grupe.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 5.a:

„5.a Sanacijska tijela ne donose planove sanacije ako je subjekt u postupku likvidacije u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom na temelju članka 32.b ili ako se primjenjuje članak 37. stavak 6.”;

(7) u članku 13. stavku 4. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA može na zahtjev sanacijskog tijela pomoći sanacijskim tijelima da donesu zajedničku odluku u skladu s člankom 31. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(8) u članku 15. dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. EBA prati kako sanacijska tijela sastavljaju unutarnje politike i provode procjene mogućnosti sanacije institucija ili grupa propisanih ovim člankom i člankom 16. EBA izvješćuje Komisiju o postojećim praksama provedbe procjena mogućnosti sanacije i mogućim razlikama među državama članicama do … [Ured za publikacije: unijeti datum = dvije godine nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] i, prema potrebi, prati provedbu svih preporuka iz tog izvješća.

Izvješće iz prvog podstavka sadržava barem sljedeće:

(a) procjenu metodologija koje su sanacijska tijela razvila za provedbu procjena mogućnosti sanacije, što uključuje utvrđivanje područja u kojima postoje moguća odstupanja među državama članicama;

(b) procjenu kapaciteta za testiranje koji je sanacijskim tijelima potreban za učinkovitu provedbu sanacijske strategije;

(c) razinu transparentnosti, prema relevantnim dionicima, metodologija koje su sanacijska tijela razvila za provedbu procjena mogućnosti sanacije i njihovih ishoda.”;

(9) u članku 16.a dodaje se sljedeći stavak 7.:

„7. Ako subjekt ne podliježe zahtjevu za kombinirani zaštitni sloj na istoj osnovi na kojoj je dužan ispuniti zahtjeve iz članaka 45.c i 45.d, sanacijska tijela primjenjuju stavke od 1. do 6. ovog članka na temelju procjene zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj izračunanog u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/1118*. Primjenjuje se članak 128. četvrti stavak Direktive 2013/36/EU.

Sanacijsko tijelo uključuje procijenjeni zahtjev za kombinirani zaštitni sloj iz prvog podstavka u odluku kojom se utvrđuju zahtjevi iz članaka 45.c i 45.d ove Direktive. Subjekt javno objavljuje procijenjeni zahtjev za kombinirani zaštitni sloj zajedno s informacijama iz članka 45.i stavka 3.

---

* Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1118 od 26. ožujka 2021. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija koju sanacijska tijela upotrebljavaju za procjenu zahtjeva iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj za subjekte u sanaciji na konsolidiranoj razini sanacijske grupe ako sanacijska grupa ne podliježe tim zahtjevima na temelju te direktive (SL L 241, 8.7.2021., str. 1.).”;

(10) u članku 17. stavku 4. dodaje se sljedeći treći podstavak:

„Ako se mjerama koje je predložio dotični subjekt učinkovito reduciraju ili uklone prepreke mogućnosti sanacije, sanacijsko tijelo donosi odluku nakon savjetovanja s nadležnim tijelom. U toj se odluci navodi da se predloženim mjerama učinkovito reduciraju ili uklanjaju prepreke mogućnosti sanacije i subjektu se nalaže da provede predložene mjere.”;

(11) članak 18. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Sanacijsko tijelo za grupu o svakoj mjeri koju predloži matično društvo u Uniji obavješćuje konsolidirajuće nadzorno tijelo, EBA-u, sanacijska tijela za društva kćeri i sanacijska tijela jurisdikcija u kojima se nalaze značajne podružnice u onoj mjeri u kojoj je to važno za značajnu podružnicu. Sanacijska tijela za grupu i sanacijska tijela za društva kćeri, nakon savjetovanja s nadležnim tijelima i sanacijskim tijelima jurisdikcija u kojima se nalaze značajne podružnice, čine sve što je u njihovoj moći da u sanacijskom kolegiju donesu zajedničku odluku o određivanju značajnih prepreka i, ako je to potrebno, procjeni mjera koje je predložilo matično društvo u Uniji i mjera koje tijela zatraže u svrhu reduciranja ili uklanjanja prepreka, u kojoj se vodi računa o mogućem učinku mjera u svim državama članicama u kojima grupa djeluje.”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Ako se ne donese zajednička odluka o poduzimanju mjera iz članka 17. stavka 5. točke (g), (h) ili (k), EBA može na zahtjev sanacijskog tijela u skladu sa stavkom 6., 6.a ili 7. ovog članka pomoći sanacijskim tijelima da postignu dogovor u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(12) članci 27. i 28. zamjenjuju se sljedećim:

„*Članak 27.*

Mjere rane intervencije

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela mogu primijeniti mjere rane intervencije ako institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) institucija ili subjekt ispunjava uvjete iz članka 102. Direktive 2013/36/EU ili članka 38. Direktive (EU) 2019/2034 ili je nadležno tijelo utvrdilo da aranžmani, strategije, postupci i mehanizmi koje provodi institucija ili subjekt te regulatorni kapital i likvidnost te institucije ili subjekta ne osiguravaju dobro upravljanje i pokriće njihovih rizika i ako vrijedi jedno od sljedećeg:

i. institucija ili subjekt nisu poduzeli korektivne mjere koje je zatražilo nadležno tijelo, uključujući mjere iz članka 104. Direktive 2013/36/EU ili članka 49. Direktive (EU) 2019/2034;

ii. nadležno tijelo smatra da su korektivne mjere koje nisu mjere rane intervencije nedostatne za rješavanje problema, među ostalim zbog brzog i znatnog pogoršanja financijskog stanja institucije ili subjekta;

(b) institucija ili subjekt krši ili je vjerojatno da će tijekom 12 mjeseci nakon procjene nadležnog tijela prekršiti zahtjeve iz glave II. Direktive 2014/65/EU, članaka od 3. do 7., članaka od 14. do 17. ili članaka 24., 25. i 26. Uredbe (EU) br. 600/2014 ili iz članka 45.e ili 45.f ove Direktive.

Nadležno tijelo može utvrditi da je uvjet iz prvog podstavka točke (a) podtočke ii. ispunjen bez prethodnog poduzimanja drugih korektivnih mjera, uključujući izvršavanje ovlasti iz članka 104. Direktive 2013/36/EU ili članka 39. Direktive (EU) 2019/2034.

1.a Za potrebe stavka 1. mjere rane intervencije obuhvaćaju sljedeće:

(a) zahtjev da upravljačko tijelo institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) učini nešto od sljedećeg:

i. provede jedan ili više aranžmana ili mjera iz plana oporavka;

ii. ažurira plan oporavka u skladu s člankom 5. stavkom 2. ako se okolnosti koje su dovele do rane intervencije razlikuju od pretpostavki utvrđenih u početnom planu oporavka i provede jedan ili više aranžmana ili mjera utvrđenih u ažuriranom planu oporavka u određenom roku;

(b) zahtjev da upravljačko tijelo institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) sazove skupštinu dioničara institucije ili subjekta odnosno, ako upravljačko tijelo ne ispuni taj zahtjev, da je se izravno sazove te u oba slučaja odrediti dnevni red i zahtijevati da dioničari razmotre donošenje određenih odluka;

(c) zahtjev da upravljačko tijelo institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) izradi plan, u skladu s planom oporavka, ako je primjenjivo, za pregovore o restrukturiranju duga s nekim ili sa svim vjerovnicima;

(d) zahtjev da se promijeni pravna struktura institucije;

(e) zahtjev za razrješenje ili zamjenu višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), svih ili pojedinih članova, u skladu s člankom 28.;

(f) imenovanje jednog ili više privremenih upravitelja institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), u skladu s člankom 29.

2. Nadležna tijela odabiru odgovarajuće mjere rane intervencije na temelju onoga što je razmjerno ciljevima koji se žele postići, uzimajući u obzir ozbiljnost povrede ili moguće povrede i brzinu pogoršanja financijske situacije institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), među ostalim relevantnim informacijama.

3. Za svaku od mjera iz stavka 1.a nadležna tijela utvrđuju primjeren rok za njezinu punu provedbu, koji nadležnom tijelu omogućuje da ocijeni njezinu učinkovitost.

4. EBA do … [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 radi promicanja dosljedne primjene okidača iz stavka 1. ovog članka.

Članak 28.

Zamjena višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela

Za potrebe članka 27. stavka 1.a točke (e) države članice osiguravaju da se novo više rukovodstvo ili upravljačko tijelo ili pojedinačni članovi tih tijela imenuju u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom uz odobrenje ili suglasnost nadležnog tijela.”;

(13) članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Za potrebe članka 27. stavka 1.a točke (f) države članice osiguravaju da nadležna tijela mogu, primjereno okolnostima, imenovati privremenog upravitelja koji će:

(a) privremeno zamijeniti upravljačko tijelo institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d);

(b) ili privremeno raditi s upravljačkim tijelom institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d).

Nadležno tijelo iznosi svoju odluku na temelju točke (a) ili (b) u trenutku imenovanja privremenog upravitelja.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) nadležno tijelo u trenutku imenovanja privremenog upravitelja određuje njegovu ulogu, dužnosti i ovlasti, a upravljačkom tijelu institucije ili subjekta obvezu da se savjetuje s privremenim upraviteljem ili dobije njegovu suglasnost prije donošenja konkretnih odluka ili mjera.

Države članice dužne su propisati da nadležno tijelo objavljuje imenovanje svakog privremenog upravitelja, osim ako privremeni upravitelj nije ovlašten zastupati instituciju ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d).

Države članice nadalje osiguravaju da svaki privremeni upravitelj ispunjava zahtjeve iz članka 91. stavaka 1., 2. i 8. Direktive 2013/36/EU. Ocjena nadležnih tijela o tome ispunjava li privremeni upravitelj te zahtjeve sastavni je dio odluke o imenovanju tog privremenog upravitelja.

2. Nadležno tijelo primjereno okolnostima određuje ovlasti privremenog upravitelja u trenutku njegova imenovanja. Te ovlasti mogu uključivati neke ili sve ovlasti upravljačkog tijela institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) u skladu sa statutom institucije ili subjekta i nacionalnim pravom, uključujući i ovlast izvršavanja nekih ili svih administrativnih funkcija upravljačkog tijela institucije ili subjekta. Ovlasti privremenog upravitelja koje se odnose na instituciju ili subjekta moraju biti u skladu s važećim pravom trgovačkih društava.

3. Nadležno tijelo u trenutku imenovanja određuje ulogu i funkcije privremenog upravitelja. Te uloge i funkcije mogu uključivati:

(a) utvrđivanje financijskog položaja institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d);

(b) upravljanje poslovanjem ili dijelom poslovanja institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) radi očuvanja ili obnove njihova financijskog položaja;

(c) poduzimanje mjera radi ponovne uspostave zdravog i stabilnog upravljanja poslovanjem institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d).

Nadležno tijelo određuje sva ograničenja uloge i funkcija privremenog upravitelja u trenutku njegova imenovanja.”;

(b) u stavku 5. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U svakom slučaju, privremeni upravitelj može izvršavati ovlast sazivanja glavne skupštine dioničara institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) te odrediti dnevni red takvog sastanka samo uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Na zahtjev nadležnog tijela privremeni upravitelj sastavlja izvješća o financijskom položaju institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) i radnjama izvršenim tijekom njegova imenovanja u intervalima koje odredi nadležno tijelo i u svakom slučaju na kraju njegova mandata.”;

(14) članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**Usklađivanje mjera rane intervencije za grupe**”;

(b) stavci od 1. do 4. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Ako su u odnosu na matično društvo u Uniji ispunjeni uvjeti za uvođenje mjera rane intervencije iz članka 27., konsolidirajuće nadzorno tijelo obavješćuje EBA-u i savjetuje se s drugim nadležnim tijelima unutar kolegija nadzornih tijela prije donošenja odluke o primjeni mjere rane intervencije.

2. Nakon obavijesti i savjetovanja iz stavka 1. konsolidirajuće nadzorno tijelo odlučuje hoće li primijeniti mjere rane intervencije u skladu s člankom 27. u

vezi s odgovarajućim matičnim društvom u Uniji, uzimajući u obzir učinak tih mjera na subjekte grupe u drugim državama članicama. Konsolidirajuće nadzorno tijelo obavješćuje o svojoj odluci EBA-u i druga nadležna tijela unutar kolegija nadzornih tijela.

3. Ako su ispunjeni uvjeti za uvođenje mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. u vezi s društvom kćeri matičnog društva u Uniji, nadležno tijelo odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi koje namjerava poduzeti mjeru u skladu s tim člancima o tome obavješćuje EBA-u i savjetuje se s konsolidirajućim nadzornim tijelom.

Nakon primitka obavijesti konsolidirajuće nadzorno tijelo može procijeniti vjerojatni učinak koji bi izricanje mjera rane intervencije u skladu s člankom 27. instituciji ili subjektu iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) imalo na dotičnu grupu ili subjekte grupe u drugim državama članicama. Konsolidirajuće nadzorno tijelo tu procjenu priopćuje nadležnom tijelu u roku od tri dana.

Nakon tog priopćenja i savjetovanja nadležno tijelo odlučuje hoće li primijeniti mjeru rane intervencije. Pri donošenju odluke uzima se u obzir procjena konsolidirajućeg nadzornog tijela. Nadležno tijelo o svojoj odluci obavješćuje EBA-u, konsolidirajuće nadzorno tijelo i ostala nadležna tijela unutar kolegija nadzornih tijela.

4. Ako više od jednog nadležnog tijela namjerava primijeniti mjeru rane intervencije u skladu s člankom 27. na više institucija ili subjekata iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) u istoj grupi, konsolidirajuće nadzorno tijelo i druga relevantna nadležna tijela procjenjuju je li prikladnije imenovati istog privremenog upravitelja za sve dotične subjekte ili koordinirati primjenu drugih mjera rane intervencije na više institucija ili subjekata kako bi se olakšala primjena rješenja za obnovu financijskog položaja dotične institucije ili subjekta. Procjena je u obliku zajedničke odluke konsolidirajućeg nadzornog tijela i drugih relevantnih nadležnih tijela. Zajednička odluka donosi se u roku od pet dana nakon datuma obavijesti iz stavka 1. Zajednička odluka obrazlaže se i iznosi u dokumentu koji konsolidirajuće nadzorno tijelo dostavlja matičnom društvu u Uniji.

EBA može na zahtjev nadležnog tijela pomagati nadležnim tijelima u postizanju sporazuma u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Ako se u roku od pet dana ne donese zajednička odluka konsolidirajuće nadzorno tijelo i nadležna tijela za društva kćeri mogu donijeti pojedinačne odluke o imenovanju privremenog upravitelja institucija ili subjekata iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) za koje su odgovorna i o primjeni drugih mjera rane intervencije.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. EBA može na zahtjev svakog nadležnog tijela pomoći nadležnim tijelima koja namjeravaju primijeniti jednu ili više mjera iz članka 27. stavka 1.a točke (a) ove Direktive u vezi s točkama 4., 10., 11. i 19. odjeljka A Priloga ovoj Direktivi, iz članka 27. stavka 1.a točke (c) ove Direktive ili iz članka 27. stavka 1.a točke (d) ove Direktive u postizanju sporazuma u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(15) umeće se sljedeći članak 30.a:

„Članak 30.a

Priprema za sanaciju

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela bez odgode obavješćuju sanacijska tijela o sljedećem:

(a) svim mjerama iz članka 104. stavka 1. Direktive 2013/36/EU koje su institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ove Direktive obvezni poduzeti;

(b) ako se nadzornom aktivnošću ustanovi da su ispunjeni uvjeti iz članka 27. stavka 1. ove Direktive u vezi s institucijom ili subjektom iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ove Direktive, o procjeni ispunjenosti tih uvjeta, neovisno o mjerama rane intervencije;

(c) primjeni bilo koje od mjera rane intervencije iz članka 27.

Nadležna tijela u suradnji sa sanacijskim tijelima pomno prate stanje institucije ili subjekta i provode li mjere iz prvog podstavka točke (a) kojima se nastoje riješiti problemi zbog pogoršanja stanja te institucije ili subjekta i mjere rane intervencije iz prvog podstavka točke (c).

2. Nadležna tijela što prije moguće obavješćuju sanacijska tijela ako smatraju da postoji značajan rizik da bi se institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) mogla naći u jednoj ili više situacija iz članka 32. stavka 4. Ta obavijest sadržava:

(a) razloge obavješćivanja;

(b) pregled mjera kojima bi se u razumnom roku spriječila propast institucije ili subjekta, njihov očekivani učinak na instituciju ili subjekt s obzirom na okolnosti iz članka 32. stavka 4. i očekivani rok za provedbu tih mjera.

Nakon primitka obavijesti iz prvog podstavka sanacijska tijela u bliskoj suradnji s nadležnim tijelima procjenjuju koji bi bio razuman rok za procjenu uvjeta iz članka 32. stavka 1. točke (b), uzimajući u obzir brzinu pogoršanja uvjeta institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), potrebu za učinkovitom provedbom sanacijske strategije i sva druga relevantna razmatranja. Sanacijska tijela o toj procjeni što prije obavješćuju nadležna tijela.

Nakon obavijesti iz prvog podstavka nadležna tijela i sanacijska tijela u bliskoj suradnji prate stanje institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), provedbu svih relevantnih mjera u očekivanom roku i sve druge relevantne promjene. U tu se svrhu sanacijska i nadležna tijela redovito sastaju, a učestalost tih sastanaka određuju sanacijska tijela ovisno o okolnostima slučaja. Nadležna i sanacijska tijela bez odgode jedna drugima dostavljaju sve relevantne informacije.

3. Nadležna tijela sanacijskim tijelima na njihov zahtjev dostavljaju sve informacije koje su im potrebne za:

(a) ažuriranje plana sanacije i pripremu za moguću sanaciju institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d);

(b) provedbu vrednovanja iz članka 36.

Ako nadležna tijela ne raspolažu tim informacijama, sanacijska i nadležna tijela zajednički i koordinirano dolaze do tih informacija. U tu svrhu nadležna tijela ovlaštena su zatražiti od institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili

(d) da dostave te informacije, među ostalim u okviru izravnih nadzora, te da ih dostave sanacijskim tijelima.

4. Ovlasti sanacijskih tijela uključuju ovlast da za potencijalne kupce stave na tržište instituciju ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ili da to dogovore s potencijalnim kupcima odnosno zatraže da to učini institucija ili subjekt, u sljedeće svrhe:

(a) radi pripreme te institucije ili subjekta za sanaciju, podložno uvjetima iz članka 39. stavka 2. i odredbama o povjerljivosti iz članka 84.;

(b) radi pružanja informacija sanacijskim tijelima za procjenu uvjeta iz članka 32. stavka 1. točke (b).

5. Za potrebe stavka 4., sanacijska tijela ovlaštena su od institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) zatražiti da uspostavi digitalnu platformu za razmjenu informacija potrebnih za stavljanje te institucije ili subjekta na tržište s potencijalnim kupcima ili savjetnicima i procjeniteljima koje angažira sanacijsko tijelo.

6. Ispunjenje uvjeta iz članka 27. stavka 1. i prethodno donošenje mjera rane intervencije nisu za sanacijska tijela preduvjeti za pripremu sanacije institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) niti za izvršenje ovlasti iz stavaka 4. i 5. ovog članka.

7. Sanacijska tijela bez odgode obavješćuju nadležna tijela o svim mjerama poduzetima na temelju stavaka 4. i 5.

8. Države članice osiguravaju blisku suradnju nadležnih i sanacijskih tijela:

(a) kad razmatraju mjere iz stavka 1. prvog podstavka točke (a) ovog članka, čiji je cilj rješavanje problema pogoršanja stanja institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d), kao i mjere iz stavka 1. prvog podstavka točke (c) ovog članka;

(b) kad razmatraju poduzimanje bilo koje od mjera iz stavaka 4. i 5.;

(c) tijekom provedbe mjera iz točaka (a) i (b) ovog podstavka.

Nadležna i sanacijska tijela osiguravaju dosljednost, koordiniranost i djelotvornost tih mjera i postupaka.”;

(16) u članku 31. stavku 2. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) zaštititi javna sredstva tako da se smanji oslanjanje na izvanrednu javnu financijsku potporu, osobito ako se isplaćuju iz proračuna države članice;

(d) zaštititi deponente i istodobno smanjiti gubitke u sustavu osiguranja depozita te zaštititi ulagatelje obuhvaćene Direktivom 97/9/EZ;”;

(17) članak 32. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da sanacijska tijela poduzmu mjeru sanacije institucije ako nakon primitka obavijesti u skladu sa stavkom 2. ili na vlastitu inicijativu u skladu s postupkom iz stavka 2. utvrde da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) institucija propada ili je vjerojatno da će propasti;

(b) uzimajući u obzir vrijeme, potrebu za učinkovitom provedbom sanacijske strategije i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druge alternativne mjere privatnog sektora, uključujući mjere institucionalnog sustava zaštite, nadzorne mjere, mjere rane intervencije ili otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala i prihvatljivih obveza iz članka 59. stavka 2., poduzete u vezi s institucijom spriječile njezinu propast u razumnom roku;

(c) mjera sanacije je u javnom interesu u skladu sa stavkom 5.

2. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo procijeni uvjete iz stavka 1. točke (a) nakon savjetovanja sa sanacijskim tijelom.

Države članice mogu predvidjeti da, uz nadležno tijelo, procjenu uvjeta iz stavka 1. točke (a) može provesti i sanacijsko tijelo nakon savjetovanja s nadležnim tijelom ako sanacijska tijela prema nacionalnom pravu imaju potrebne alate za takvu procjenu, što osobito uključuje odgovarajući pristup relevantnim informacijama. U tom slučaju države članice osiguravaju da nadležno tijelo sanacijskom tijelu bez odgode dostavi sve relevantne informacije koje ono zatraži za provedbu svoje procjene, prije ili nakon što ga sanacijsko tijelo obavijesti o svojoj namjeri da provede tu procjenu.

Sanacijsko tijelo procjenjuje uvjete iz stavka 1. točke (b) u bliskoj suradnji s nadležnim tijelom. Nadležno tijelo bez odgode dostavlja sanacijskom tijelu sve relevantne informacije koje zatraži radi provedbe svoje procjene. Nadležno tijelo može obavijestiti sanacijsko tijelo i da smatra da je uvjet iz stavka 1. točke (b) ispunjen.”;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku, točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) potrebna je izvanredna javna financijska potpora, osim ako se takva potpora dodjeljuje u jednom od oblika iz članka 32.c;”;

ii. drugi, treći, četvrti i peti podstavak brišu se;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Za potrebe stavka 1. točke (c), smatra se da je mjera sanacije u javnom interesu ako je potrebna za postizanje jednog ili više ciljeva sanacije iz članka 31. i ako im je razmjerna te ako se likvidacijom institucije u redovnom postupku u slučaju insolventnosti ti ciljevi sanacije ne bi učinkovitije postigli.

Države članice osiguravaju da pri provedbi procjene iz prvog podstavka sanacijsko tijelo, na temelju informacija koje su mu dostupne u vrijeme te procjene, razmotri i usporedi sve izvanredne javne financijske potpore za koje se razumno može očekivati da će biti dodijeljene instituciji, i u slučaju sanacije i u slučaju likvidacije u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.”;

(18) članci 32.a i 32.b zamjenjuju se sljedećim:

„*Članak 32.a*

Uvjeti za sanaciju u odnosu na središnje tijelo i kreditne institucije koje su stalno povezane sa središnjim tijelom

Države članice osiguravaju da sanacijska tijela mogu poduzeti mjeru sanacije u odnosu na središnje tijelo i sve kreditne institucije koje su s njim stalno povezane i

dio su iste sanacijske grupe ako to središnje tijelo i sve kreditne institucije koje su s njim stalno povezane, ili ta sanacijska grupa kojoj pripadaju, kao cjelina ispunjavaju uvjete iz članka 32. stavka 1.

Članak 32.b

Postupak u odnosu na institucije i subjekte koji ne podliježu mjeri sanacije

1. Države članice osiguravaju da, kada sanacijsko tijelo utvrdi da institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ispunjava uvjete iz članka 32. stavka 1. točaka (a) i (b), ali ne i uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (c), relevantno nacionalno upravno ili pravosudno tijelo bude ovlašteno bez odgode uredno pokrenuti postupak likvidacije institucije ili subjekta u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.

2. Države članice osiguravaju da institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) koji su uredno likvidirani u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom izađe s tržišta ili u razumnom roku prekine svoje bankarske aktivnosti.

3. Države članice osiguravaju da je, kada sanacijsko tijelo utvrdi da institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ispunjava uvjete iz članka 32. stavka 1. točaka (a) i (b), ali ne i uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (c), potrebno utvrditi da institucija ili subjekt propada ili je vjerojatno da će propasti na temelju članka 32. stavka 1. točke (a) da bi mu nadležno tijelo oduzelo odobrenje za rad na temelju članka 18. Direktive 2013/36/EU.

4. Države članice osiguravaju da je oduzimanje odobrenja za rad institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) dovoljno da relevantno nacionalno upravno ili pravosudno tijelo može bez odgode uredno pokrenuti postupak likvidacije institucije ili subjekta u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom.”;

(19) umeće se sljedeći članak 32.c:

„Članak 32.c

Izvanredna javna financijska potpora

1. Države članice osiguravaju da se izvanredna javna financijska potpora izvan mjere sanacije može iznimno dodijeliti instituciji ili subjektu iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ako je izvanredna javna financijska potpora u skladu s uvjetima i zahtjevima utvrđenima u Unijinu okviru za državne potpore i samo u jednom od sljedećih slučajeva:

(a) ako se, kako bi se izbjegao ili otklonio ozbiljan poremećaj u gospodarstvu države članice ili očuvala financijska stabilnost, izvanredna javna financijska potpora dodjeljuje u sljedećim oblicima:

i. državno jamstvo za likvidnosne linije središnjih banaka u skladu s uvjetima središnjih banaka;

ii. državno jamstvo za novoizdane obveze;

iii. stjecanje instrumenata regulatornog kapitala, osim instrumenata redovnog osnovnog kapitala, ili drugih instrumenata kapitala ili korištenje imovine umanjene vrijednosti po cijenama, uz trajanje i pod drugim uvjetima kojima se dotičnoj instituciji ili subjektu ne daje neopravdana prednost ako u vrijeme odobrenja javne potpore ne postoje

okolnosti iz članka 32. stavka 4. točke (a), (b) ili (c) ovog stavka ni okolnosti iz članka 59. stavka 3.;

(b) ako je izvanredna javna financijska potpora u obliku intervencije sustava osiguranja depozita radi očuvanja financijske stabilnosti i dugoročne održivosti kreditne institucije u skladu s uvjetima iz članaka 11.a i 11.b Direktive 2014/49/EU, ako ne postoje okolnosti iz članka 32. stavka 4.;

(c) ako je izvanredna javna financijska potpora u obliku intervencije sustava osiguranja depozita u kontekstu likvidacije institucije u skladu s člankom 32.b i u skladu s uvjetima iz članka 11. stavka 5. Direktive 2014/49/EU;

(d) ako je izvanredna javna financijska potpora u obliku državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a koja se dodjeljuje u kontekstu likvidacije institucije ili subjekta u skladu s člankom 32.b ove Direktive, osim potpore koju dodijeli sustav osiguranja depozita u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2014/49/EU.

2. Mjere potpore iz stavka 1. točke (a) moraju ispunjavati sve sljedeće uvjete:

(a) ograničene su na solventne institucije ili subjekte, koje je potvrdilo nadležno tijelo;

(b) preventivne su i privremene te se temelje na unaprijed definiranoj izlaznoj strategiji koju je odobrilo nadležno tijelo, uključujući jasno određen datum otkaza, datum prodaje ili raspored otplate za bilo koju od predviđenih mjera;

(c) razmjerne su za otklanjanje posljedica ozbiljnog poremećaja ili za očuvanje financijske stabilnosti;

(d) ne primjenjuju se za nadoknadu gubitaka koje su institucija ili subjekt pretrpjeli ili će vjerojatno pretrpjeti u bliskoj budućnosti.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) institucija ili subjekt smatra se solventnim ako nadležno tijelo zaključi da nije došlo ili da u sljedećih 12 mjeseci vjerojatno neće doći do kršenja bilo kojeg od zahtjeva iz članka 92. stavka 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, članka 104.a Direktive 2013/36/EU, članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/2033, članka 40. Direktive (EU) 2019/2034 ili relevantnih primjenjivih zahtjeva na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

Za potrebe prvog podstavka točke (d), relevantno nadležno tijelo kvantificira gubitke koje su institucija ili subjekt pretrpjeli ili će vjerojatno pretrpjeti. Ta se kvantifikacija temelji barem na bilanci institucije ili subjekta, pod uvjetom da je bilanca u skladu s primjenjivim računovodstvenim pravilima i standardima, što je potvrdio neovisni vanjski revizor, te, ako su dostupne, na provjerama kvalitete imovine koje provode Europska središnja banka, EBA ili nacionalna tijela odnosno, prema potrebi, na izravnim nadzorima koje provodi nadležno tijelo.

Mjere potpore iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. ograničene su na mjere koje nadležno tijelo procijeni potrebnima radi održanja solventnosti institucije ili subjekta rješavanjem njegova nedostatka kapitala ustanovljenog u nepovoljnom scenariju testova otpornosti na stres ili jednakovrijednim ocjenama na nacionalnoj razini te na razini Unije ili jedinstvenog nadzornog mehanizma koje provode Europska središnja banka, EBA ili nacionalna tijela te ih prema potrebi potvrđuje nadležno tijelo.

Odstupajući od stavka 1. točke (a) podtočke iii., stjecanje instrumenata redovnog osnovnog kapitala iznimno se dopušta ako je priroda utvrđenog nedostatka takva da

stjecanje kojeg drugog instrumenta regulatornog kapitala ili drugih instrumenata kapitala dotičnoj instituciji ili subjektu ne bi omogućilo rješavanje njihova nedostatka kapitala ustanovljenog u nepovoljnom scenariju u relevantnom testu otpornosti na stres ili jednakovrijednoj ocjeni. Iznos stečenih instrumenata redovnog osnovnog kapitala ne smije premašiti 2 % ukupnog iznosa izloženosti riziku dotične institucije ili subjekta koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.

Ako se jedna od mjera potpore iz stavka 1. točke (a) ne otkupi, ne otplati ili na drugi način ne otkaže u skladu s uvjetima izlazne strategije utvrđene u trenutku odobravanja te mjere, nadležno tijelo zaključuje da je uvjet iz članka 32. stavka 1. točke (a) ispunjen u odnosu na instituciju ili subjekt koji je primio te mjere potpore te o toj procjeni obavješćuje dotično sanacijsko tijelo.

3. EBA do [Ured za publikacije: unijeti datum = godinu dana nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 o vrstama testova, preispitivanja i drugih radnji iz stavka 2. četvrtog podstavka koje mogu dovesti do mjera potpore iz stavka 1. točke (a) podtočke iii.”;

(20) u članku 33. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da sanacijska tijela mogu poduzeti mjere sanacije u odnosu na subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (c) ili (d) ako taj subjekt ispunjava uvjete iz članka 32. stavka 1.

U tu svrhu smatra se da subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (c) ili (d) propada ili je vjerojatno da će propasti u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

(a) subjekt ispunjava jedan ili više uvjeta iz članka 32. stavka 4. točke (b), (c) ili (d);

(b) subjekt bitno krši ili postoje objektivni elementi koji pokazuju da će subjekt u bliskoj budućnosti bitno prekršiti primjenjive zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 575/2013 ili Direktive 2013/36/EU.”;

(21) članak 33.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 8. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da sanacijska tijela bez odgode obavješćuju instituciju ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) i tijela iz članka 83. stavka 2. točaka od (a) do (h) kad izvršavaju ovlast iz stavka 1. ovog članka nakon što se utvrdi da institucija propada ili je vjerojatno da će propasti na temelju članka 32. stavka 1. točke (a) i prije donošenja odluke o sanaciji.”;

(b) u stavku 9. dodaje se drugi podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, države članice osiguravaju da, ako se takve ovlasti izvršavaju u odnosu na prihvatljive depozite i ako se ti depoziti ne smatraju nedostupnima za potrebe Direktive 2014/49/EU, deponenti imaju pristup odgovarajućem dnevnom iznosu tih depozita.”;

(22) članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da sanacijska tijela imaju mogućnost imenovanja posebnog upravitelja koji zamjenjuje upravljačko tijelo institucije u sanaciji ili prijelazne institucije ili s njime radi. Sanacijska tijela objavljuju

imenovanje posebnog upravitelja. Sanacijska tijela osiguravaju da posebni upravitelj ima kvalifikacije, sposobnost i znanje potrebne za izvršavanje svojih dužnosti.

Članak 91. Direktive 2013/36/EU ne primjenjuje se na imenovanje posebnih upravitelja.”;

(b) u stavku 2. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Posebni upravitelj ima sve ovlasti dioničara i upravljačkog tijela institucije u sanaciji ili prijelazne institucije.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice dužne su propisati da posebni upravitelj sastavlja izvješća za sanacijsko tijelo koje ga je imenovalo o gospodarskoj i financijskoj situaciji institucije u sanaciji ili prijelazne institucije i radnjama koje je poduzeo prilikom izvršavanja svojih dužnosti i to u redovitim intervalima koje odredi sanacijsko tijelo te na početku i na kraju svojeg mandata.”;

(23) članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„1. Prije nego utvrde jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju ili uvjeti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala i prihvatljivih obveza iz članka 59., sanacijska tijela osiguravaju da pošteno, oprezno i realistično vrednovanje imovine i obveza institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) provede osoba koja je neovisna od bilo kojeg tijela javne vlasti, uključujući sanacijsko tijelo, i institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d).”;

(b) umeće se sljedeći stavak 7.a:

„7.a Ako je to potrebno za donošenje odluka iz stavka 4. točaka (c) i (d), procjenitelj informacije iz stavka 6. točke (c) dopunjuje procjenom vrijednosti izvanbilančne imovine i obveza, uključujući nepredviđene obveze i imovinu.”;

(24) u članku 37. dodaje se sljedeći stavak 11.:

„11. EBA prati mjere i pripremu sanacijskih tijela kako bi u slučaju sanacije osigurala učinkovitu provedbu instrumenata sanacije i sanacijskih ovlasti. EBA izvješćuje Komisiju o postojećim praksama i mogućim razlikama među državama članicama do … [Ured za publikacije: unijeti datum = dvije godine nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] i, prema potrebi, prati provedbu svih preporuka iz tog izvješća.

Izvješće iz prvog podstavka sadržava barem sljedeće:

(a) postojeće aranžmane za provedbu *bail-in* instrumenta i razinu suradnje s infrastrukturama financijskog tržišta i, ako je relevantno, tijelima trećih zemalja;

(b) postojeće aranžmane za operacionalizaciju primjene drugih instrumenata sanacije;

(c) razinu transparentnosti aranžmana iz točaka (a) i (b) prema relevantnim dionicima.”;

(25) članak 40. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za primjenu instrumenta prijelazne institucije i uzimajući u obzir potrebu za održavanjem ključnih funkcija u prijelaznoj instituciji ili postizanjem jednog od sanacijskih ciljeva, države članice osiguravaju da sanacijska tijela imaju ovlasti da na prijelaznu instituciju prenesu sve sljedeće:”;

(b) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Primjena *bail-in* instrumenta za potrebe iz članka 43. stavka 2. točke (b) ne utječe na mogućnost sanacijskog tijela da nadzire prijelaznu instituciju. Ako se primjenom *bail-in* instrumenta omogućuje da se kapital prijelazne institucije u potpunosti osigura konverzijom obveza prihvatljivih za *bail-in* u dionice ili druge vrste instrumenata kapitala, može se odstupiti od zahtjeva da prijelazna institucija bude u potpunom ili djelomičnom vlasništvu jednog ili više tijela javne vlasti.”;

(26) u članku 42. stavku 5. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) takav prijenos potreban za pravilno funkcioniranje institucije u sanaciji, prijelazne institucije ili samog subjekta za upravljanje imovinom; ili”;

(27) članak 44. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da se *bail-in* instrument može primjenjivati na sve obveze, uključujući one zbog kojih se formira računovodstveno rezerviranje, institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) koje nisu isključene iz područja primjene tog instrumenta u skladu sa stavkom 2. ili 3. ovog članka.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Iz aranžmana financiranja sanacije može se uplatiti doprinos iz stavka 4. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) dioničari i imatelji drugih vlasničkih instrumenata, imatelji relevantnih instrumenata kapitala i ostalih obveza prihvatljivih za *bail-in*, putem smanjenja, otpisa ili konverzije u skladu s člankom 48. stavkom 1. i člankom 60. stavkom 1., i ako je primjenjivo sustavi osiguranja depozita u skladu s člankom 109. doprinijeli su apsorpciji gubitaka i dokapitalizaciji u iznosu od najmanje 8 % ukupnih obveza, uključujući regulatorni kapital institucije u sanaciji, što se izračunava u skladu s vrednovanjem predviđenim u članku 36.;

(b) doprinos iz aranžmana financiranja sanacije ne premašuje 5 % ukupnih obveza, uključujući regulatorni kapital institucije u sanaciji, što se izračunava u skladu s procjenom predviđenom člankom 36.”;

(c) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Iz aranžmana financiranja sanacije može se dodijeliti doprinos iz sredstava prikupljenih *ex ante* doprinosima iz članka 100. stavka 6. i članka 103., a koja još nisu iskorištena, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) iz aranžmana financiranja sanacije dodijeljen je doprinos u skladu sa stavkom 4. i dosegnuto je ograničenje od 5 % iz stavka 5. točke (b);

(b) sve obveze nižeg ranga od depozita koje nisu isključene iz *bail-ina* na temelju članka 44. stavaka 2. i 3. u cijelosti su otpisane ili konvertirane.

U izvanrednim okolnostima, kao alternativa ili dodatno uz doprinos iz aranžmana financiranja sanacije iz prvog podstavka, ako su ispunjeni uvjeti iz prvog podstavka, sanacijsko tijelo može zatražiti dodatno financiranje iz alternativnih izvora.”;

(28) u članku 44.a dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. EBA do … [Ured za publikacije: unijeti datum = 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive] izvješćuje Komisiju o primjeni ovog članka. U tom se izvješću uspoređuju mjere koje su države članice donijele radi usklađivanja s ovim člankom, analizira se njihova učinkovitost u zaštiti malih ulagatelja i procjenjuje njihov učinak na prekogranične operacije.

Komisija može na temelju tog izvješća podnijeti prijedlog zakonodavnog akta za izmjenu ove Direktive.”;

(29) u članku 45. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da institucije i subjekti iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) u svakom trenutku ispunjavaju zahtjeve za regulatorni kapital i prihvatljive obveze ako to zahtijeva i kako utvrdi sanacijsko tijelo u skladu s ovim člankom i člancima od 45.a do 45.i.”;

(30) članak 45.b mijenja se kako slijedi:

(a) u stavcima 4., 5. i 7. riječi „GSV institucije” zamjenjuje se riječima „GSV subjekti”;

(b) stavak 8. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku riječi „GSV institucije” zamjenjuje se riječima „GSV subjekti”;

ii. u drugom podstavku točki (c) riječi „GSV institucija” zamjenjuje se riječima „GSV subjekt”;

iii. u četvrtom podstavku riječi „GSV institucije” zamjenjuje se riječima „GSV subjekti”;

(c) dodaje se stavak 10.:

„10. Sanacijska tijela mogu dopustiti sanacijskim subjektima da ispune zahtjeve iz stavaka 4., 5. i 7. upotrebom regulatornog kapitala ili obveza iz stavaka 1. i 3. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) za subjekte koji su GSV subjekti ili sanacijski subjekti koji podliježu članku 45.c stavku 5. ili 6. sanacijsko tijelo nije smanjilo zahtjev iz stavka 4. ovog članka na temelju prvog podstavka tog stavka;

(b) obveze iz stavka 1. ovog članka koje ne ispunjavaju uvjet iz članka 72.b stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 ispunjavaju uvjete iz članka 72.b stavka 4. točaka od (b) do (e) te uredbe.”;

(31) članak 45.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. osmom podstavku riječi „ključnih ekonomskih funkcija” zamjenjuju se riječima „ključnih funkcija”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija koju sanacijska tijela koriste za procjenu zahtjeva iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU i zahtjeva za kombinirani zaštitni sloj za:

(a) sanacijske subjekte na konsolidiranoj razini sanacijske grupe ako sanacijska grupa ne podliježe tim zahtjevima na temelju Direktive 2013/36/EU;

(b) subjekte koji nisu sanacijski subjekti ako subjekt ne podliježe tim zahtjevima na temelju Direktive 2013/36/EU na istoj osnovi kao i zahtjevi iz članka 45.f ove Direktive.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do … [Ured za publikacije: unijeti datum = 12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(c) u stavku 7. osmom podstavku riječi „ključnih ekonomskih funkcija” zamjenjuju se riječima „ključnih funkcija”;

(32) umeće se sljedeći članak 45.ca:

„*Članak 45.ca*

Određivanje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za strategije prijenosa koje dovode do izlaska s tržišta

1. Pri primjeni članka 45.c na sanacijski subjekt čija preferirana sanacijska strategija prvenstveno predviđa primjenu instrumenta prodaje poslovanja ili instrumenta prijelazne institucije i njegov izlazak s tržišta, sanacijsko tijelo određuje iznos dokapitalizacije iz članka 45.c stavka 3. na razmjeran način i na temelju sljedećih kriterija, ovisno o tome što je relevantno:

(a) veličina, poslovni model, model financiranja i profil rizičnosti sanacijskog subjekta te dubina tržišta na kojem sanacijski subjekt posluje;

(b) dionice, drugi vlasnički instrumenti, imovina, prava ili obveze koji se prenose na primatelja kako je utvrđeno u planu sanacije, uzimajući u obzir:

i. temeljne linije poslovanja i ključne funkcije sanacijskog subjekta;

ii. obveze isključene iz *bail-ina* u skladu s člankom 44. stavkom 2.;

iii. zaštitne mjere iz članaka od 73. do 80.;

(c) očekivana vrijednost i utrživost dionica, drugih vlasničkih instrumenata, imovine, prava ili obveza sanacijskog subjekta iz točke (b), uzimajući u obzir:

i. sve bitne prepreke mogućnosti sanacije koje je utvrdilo sanacijsko tijelo i koje su izravno povezane s primjenom instrumenta prodaje poslovanja ili instrumenta prijelazne institucije;

ii. gubitke koji proizlaze iz imovine, prava ili obveza preostale institucije;

(d) predviđa li se preferiranom sanacijskom strategijom prijenos dionica ili drugih vlasničkih instrumenata koje je izdao sanacijski subjekt ili imovine, prava i obveza sanacijskog subjekta, u cijelosti ili djelomično;

(e) predviđa li se preferiranom sanacijskom strategijom primjena instrumenta odvajanja imovine.

2. Ako se planom sanacije predviđa likvidacija subjekta u redovnom postupku u slučaju insolventnosti ili drugim jednakovrijednim nacionalnim postupcima i korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2014/49/EU, sanacijsko tijelo pri provedbi procjene iz članka 45.c stavka 2.a drugog podstavka ove Direktive uzima u obzir i stavak 1. ovog članka.

3. Iz primjene stavka 1. ne smije proizaći iznos koji je veći od iznosa dobivenog primjenom članka 45.c stavka 3.”;

(33) u članku 45.d stavku 1. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Zahtjev iz članka 45. stavka 1. za sanacijski subjekt koji je GSV subjekt sastoji se od sljedećeg:”;

(34) u članku 45.f stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od prvog i drugog podstavka ovog stavka, matična društva u Uniji koja sama po sebi nisu sanacijski subjekti, ali su društva kćeri subjekata iz trećih zemalja ispunjavaju zahtjeve iz članka 45.c i članka 45.d na konsolidiranoj osnovi.”;

(35) članak 45.l mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) kako se zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze utvrđen u skladu s člankom 45.e ili člankom 45.f provodio na nacionalnoj razini, uključujući članak 45.ca, a posebno je li bilo razlika u razinama utvrđenima za usporedive subjekte u državama članicama;”;

(b) u stavku 3. drugom podstavku dodaje se sljedeća rečenica:

„Obveza iz stavka 2. prestaje se primjenjivati nakon podnošenja drugog izvješća.”;

(36) u članku 45.m stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Zahtjevi iz članka 45.b stavaka 4. i 7. te iz članka 45.c stavaka 5. i 6., ovisno o tome što je primjenjivo, ne primjenjuju se u razdoblju od tri godine nakon datuma na koji je za sanacijski subjekt ili grupu kojoj sanacijski subjekt pripada utvrđeno da je GSV institucija ili GSV institucija izvan EU-a, ili na koji je za sanacijski subjekt nastupila situacija iz članka 45.c stavka 5. ili 6.”;

(37) u članku 46. stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Procjenom iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se iznos za koji se obveze prihvatljive za *bail-in* trebaju otpisati ili konvertirati:

(a) kako bi se ponovno uspostavio omjer redovnog osnovnog kapitala institucije u sanaciji ili, prema potrebi, utvrdio taj omjer za prijelaznu instituciju, uzimajući u obzir sve doprinose kapitala iz aranžmana financiranja sanacije u skladu s člankom 101. stavkom 1. točkom (d) ove Direktive;

(b) kako bi se održalo dostatno povjerenje tržišta u instituciju u sanaciji ili prijelaznu instituciju, uzimajući u obzir sve nepredviđene obveze, i instituciji u

sanaciji omogućilo da najmanje godinu dana nastavi ispunjavati uvjete za odobrenje za rad i obavljati djelatnosti za koje je na temelju Direktive 2013/36/EU ili Direktive 2014/65/EU dobila odobrenje za rad.”;

(38) u članku 47. stavku 1. točka (b) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. relevantnih instrumenata kapitala i nepredviđenih obveza u skladu s člankom 59. koje je izdala institucija u skladu s ovlasti iz članka 59. stavka 2.; ili”;

(39) članak 52. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„U iznimnim okolnostima sanacijsko tijelo može rok od mjesec dana za podnošenje plana reorganizacije poslovanja produljiti za još mjesec dana.”;

(b) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„Sanacijsko tijelo može zatražiti da institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) u plan reorganizacije poslovanja uključi dodatne elemente.”;

(40) u članku 53. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako sanacijsko tijelo smanji na nulu glavnicu ili nepodmireni iznos obveze, uključujući obvezu zbog koje se formira računovodstveno rezerviranje, primjenom ovlasti iz članka 63. stavka 1. točke (e), ta obveza i sve obveze ili tražbine koje u vezi s njom nastanu i koje nisu obračunane u trenutku izvršavanja ovlasti u svakom slučaju smatraju se izvršenima i ne mogu se dokazivati ni u jednom naknadnom postupku u vezi s institucijom u sanaciji ili bilo kojim subjektom sljednikom u bilo kojoj naknadnoj likvidaciji.”;

(41) članak 55. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) obveza nije depozit iz članka 108. stavka 1. točke (a) ili (b)”;

(b) u stavku 2. peti i šesti podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Ako sanacijsko tijelo, u kontekstu procjene mogućnosti sanacije institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) u skladu s člancima 15. i 16. ili u bilo kojem drugom trenutku, utvrdi da u vrsti obveza koja uključuje prihvatljive obveze iznos obveza u koje nije uključena ugovorna odredba iz stavka 1. ovog članka, zajedno s obvezama koje su isključene iz primjene *bail-in* instrumenta u skladu s člankom 44. stavkom 2. ili za koje je vjerojatno da će biti isključene u skladu s člankom 44. stavkom 3. iznosi više od 10 % te vrste, ono odmah procjenjuje učinak te konkretne činjenice na mogućnost sanacije te institucije ili subjekta, uključujući učinak na mogućnost sanacije koji proizlazi iz rizika od kršenja zaštitnih mjera za vjerovnike predviđenih u članku 73. pri primjeni ovlasti za otpis i konverziju prihvatljivih obveza.

Ako sanacijsko tijelo, na temelju procjene iz petog podstavka ovog stavka, zaključi da obveze, koje ne uključuju ugovornu odredbu iz stavka 1. ovog članka, predstavljaju značajnu prepreku mogućnosti sanacije, prema potrebi primjenjuje ovlasti iz članka 17. kako bi uklonilo tu prepreku mogućnosti sanacije.”;

(42) članak 59. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ako institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) zatraži izvanrednu javnu financijsku potporu, osim ako se ta potpora dodijeli u jednom od oblika iz članka 32.c.”;

(b) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) uzimajući u obzir vrijeme, potrebu za djelotvornom provedbom ovlasti otpisa i konverzije ili sanacijske strategije za sanacijsku grupu te druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi se bilo kojom mjerom, uključujući alternativne mjere privatnog sektora, nadzorne mjere ili mjere rane intervencije, osim otpisa ili konverzije instrumenata kapitala i prihvatljivih obveza iz stavka 1.a, u razumnom roku spriječila propast institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ili grupe.”;

(43) članak 63. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (m) zamjenjuje se sljedećim:

„(m) ovlast da od nadležnog tijela zatraži da pravodobno procijeni stjecatelja kvalificiranog udjela odstupajući od vremenskih rokova utvrđenih u članku 22. Direktive 2013/36/EU i u članku 12. Direktive 2014/65/EU;”;

ii. dodaje se sljedeća točka (n):

„(n) ovlast za podnošenje zahtjeva u ime institucije u sanaciji u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 596/2014.”;

(b) u stavku 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) podložno članku 3. stavku 6. i članku 85. stavku 1., zahtjevima za dobivanje odobrenja ili suglasnosti od bilo koje javne ili privatne osobe, uključujući dioničare ili vjerovnike institucije u sanaciji i nadležna tijela za potrebe članaka od 22. do 27. Direktive 2013/36/EU;”;

(44) članak 71.a stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Stavak 1. primjenjuje se na sve financijske ugovore koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

(a) ugovorom se stvara nova obveza ili bitno mijenja postojeća obveza nakon stupanja na snagu odredaba donesenih na nacionalnoj razini radi prenošenja ovog članka;

(b) ugovorom se predviđa ostvarivanje jednog ili više prava otkaza ili prava prisilne naplate založnih prava na koja bi se primijenio članak 33.a, 68., 69., 70. ili 71. da je financijski ugovor uređen zakonima države članice.”;

(45) u članku 74. stavku 3. dodaje se sljedeća točka (d):

„(d) kada se utvrđuju gubici koje bi sustav osiguranja depozita pretrpio da je institucija likvidirana u redovnom postupku u slučaju insolventnosti, primjenjuju kriteriji i metodologija iz članka 11.e Direktive 2014/49/EU i iz bilo kojeg delegiranog akta donesenog u skladu s tim člankom.”;

(46) u članku 88. umeće se sljedeći stavak 6.a:

„6.a Kako bi se olakšale zadaće iz članka 10. stavka 1., članka 15. stavka 1. i članka 17. stavka 1. te razmijenile sve relevantne informacije, sanacijsko tijelo institucije sa značajnim podružnicama u drugim državama članicama osniva sanacijski kolegij i njime predsjeda.

Sanacijsko tijelo institucije iz prvog podstavka odlučuje koja tijela sudjeluju na sastanku ili u aktivnosti sanacijskog kolegija, uzimajući u obzir važnost planirane ili koordinirane aktivnosti za ta tijela, a posebno mogući učinak na stabilnost financijskog sustava u dotičnim državama članicama i zadaće iz prvog podstavka.

Sanacijsko tijelo institucije iz prvog podstavka u potpunosti i unaprijed obavješćuje sve članove sanacijskog kolegija o organizaciji takvih sastanaka, o glavnim pitanjima o kojima će se raspravljati i o aktivnostima koje treba razmotriti. Sanacijsko tijelo institucije iz prvog podstavka također u potpunosti i pravovremeno obavješćuje sve članove kolegija o radnjama poduzetima na tim sastancima ili o provedenim mjerama.”;

(47) članak 91. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako sanacijsko tijelo odluči da institucija ili bilo koji subjekt iz članka 1. stavka1. točke (b), (c) ili (d), koji je društvo kći u grupi, ispunjava uvjete iz članka 32. ili 33., to tijelo sanacijskom tijelu za grupu, konsolidirajućem nadzornom tijelu, ako nije riječ o istom tijelu, i članovima sanacijskog kolegija za dotičnu grupu bez odgode prenosi sljedeće informacije:

(a) odluku da institucija ili subjekt iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) ispunjava uvjete iz članka 32. stavka 1. točke (a) i (b) ili članka 33. stavka 1. ili 2., ovisno o slučaju, ili uvjete iz članka 33. stavka 4.;

(b) ishod procjene uvjeta iz članka 32. stavka 1. točke (c);

(c) mjere sanacije ili insolvencijske mjere koje sanacijsko tijelo smatra primjerenima za tu instituciju ili taj subjekt.

Informacije iz prvog podstavka mogu se uključiti u obavijesti priopćene u skladu s člankom 81. stavkom 3. adresatima iz prvog podstavka ovog stavka.”;

(b) u stavku 7. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA može na zahtjev sanacijskog tijela pomoći sanacijskim tijelima da donesu zajedničku odluku u skladu s člankom 31. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(48) u članku 92. stavku 3. drugi podstavak zamjenjuje se kako slijedi:

„EBA može na zahtjev sanacijskog tijela pomoći sanacijskim tijelima da donesu zajedničku odluku u skladu s člankom 31. stavkom 2. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(49) u članku 97. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Sanacijska tijela prema potrebi sklapaju neobvezujuće sporazume o suradnji s relevantnim tijelima trećih zemalja iz stavka 2. Ti sporazumi moraju biti u skladu s okvirnim sporazumom EBA-e.

Nadležna tijela prema potrebi sklapaju neobvezujuće sporazume o suradnji s relevantnim tijelima trećih zemalja iz stavka 2. Ti sporazumi moraju biti u skladu s okvirnim sporazumom EBA-e i njima se osigurava da se za informacije priopćene

tijelima treće zemlje jamči da su ispunjeni zahtjevi o čuvanju poslovne tajne koji su barem istovjetni onima iz članka 53. stavka 1. Direktive 2013/36/EU.”

(50) u članku 98. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Države članice osiguravaju da sanacijska tijela i nadležna ministarstva razmjenjuju povjerljive informacije, uključujući planove oporavka, s relevantnim tijelima trećih država samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

(b) dodaju se sljedeći drugi i treći podstavak:

„Države članice osiguravaju da nadležna tijela razmjenjuju povjerljive informacije s relevantnim tijelima trećih država samo ako su ispunjeni uvjeti koji se odnose na:

(a) informacije o oporavku i sanaciji, pod uvjetima utvrđenima u prvom podstavku;

(b) druge informacije dostupne nadležnim tijelima, pod uvjetima utvrđenima u članku 55. Direktive 2013/36/EU.

Za potrebe drugog podstavka, informacije o oporavku i sanaciji uključuju sve informacije koje se izravno odnose na zadaće nadležnih tijela na temelju ove Direktive, posebno s planiranjem oporavka i planovima oporavka, mjerama rane intervencije i razmjenama sa sanacijskim tijelima informacija o planiranju sanacije, planovima sanacije i mjerama sanacije.”;

(51) u članku 101. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako sanacijsko tijelo utvrdi da će korištenje aranžmana financiranja sanacije za potrebe iz stavka 1. ovog članka vjerojatno dovesti do prijenosa dijela gubitaka institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) na aranžman financiranja sanacije, primjenjuju se načela za korištenje aranžmana financiranja sanacije utvrđena u članku 44.”;

(52) u članku 102. stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se nakon početnog razdoblja iz stavka 1. ovog članka dostupna financijska sredstva smanje na iznos manji od ciljne razine navedene u tom stavku, redovni doprinosi prikupljeni u skladu s člankom 103. nastavljaju se prikupljati dok se ne ostvari ciljna razina. Sanacijska tijela mogu odgoditi prikupljanje redovnih doprinosa u skladu s člankom 103. za jednu ili više godina ako iznos koji treba prikupiti dosegne razinu razmjernu troškovima postupka prikupljanja, pod uvjetom da takva odgoda bitno ne utječe na kapacitet sanacijskog tijela za korištenje aranžmana financiranja sanacije u skladu s člankom 101. Nakon što se prvi put dosegne ciljna razina i ako se dostupna financijska sredstva naknadno smanje na manje od dvije trećine ciljne razine, ti se doprinosi utvrđuju na razinu koja omogućuje dostizanje ciljne razine u roku od šest godina.”;

(53) članak 103. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Dostupna financijska sredstva koja se uzimaju u obzir za ostvarenje ciljne razina navedene u članku 102. mogu uključivati neopozive obveze plaćanja koje su u potpunosti osigurane kolateralima niskog rizika i neopterećene pravima bilo koje treće osobe, stoje na raspolaganju i izdvojena su isključivo

za sanacijska tijela koja ih koriste za potrebe navedene u članku 101. stavku 1. Udio neopozivih obveza plaćanja ne premašuje 50 % ukupnog iznosa doprinosa prikupljenih u skladu s ovim člankom. Unutar tog ograničenja sanacijsko tijelo svake godine utvrđuje udio neopozivih obveza plaćanja u ukupnom iznosu doprinosa koji se prikupljaju u skladu s ovim člankom.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Sanacijsko tijelo upućuje poziv na izvršenje neopozivih obveza plaćanja preuzete u skladu sa stavkom 3. ovog članka ako je potrebno koristiti aranžman financiranja sanacije u skladu s člankom 101.

Ako subjekt više nije obuhvaćen područjem primjene članka 1. i ne podliježe obvezi plaćanja doprinosa u skladu sa stavkom 1. ovog članka, sanacijsko tijelo upućuje poziv na izvršenje neopozivih obveza plaćanja preuzetih u skladu sa stavkom 3. koje su dospjele. Ako je doprinos povezan s neopozivom obvezom plaćanja propisno plaćen na prvi poziv, sanacijsko tijelo poništava obvezu i vraća kolateral. Ako doprinos nije propisno plaćen na prvi poziv, sanacijsko tijelo zadržava kolateral i poništava obvezu.”;

(54) u članku 104. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Izvanredni *ex post* doprinosi ne premašuju iznos koji je triput veći od 12,5 % ciljne razine iz članka 102.”;

(55) članak 108. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da u njihovim nacionalnim propisima kojima se uređuje redovni postupak u slučaju insolventnosti sljedeće ima isti red prvenstva, koji je viši od reda prvenstva predviđenog za tražbine običnih neosiguranih vjerovnika:

(a) depoziti;

(b) depoziti položeni preko podružnica, koje se nalaze izvan Unije, institucija s poslovnim nastanom u Uniji;

(c) sustavi osiguranja depozita na koje su prešla prava i obveze osiguranih deponenata u slučaju insolventnosti.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 8. i 9.:

„8. Ako se instrumenti sanacije iz članka 37. stavka 3. točke (a) ili (b) koriste za prijenos samo dijela imovine, prava ili obveza institucije u sanaciji, aranžman financiranja sanacije ima pravo potraživati od preostale institucije ili subjekta iz članka 1. stavka 1. točke (b), (c) ili (d) sve troškove i gubitke nastale za aranžman financiranja sanacije zbog doprinosa sanaciji u skladu s člankom 101. stavkom 1. u vezi s gubicima koje bi vjerovnici inače snosili.

9. Države članice osiguravaju da u njihovim nacionalnim propisima kojima se uređuje redovni postupak u slučaju insolventnosti tražbine aranžmana financiranja sanacije iz stavka 8. ovog članka i članka 37. stavka 7. imaju povlašteni red prvenstva, koji je viši od reda prvenstva predviđenog za tražbine depozita i sustava osiguranja depozita u skladu sa stavkom 1. ovog članka.”;

(56) članak 109. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Da bi se spriječili gubici deponenata ako sanacijska tijela poduzmu mjeru sanacije u odnosu na kreditnu instituciju i ako takva mjera deponentima i dalje omogućuje pristup njihovim depozitima, države članice dužne su osigurati da sustav osiguranja depozita kojem je ta kreditna institucija pridružena uplati sljedeće iznose:

(a) ako se *bail-in* instrument primjenjuje neovisno ili u kombinaciji s instrumentom odvajanja imovine, iznos za koji bi osigurani depoziti bili otpisani ili konvertirani radi nadoknade gubitaka i dokapitalizacije institucije u sanaciji u skladu s člankom 46. stavkom 1. da su osigurani depoziti bili uključeni u opseg *bail-ina*;

(b) ako se instrumenti prodaje poslovanja ili instrumenti prijelazne institucije primjenjuju neovisno ili u kombinaciji s drugim instrumentima sanacije:

   i. iznos potreban za pokriće razlike između vrijednosti osiguranih depozita i obveza s istim ili višim redom prvenstva od depozita i vrijednosti imovine institucije u sanaciji koja se prenosi na primatelja; i

   ii. ako je relevantno, iznos potreban za osiguravanje neutralnosti kapitala primatelja nakon prijenosa.

U slučajevima iz prvog podstavka točke (b), ako prijenos na primatelja uključuje depozite koji nisu osigurani ili druge obveze prihvatljive za *bail-in*, a sanacijsko tijelo procijeni da se na te depozite ili obveze primjenjuju okolnosti iz članka 44. stavka 3., sustav osiguranja depozita uplaćuje:

(a) iznos potreban za pokriće razlike između vrijednosti depozita, uključujući depozite koji nisu osigurani, i obveza s istim ili višim redom prvenstva od depozita i vrijednosti imovine institucije u sanaciji koja se prenosi na primatelja; i

(b) ako je relevantno, iznos potreban za osiguravanje neutralnosti kapitala u prijenosu za primatelja.

Države članice osiguravaju da, nakon što sustav osiguranja depozita uplati doprinos u slučajevima iz drugog podstavka, institucija u sanaciji ne može stjecati udjele u drugim poduzećima, raspodijeliti redovni osnovni kapital, izvršavati isplate po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala ni obavljati druge aktivnosti koje mogu dovesti do odljeva sredstava.

Trošak doprinosa iz sustava osiguranja depozita ni u kojem slučaju ne smije biti veći od troška isplate deponenata koji sustav osiguranja depozita izračuna u skladu s člankom 11.e Direktive 2014/49/EU.

Ako se vrednovanjem u skladu s člankom 74. utvrdi da je trošak doprinosa sustava osiguranja depozita sanaciji bio veći od neto gubitaka koji bi bili nastali likvidacijom institucije u redovnom postupku u slučaju insolventnosti, sustav osiguranja depozita ima pravo da mu se iz aranžmana financiranja sanacije isplati razlika u skladu s člankom 75.

2. Države članice osiguravaju da sanacijsko tijelo utvrdi iznos doprinosa iz sustava osiguranja depozita u skladu sa stavkom 1. nakon savjetovanja sa sustavom osiguranja depozita o procijenjenom trošku isplate deponentima u skladu s člankom 11.e Direktive 2014/49/EU i u skladu s uvjetima iz članka 36. ove Direktive.

Sanacijsko tijelo o svojoj odluci iz prvog podstavka obavješćuje sustav osiguranja depozita kojem je institucija pridružena. Sustav osiguranja depozita provodi tu odluku bez odgode.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 2.a i 2.b:

„2.a Ako se sredstva sustava osiguranja depozita koriste u skladu sa stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) za doprinos dokapitalizaciji institucije u sanaciji, države članice osiguravaju da sustav osiguranja depozita prenese svoje dioničke udjele ili druge instrumente kapitala u instituciji u sanaciji na privatni sektor čim to komercijalne i financijske okolnosti dopuste.

Države članice osiguravaju da sustav osiguranja depozita otvoreno i transparentno stavlja na tržište dionice i druge instrumente kapitala iz prvog podstavka te da ih se u prodaji ne prikaže pogrešno niti da se diskriminiraju potencijalni kupci. Svaka takva prodaja provodi se pod tržišnim uvjetima.

2.b Doprinos iz sustava osiguranja depozita u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom uračunava se u pragove iz članka 44. stavka 5. točke (a) i članka 44. stavka 8. točke (a).

Ako korištenje sredstava iz sustava osiguranja depozita u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom, zajedno s doprinosom dioničara i imatelja drugih vlasničkih instrumenata, imatelja relevantnih instrumenata kapitala i ostalih obveza prihvatljivih za *bail-in* apsorpciji gubitaka i dokapitalizaciji, omogućuje korištenje aranžmana financiranja sanacije, doprinos iz sustava osiguranja depozita ograničava se na iznos potreban za dosezanje pragova iz članka 44. stavka 5. točke (a) i članka 44. stavka 8. točke (a). Nakon uplate doprinosa iz sustava osiguranja depozita, aranžman financiranja sanacije koristi se u skladu s načelima korištenju aranžmana financiranja sanacije iz članaka 44. i 101.

Međutim, prvi i drugi podstavak ne primjenjuju se na institucije koje su u planu sanacije grupe ili u planu sanacije utvrđene kao subjekti planirani za likvidaciju.”;

(c) stavak 3. briše se;

(d) u stavku 5. drugi i treći podstavak brišu se;

(57) u članku 111. stavku 1. dodaje se sljedeća točka (e):

„(e) neispunjavanje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze iz članka 45.e ili 45.f.”;

(58) članak 128. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**Suradnja i razmjena informacija među institucijama i tijelima**”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Sanacijska tijela, nadležna tijela, EBA, Jedinstveni sanacijski odbor, ESB i ostali članovi Europskog sustava središnjih banaka dostavljaju Komisiji, na njezin zahtjev i u određenom roku, sve informacije potrebne za obavljanje njezinih zadaća povezanih s razvojem politika, uključujući provođenje procjena učinka, pripremu zakonodavnih prijedloga i sudjelovanje u zakonodavnom postupku. Komisija i njezino osoblje podliježu obvezi čuvanja

poslovne tajne iz članka 88. Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća* u pogledu primljenih informacija.”;

---

* Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

(59) umeće se sljedeći članak 128. a:

„Članak 128.a

Simulacije upravljanja kriznom

1. EBA koordinira redovite analize na razini Unije za preispitivanje primjene ove Direktive, Uredbe (EU) br. 806/2014 i Direktive 2014/49/EU u prekograničnim situacijama i u sljedećim aspektima:

(a) suradnja nadležnih tijela tijekom planiranja oporavka;

(b) suradnja sanacijskih tijela i nadležnih tijela prije propasti i tijekom sanacije financijskih institucija, uključujući u provedbi sanacijskih programa donesenih u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 806/2014.

2. EBA sastavlja izvješće u kojem navodi ključne rezultate i zaključke analiza. Izvješće se objavljuje.”;

Članak 2.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci nakon dana stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

   One te odredbe primjenjuju od [Ured za publikacije: unijeti datum = jedan dan nakon datuma prenošenja ove Direktive o izmjeni].

   Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*